DİJİTAL KÜTÜPHANE KANALI

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

https://rantey.org

Yedek ve Duyuru Kanallarımız
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

• Telegram: https://t.me/birkitapbir

• WhatsApp Kanalımız : https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4IvMoc0Y

ZORAN ŽIVKOVIĆ

gizli kamera

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ZORAN ŽIVKOVIĆ

gizli kamera

Yayınevimiz, Sırp edebiyatının önde gelen yazarlarından biri olan Zoran Živković'in, postmodern fantezi türünün dünya üzerindeki en önemli yapıtlarından olan ve 2003 yılında Dünya Fantezi Ödülü'ne layık görülen "Başka Zaman Kütüphaneleri" adlı kitabını yayımlamıştı. Şimdi de Živković'in "Gizli Kamera" adlı kitabını Murat Karlıdağ'ın titiz çevirisiyle okurların beğenisine sunuyor…

"Gizli Kamera"nın kahramanı hastalık derecesinde titiz bir cenaze levazımatçısıdır. Sürekli bakım isteyen akvaryum balığıyla birlikte bir apartman dairesinde yaşamaktadır. Bir gün, yaşadığı kentteki sinema salonunda yapılacak gösteriye davet alır ve sorumluluk sahibi bir insan olarak davete katılmaya karar verir. Gösteriye geç kalmasına rağmen salonda kendisinden başka tek izleyici başındaki şapka nedeniyle yüzü görünmeyen bir kadındır. Film, kahramanımızın her öğle yemeği vaktinde düzenli olarak gittiği parkta yemek yerken, kitap okurken ondan habersiz çekilmiş görüntülerinden ibarettir. Bir gizli kamera çekiminin gönülsüz bir aktörü olduğunu anlar…

Bir dil ustası olan Živković, kendine özgü naif, canlı anlatımıyla bu romanında modern çağ insanının kendinden gayrısının acılarıyla eğlenmekten ibaret olan eğlence anlayışını alaya alırken şu soruyu da soruyor: Toplumsal kurallar ya bize rolümüzü en iyi şekilde oynamamız için öğretilmişse?!

Zepros Yayınları "Gizli Kamera"yı iftiharla sunar!...

ZEPROS
www.zeprosyayinlari.com
facebook.com/zeprosyayinlari

Fiyatı: 16 ₺
ISBN 978-605-5075-68-2
9 786055 075682

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Kitap hayatı okumaktır.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Zepros Yayınları: 4
Edebiyat Dizisi: 2

GİZLİ KAMERA

(Hidden Camera; 2003)

© 2003 Zoran Živković

©2015, minval yayınları
Bu kitabın Türkçe yayın hakları, Anatolialit Ajansı aracılığıyla
Minval Yayınları'na aittir.
Zepros Yayınları, Minval Yayınları'nın tescilli markasıdır.
Her hakkı saklıdır. Kaynak gösterilerek tanıtım amaçlı kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Genel yayın yönetmeni: Tansel Mumcu
Yayın koordinatörü: Atakan Kelleci
Edebiyat dizisi editörü: Yasemin Mumcu
Kitap editörü: Nursel Calap
Çeviren: Murat Karlıdağ
Kapak tasarım: Hüseyin Özkan
Sayfa tasarım: Özlem Özkan

ISBN: 978-605-5075-68-2

Baskı ve Cilt
1. Baskı: İstanbul, Şubat 2016
Matbaa Sertifika No: 29487
Oksijen Basım ve Matbaacılık San Tic. Ltd. Şti.
100 Yıl Mah. Matbaacılar Sitesi 2. Cadde No:202
Bağcılar - İstanbul Tel: (0212) 325 71 25

zepros yayınları
Yayıncı Sertifika No: 23213
Barış Mah. Egemenlik Cad. Tüze Sitesi
34520 3C Blok Kat:14 D:58 Beylikdüzü / İstanbul
Telefon ve Belgegeçer: (212) 638 0090
www.zeprosyayinlari.com

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ZORAN ŽIVKOVIĆ

gizli kamera

Çeviren
Murat Karlıdağ

ZEPROS

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ZORAN ŽİVKOVİĆ, 5 Ekim 1948'de Sırbistan'ın Belgrat şehrinde doğdu. Belgrat Üniversitesi Filoloji Fakültesi'nde profesör olarak görev yapmakta olan Zivkovic, ayrıca yaratıcı yazarlık dersi vermektedir.

Živković, 21 tane kurgu kitabın yazarıdır: "The Fourth Circle" (1993), "Time Gifts" (1997), "The Writer" (1998), "The Book" (1999), "Impossible Encounters" (2000), "Seven Touches of Music" (2001), "The Library" (2002), "Steps through the Mist" (2003), "Hidden Camera" (2003), "Compartments" (2004), "Four Stories till the End" (2004), "Twelve Collections and the Teashop" (2005), "The Bridge" (2006), "Miss Tamara, The Reader" (2006), "Amarcord" (2007), "The Last Book" (2007), "Escher's Loops" (2008), "The Ghostwriter" (2009), "The Five Wonders of the Danube" (2011), "The Grand Manuscript" (2012) ve "The Compendium of the Dead" (2015).

Zoran Živković'in Zepros Yayınları'ndaki diğer kitapları: Başka Zaman Kütüphaneleri.

MURAT KARLIDAĞ, 1973 yılında Elazığ'da doğdu. Trinity College Dublin, İngiliz Dili-Edebiyatı ve Uludağ Üniversitesi İngilizce Öğretmenliği'nden mezun oldu. İngilizce öğretmeni. 1998 yılından beri çevirmenlik yapıyor.

Çevirdiği kitaplardan bazıları; Ölümsüz Hemingway (Clancy Sigal), *Dokuz Gün* (Gilly MacMillan), *Zaman İpliği* (Nathan Filer), *Suç Dosyaları* (Kate Atkinson), Çarkıfelek (Kate Atkinson), Şizofreni ve Değişimler Kitabı (Philip K. Dick), *Android ve İnsan* (Philip K. Dick), *Nazizm ve Yüksek Kuledeki Adam* (Philip K. Dick), *Kozmoloji ve Kozmogoni* (Philip K. Dick).

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Muriel'e sevgilerle...

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ön kapıya sıkıştırılmış bir zarf buldum.

Alışılmadık bir durumdu. Postacı mektupları bu şekilde bırakmazdı. Neden onu da diğerleriyle birlikte posta kutusuna atmamıştı? Her zaman yaptığım gibi işten eve geldiğimde mektupları toplamıştım. Asansörle üçüncü kata çıkarken zarflara üstünkörü göz attım. Özel bir şey yoktu: Bir fatura ve üç reklam broşürü. Çantamı yere koydum, posta kutusundan aldığım mektupları koltuğumun altına sıkıştırdım, o zarfı da elime alıp her iki tarafını inceledim. Sorulardan birinin cevabını bulmuştum; ama bu sefer de kafamda başka bir soru belirmişti. Postacının bu mektupla bir ilgisi olamazdı. O, muhtemelen göndereni belli olmayan; ama alıcısı belli olan mektupları getiriyordu. Üzerine hiç yazı yazılmamış olan bu uzun zarfı kime ulaştıracağını bilemezdi. O halde bu zarfı kapımın aralığına sıkıştıran postacı değilse kimdi?

Kapının kilidini açarken bunun ne olabileceğine dair kafamda bir ihtimal belirdi. Bu başka bir reklam broşürüydü ve postayla göndermek gibi normal bir yol varken kimden geldiği belli olmayacak bir şekilde sarıp sarmalayarak kapı kapı dağıtmayı yeğlemişlerdi. Bu

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

şekilde daha fazla dikkat çekebileceğini düşünmüş olmalıydılar. Ben bile posta kutumdaki diğer üç reklam broşürüne kıyasla ona daha fazla dikkat etmiştim, üstelik diğer üçü daha açılmadan çöp sepetini boylamıştı. Kim bilir belki de mektubu açacaktım. İçinde hiçbir şey yokmuşçasına hafifti. Birisi, olası müşterilerin merakını daha da artıracak özel bir çaba harcamıştı sanki.

Anlayamadığım tek şey, bunu getiren kişinin binaya nasıl girdiğiydi. Giriş kapısı her zaman kilitli olurdu; herkesin kapısına reklam broşürü sıkıştırmak istediğini diyafondan söyleyen birinin içeriye girmesine kiracıların izin vermesi uzak bir ihtimaldi. Gelen kişi apartman sakinlerinden birini oyuna getirmiş olmalıydı. Böyleleri çok kurnazdır. Yoksa işlerinde başka türlü nasıl başarı sağlayabilirler ki? Daireme girmeden önce kattaki diğer dairelerin ön kapılarına baktım. Hiçbirinde beyaz zarf yoktu. Oturanlar o beyaz zarfları içeri almıştır, diye düşündüm.

Paltomu ve şapkamı holdeki askıya astım, oturma odasına girdim. Çantamı sandalyenin üstüne attım, mektupları da sehpanın üzerine koydum ve akvaryuma doğru hızla yürüdüm. Tropikal balıklarım benim için her şeyden önce geliyordu. Yemlerini tam 05:30'da vermeliydim. Akvaryumdaki suyun sıcaklığından emin olmak için ilk önce termostatı, ardından da içindeki hava kabarcıklarını suyun yüzeyine doğru yükselten hava pompasını kontrol ettim. Sonra yem kutusunun plastik kapağını açıp balıkların una benzeyen yemini suyun üzerine serpiştirdim. Yem topaklarının geride kalan kısmı suyun dibine doğru yavaşça çökerken, balıklar suyun üzerindeki kırıntılara açgözlü bir şekilde gereksiz bir rekabet içerisinde hücum etti.

Hayvanlara çok da bayıldığım söylenemez; diğer türler bir tarafa, daireme kedi, köpek hatta muhabbet kuşu bile sokmadım. Bu, onların arkadaşlıklarını sevmediğimden kaynaklanmıyor; ister kabul etsinler ister etmesinler benim gibi yalnız yaşayan birçok insan,

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

yalnızlık problemini bu şekilde çözer; ama ben onları beslemeyi usulüne uygun bir biçimde yerine getirmekte zorlanacağım birtakım mecburiyetlerle karşılaşmak istemiyorum. Büyük hayvanların aksine balıklar çok fazla bakım gerektirmezler. Günde iki defa belirli vakitlerde yem vermek yetiyor, depodaki basit donanım da akvaryum için gerekli olan koşulların sürdürülmesini sağlıyor.

Bir defasında ısıtıcı bozulmuştu. Geceleyin su nasıl olduysa elektrik kablosuna temas etmişti. Sabahleyin küçük balıkların hepsini suyun üzerinde cansız bir şekilde bulmuş çok da üzülmemiştim. Aynı gün yeni bir ısıtıcı ve yeni balıklar almıştım; her şey önceki gibiydi. Bunu duyan biri benim duygusuz bir insan olduğumu düşünebilir; ama bu doğru değil. Eğer onlarla daha fazla samimi olsaydım, bu küçük yaratıkların ölümü beni çok daha kötü etkileyebilirdi. Oysa bizimkisi karşılıklı kayıtsızlıktan başka bir şey değildi. Balıklar sadece onlara yem verdiğim kısa zaman diliminde benim varlığımın farkına varıyorlardı. Başka hiçbir durumda dikkatlerini çekmiyordum.

Herhangi bir bağlılık duygusuyla fark edilebilen varlıklar olmamalarına rağmen onlarla epey ilgilenmiştim. Onları satın alma sebebim, rahatlamanın değişik yollarını tavsiye eden bir gazetedeki makalenin de teşvikiyle, aslında buydu. Akvaryumun üzerindeki ışıklar hariç oturma odasındaki bütün ışıkları söndürecek, bir CD takacak, koltuğuma kurulacak ve rahatlayacaktım. Bazen bu, çok kısa sürüyordu; ama yarım saatten de az sürmüyordu ve ben bir defasında balıkların yanında iki saat yirmi dört dakika kalmıştım ve sadece CD'yi değiştirmek için yerimden kalkmıştım. Bu akvaryum terapisinin ne kadar süreceği ise benim ne kadar gergin olduğuma bağlıydı. Onları satın alma sebebim de açıkçası buydu. Tavan yapmış olan tansiyonum, renkli şekillerin sessiz ve karmaşık hareketlerine adeta hipnotize olmuşçasına dik dik baktıktan sonra düşmeye başlıyordu.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

İlk seansta kafama tuhaf bir şey takılmıştı. Nasıl oluyordu da birbirimizle hiç ortak yönümüz olmadığı halde balıklar ve ben, iki paralel dünyada yaşayabiliyorduk ve karşılıklı menfaatlerimiz vardı. Balıkların benim dünyamdan aldıkları şey oldukça basitti: Yemek ve sıcaklık. Benim onların dünyasından aldıklarım ise onlarınki ile kıyaslanamayacak kadar karmaşıktı: İç huzuru. Bu hediyeden dolayı onlara teşekkür edecek olsaydım bunu nasıl yapabilirdim? Ruhu olmayan bu varlıklara iç huzur kavramını nasıl açıklayabilirdim? Yapamazdım. Bu iki paralel dünya arasındaki ince çizgiyi bazı şeyler geçebilir, bazı şeyler de geçemezdi.

Sabaha kadar balıkların bakımı yapılmazdı. Kendime yiyecek bir şeyler alır almaz onlarla ilgilenme ihtiyacını da hissederdim. Bunaltıcı bir gün daha geçirmiştim. Cenaze töreni yapılan bir salonda saatler boyu çalıştıktan sonra, o salonda olup bitenlerden etkilenmeden kurtulabileceğini sadece cahiller düşünür. Gerçekten oldukça ters bir durumdu. En azından benim için. Yaşlandıkça işimi yapmakta da zorlanıyordum. Gerekli şartlara sahip olduktan sonra erken emeklilik fikrini de düşünmeye başlamıştım. İki yıl sekiz ay daha çalışabileceğimi tahmin ediyorum. Emekli maaşım, şimdikinden biraz daha düşük olacaktı; ama bir şekilde başaracaktım. Mesleğim tartışmaya açık olduğu için tam emekliliği görecek kadar yaşayabilecek miydim?

Kendime yiyecek bir şeyler hazırlamak için mutfağa yönelmiştim ki, aklıma birden kahve sehpasının üzerine bıraktığım gizemli zarf geldi. Bir an duraksadım; ama merakım guruldayan mideme galebe çalmıştı. İçinde ne olduğunu görmek için daha fazla bekleyemezdim. Zarfı pencere hizasına doğru kaldırdım. Öğlen güneşinin ışıkları, zarfın ortasında biraz eğik duran dikdörtgen şekli gösteriyordu. Zarfı kenarından dikkatli bir şekilde yırttım. İki parmağımı zarfın içine daldırıp içindekini dışarı çıkardım.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Zarftan çıkan şeyin ne olduğunu anında öğrenmeme rağmen bir süre şaşkınlıkla ona baktım. Daha sonra zarfı tamamen açtım; ama beklediğim gibi içinde başka bir şey yoktu. Mavi bilete tekrar baktım. O gün saat altıda Film Arşivleri'nde gösterilecek olan bir filme ait bir biletti. Hangi filmin oynatılacağı belirtilmemişti. Çantamdan gazeteyi çıkardım ve Film Arşivleri'ndeki programı aradım. Filmin adı yerine "Pazar Günü Kapalı" yazıyordu.

Bileti, zarfı ve gazeteyi sehpanın üzerine bıraktım, tekrar mutfağa yöneldim. Bu isimsiz, ama zeki girişimcilerin amacını anlamak zor değildi. Film Arşivleri adlı tiyatro salonunu sadece bir günlüğüne kiralamışlar ve düzenli gösterimler için salonu kapatmışlardı. Kentte bu iş için uygun başka bir salon yoktu. Bu saygın kuruluşun tesisini neden kiraya verdiğine dair bir fikrim yoktu; ama her şeyin ticarete dönüştüğü bir zamanda yaşıyorduk ve hiçbir şey benim için sürpriz olmazdı. Benim mesleğimi gittikçe çekilmez hale getiren cenaze hizmetleri bile bu ticarileşmeden etkileniyordu.

Bir dizi gösterim için sayısız adrese bilet göndermişlerdi. Davetiye gönderilen kişilerin çoğu, bu davete cevap vermeyeceğinden salonda çok fazla boş yer olacağı belliydi. Bu oltaya takılanları kendileri için hazırlanmış bir sürpriz bekliyordu. Bekledikleri film yerine bir köpek ve midilli gösterisiyle karşılaşacaklardı. Daha da ilginci, insanlar kendilerine sunulan şey hiç ilgilerini çekmese de, sonuna kadar orada kalacaklardı. Sonunda onu satın alabilirlerdi. Bazen insanların bu kadar ahmak olabileceğine inanmak gerçekten güçtü. Şüphesiz ben onlar gibi değildim. Bana bir şeyler satmak o kadar kolay değildi. Her ne kadar gitmek istesem de, oraya tam zamanında varmam zordu. Saatime baktım, altıya yirmi beş vardı. Evimle Film Arşivleri arasındaki mesafeyi kafamda ölçtüm, zamana karşı yarışacaktım.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Dondurucudan bir paket gulaş, dolaptan da dondurulmuş yiyecekleri pişirmek için kullandığım kabı çıkardım. Kabın yaklaşık 1/3'ünü suyla doldurup alüminyum folyo ile kaplı kalıbı kabın dibine yerleştirdim. Kabı en büyük plakaya koyup altını yaktım. Pratik hareketlerle mutfak masasını hazırlayıp ocağın başına geri döndüm. Akşam yemeğim yaklaşık on beş dakika içinde hazır olacaktı. Ben de bu süreyi her gün yaptığım gibi ısınan suyu izlemekle geçirecektim. Bu çok da heyecan verici ve faydalı bir şey değildi; ama akşam yemeğimin hazır olmasını beklerken başka ne yapabilirdim ki? Mesela mutfakta gazete okumak gibi bir alışkanlığım hiç olmadığı için onu da yapmadım.

Yaklaşık üç dakikadır tencerenin dibindeki gümüş renkli kalıba bakıyordum ki birdenbire zihnimde bir şimşek çaktı. Birbirini izleyen hızlı hareketlerle ocağı kapattım, elimi ılık su dolu kaba daldırdım, yemeği kaptan dışarı çıkardım, lavabonun yanına asarak kurutma beziyle sildim ve dondurucuya geri koydum. Tencereyi bir kenara kaldırıp masayı temizleyecek kadar vakit yoktu. Tek yaptığım şey ekmek sepetinin içinden henüz dilimlediğim iki dilim ekmeği kapmak olmuştu. Mutfaktan çıkarken onları ağzıma tıkıştırmaya başlamıştım bile.

Oturma odasındaki kahve masasının üzerinden bileti alıp hole doğru yürüdüm. Paltomu giymekte zorlanıyordum. Elinizde ekmek dilimlerini tutarken kolunuzu paltonun kolunun içinden geçirmek kolay bir şey değildir. Sonunda bunun üstesinden geldim; ama yere kırıntılar dökülmüştü. Ekmeği o sabah almıştım; ama çoktan kurumuştu. Pisliği hemen oracıkta temizleme konusunda çok istekliydim; fakat nasıl olduysa bu isteğimi frenledim. Bu da bekleyebilirdi. Kaybedecek bir saniyem bile yoktu. Çabucak şapkamı giydim ve dışarı fırladım. Tanrı'ya şükür kapıyı kilitleme konusunda bir aptallık yapmak zorunda kalmadım. Kapıyı kilitleyecek kadar vaktim vardı.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Film Arşivleri'ne saat altıyı yedi geçe vardım.

Yoğun bir koşturmaca yaşamıştım; ama en kötüsü bu değildi. Yol boyunca karşılaştığım herkesin bana tuhaf ve şüpheli gözlerle baktığını hissediyordum. Tramvaya yetişmek için koşarken paltom etrafımda pır pır ediyor, ben de boşta kalan elimle şapkamın başımdan uçmasını engellemeye çalışıyordum, caddede yakın binadaki komşularımdan biri hayretle bana bakıyordu. Yanından geçerken şapkamı başımdan kaldırarak ona gülümseyip selam verdim; ama bu, onun yüzündeki ifadeyi değiştirmeye yetmemişti.

Daha sonra tramvayın arka bölümünde herkesin dikkati kibar görünüşüne rağmen, elindeki kuru ekmeği aç bir kurt gibi çiğneyen bu adama yoğunlaşmıştı. Sesli bir şekilde hıçkırmaya başladığımda ise birkaç kişi tiksintiyle başını benden öbür tarafa çevirmişti. Elimle ağzımı kapatmamın, baş ve işaret parmağımla burnumu tıkayıp nefesimi tutmamın da hiçbir yararı olmamıştı. Bu yakışıksız davranışımdan ötürü bütün yolculardan özür dilemek ve durumumu onlara açıklamak istedim; ama neler söyleyeceğimi düşünürken ineceğim durağa gelmiştim.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Sonunda sabrım tükendi ve kalabalık caddeden ışığa doğru koşarak geçtim. Acı acı fren yapan iki arabanın neredeyse çarpışmasına neden oluyordum. Arkamdan "Çocuklara ne güzel de örnek oluyorsun" diye bağıran ve yeşil ışığın yanmasını bekleyen bir kadının yankılı ve azarlayıcı sesini duydum. Yaptığım bu tehlikeli numara, içimi kaplayan suçluluk duygusunu sadece bir miktar dindirmiş, sonunda da hıçkırığıma son vermişti.

Bu hücumun ve ona eşlik eden utanma duygusunun hiç de iyi bir yanı yoktu. Kafam bütün bunlarla meşgulken hareketlerimi değerlendirecek zamanım da kalmamıştı; kendime sormam gereken soruların hiçbiri aklıma gelmemişti. Sahi, ben ne yapıyordum? Aklı başında, ciddi ve kendine saygı duyan bir adama yakışan bir hareket miydi? Evde sakin bir akşam yemeği ve ardından tamamen hak edilmiş bir dinlenme varken, boş bir mideyle, pervasızca, kendimi adeta maskaraya çevirerek hakkında hiçbir şey bilmediğim ve muhtemelen de beni hiç ilgilendirmeyen bir film gösterimine gitmek için miydi bunlar? Bu tip hareketler hiç de bana göre değildi. Apartmandaki dairemde arkamda bıraktığım dağınıklık gibi bu sorularla da sonra ilgilenecektim.

Salonun kapısında üniformalı bir görevli bekliyordu. Ellili yaşlarda, kısa boylu, tıknaz bir adamdı. Ben onun geç kalanları somurtkan bir yüz ifadesiyle karşılayacağından endişelenirken, adamın elma gibi suratında bir gülümseme belirdi. Bunun sebebi neydi? Tabii ki, burasının normal bir sinema gösterimine zamanında gitmeyen düşüncesiz sinema müşterilerinin olduğu bir yer değil de ne zaman giderse gitsin sorun olmayacak ve hoş karşılanacak olan bir ticari reklam gösterimine giden insanların olduğu bir yer olmasıydı.

"Özür dilerim biraz geç kaldım" dedim yine de. Bir yandan da paltomun cebindeki bileti arıyordum.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

"Önemli değil, önemli değil" dedi nazik bir şekilde. "Siz olmadan başlamayız." Biletimi göstermemi bile beklemeden eliyle içerisini işaret etti. Muhtemelen biletimi de evde unutmuştum. Görevli bütün konukları galiba aynı kibar üslupla karşılıyordu.

Boş antreye girdim. Zamanında gelen diğer seyirciler çoktan salondaki yerlerini almıştı. Etrafa bakınırken yeni bir şey fark ettim. Oldukça uzun bir süre önce, orada en son bulunduğumda duvarlar film yıldızlarının fotoğraflarıyla kaplı değildi. Diğer insanlar bunlara dikkat etmiyor olabilir; ama böyle şeyler benim dikkatimden kaçmaz. Resimlere göz atarken her birinin altında, mezar taşı gibi, sanatçıların doğum ve ölüm tarihlerinin yazdığını gördüm. Bu ölü insanların neşeli yüzleri nereye gidersem gideyim bana bakıyordu. Bunun, birinin fotoğrafının burada olmasının ön koşulu olduğu sonucuna vardım. Arşivler de mezarlıklar gibi ölüler içindi.

Salonun girişini kaplayan ağır, koyu kırmızı, kadife iki perdeden birine doğru ilerlerken, geç gelişimin aslında gayet yerinde olduğunu anladım. Benim apartmanımdan biri de benim gibi paldır küldür buraya gelmiş olabilirdi ve eğer karşılaşacak olsaydık bu herkes için utandırıcı olurdu. Mümkün olduğunca fark edilmemek ve gösterim bittiğinde de kolayca çıkabilmek için en arka sırada boş bir yer bulacaktım. Arka tarafta oturacak boş yer olmasını umuyordum.

Nitekim vardı da. Aslında istediğiniz kadar boş yer vardı. Kesin konuşmak gerekirse bütün salonda tek bir yer tutulmuştu. Bir kadın orta sıralarda bir yerde koyu mavi elbisesiyle, yükselen şarap rengi bir denizin ortasındaki yalnız bir ada gibi oturmaktaydı. Ayrıca geniş kenarlı koyu mavi bir şapka giymişti. O kadınla ilgili aklıma gelen ilk şey, onun Tanrı'nın kılık değiştirmiş bir lütfu olduğuydu. En azından benim bu aşağılanmama şahit olan kimse yoktu. Nasıl bu kadar saf olabiliyordum? Keşke komşularımdan biri de gelmiş

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

olsaydı, belki işim biraz daha kolay olurdu. Onunla paylaşmış olduğum bir aşağılanmaya tahammül etmem, bir şekilde daha kolay olurdu.

Orada kalmam için hiçbir neden yoktu. Her halükârda organizatörler oraya çektikleri kişi sayısının azlığını görünce sunumu iptal edebilirlerdi. Tam çıkmak üzere kadife perdeye doğru döndüğümde beni irkilten bir sesle olduğum yerde kaldım.

Yer gösterici bayan, antreden geçerken paltomun cebinde bulduğum biletimi elimden alarak "Yardım edebilir miyim?" dedi. Onu daha önce fark etmemiştim. Giriş bölümünün hemen yanı başında duvara yaslanmış, elinde el feneriyle dikiliyordu. Film Arşivleri adlı salonda en çok rağbet gören renk olan koyu kırmızı bir kostüm içindeki kapıcı gibi giyimiyle, kısa saçlı ve iri yapılı zarif bir bayandı. Bilete baktı ve sol eliyle yolu göstererek "Buradan lütfen," dedi.

Onu takip etmekten başka ne yapabilirdim ki? Koşullar bazen bir erkeği iradesine aykırı hareket etmeye zorlar. Eğer onu takip etmeseydim reddetmek için birtakım mazeretler uydurmak zorunda kalacaktım. İçinde bulunduğum durum ne kadar uygundu bilmiyorum; ama o an huzursuz olduğumu söyleyebilirim. Büyük olasılıkla kız da benim gibi hissediyordu. Sunumun başarısız olması onun hatası değildi. O sadece işini yapıyordu. Her halükârda orada biraz daha kalmanın bedeli neydi? Mutlaka birisi, sunumun iptali için ortaya çıkacaktı. İki ziyaretçi de minnet ifadesi olarak bir teselli ödülü alabilirdi.

Görevli bayan, lacivert elbiseli kadının oturduğu bölümde durdu ve elindeki fenerle oturmam için kadının yanı başındaki koltuğu işaret etti. Şaşkınlıkla görevli bayana baktım. O da bunu fark etti ve durumu açıklamak istercesine bana biletimi gösterdi. Bilet gerçekten de sıra on yedi, koltuk numarası dokuz diyordu. Durum açığa kavuştuğuna göre görevli bayanın orada daha fazla kalmasını

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

gerektirecek bir durum da yoktu. Bu yüzden o da giriş bölümüne doğru geri döndü. Bir an tereddüt ederek bekledim ve sonra da ilgilenmiyormuşçasına omuzlarımı silkerek koltuğuma oturdum.

Ancak o şekilde oturamayacağımı fark ettim. Eğer salonda başkaları olsaydı daha önce hiç tanışmadığım bir kadına hitap etmemi kabalık, hatta nezaketsizlik addedebilirlerdi. Bu koşullar altında, yalnız olduğumuzu da düşünerek, tek kelime bile etmeden kadının yanına oturmak da kabalık olacaktı. Kadın bunu terbiyesizlik olarak yorumlayabilirdi. Bu yüzden şapkamı çıkararak başımla onu hafifçe selamladım.

Bu kadar kısa sürede aklıma daha zekice bir şey gelmediği için sadece "Merhaba," dedim.

Başını hafiften bana doğru kaldırıp yavaşça sallayarak selamıma karşılık verdi ve sonra tekrar önüne döndü. Şapkasının kenarı yüzünün büyük bir bölümünü gizlemişti. Sadece bir an için çenesinin zarif bükümünü görebilmiştim. Yine de, buradan hareketle genç bir bayan olduğu sonucuna varabilmiştim. Muhtemelen güzeldi de. Paltomu çıkarıp katladım ve oturduktan sonra kucağımda tuttum. Diğer yandan da onu daha iyi görebilmenin bir yolunu bulmak zorunda olduğumu düşünüyordum. Mümkün olduğunca ihtiyatlı bir şekilde tabii ki. Elbette kötü huylu bir baş belası izlenimi de uyandırmak istemiyordum.

Bunu yapacak şansım hiç olmadı. Ben oturur oturmaz salonun ışıkları söndü. Birdenbire karanlığa gömüldük. Bir şeyler olmasını bekledim; ama hiçbir şey olmadı. Şaşkınlıkla etrafıma bakındım. Tek gördüğüm şey, arka tarafımdaki çıkışın üzerinde, kötü bir yaratığın birbirinden uzak gözlerini andıran iki küçük kırmızı ışıktı. Yanımda oturan bayana sakinleştirici bir şeyler söylemeye kendimi mecbur hissettim. Korkmuş olmalıydı. Elbette boş bir salonda tanımadığı bir adamın yanında oturuyorken kendini güvende hissediyor

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

olamazdı. Görevli bayan mutlaka arkalarda bir yerlerde duruyordu. Belki de durmuyordu. İster misiniz antreye çıkmış olsundu?

Onu telaşlandırmadan nasıl konuşacağımı düşünürken, görme ve işitme duyularımın tutulduğunu fark ettim. Buna karşın, zifiri karanlıkta burnum sağ tarafımdan gelen güzel ve hoş kokuyu almıştı. Nedendir bilmem, bu kokunun bir çiçek özütü olduğunu hemen anlamış; ama hangisi olduğunu çıkaramamıştım. Yabancı bir kokuydu. İşim gereği her türden çiçekle hemen her gün karşılaşırım. Baş döndürücü kalitesiyle kadifemsi ve yumuşak bir kokuydu.

Bu ikilem üzerinde duracak vaktim yoktu; çünkü gösteri başlıyordu. Bu ne anlama geliyordu? Girişimciler her şeye rağmen sadece iki katılımcıya mı bu gösteriyi yapacaktı? Bu bana tam bir zaman ve enerji kaybı gibi gelmişti; ama olayın bütünüyle ilgili farklı bir bakış açısına sahip olabilirlerdi. Salonu kiraladıklarına göre gösteriyi de sürdüreceklerdi. Gösteriyi iptal etmenin daha büyük bir başarısızlık olabileceğini de düşünmüş olabilirlerdi. Her nedense tören sahibini ve yardımcılarını sahne malzemeleriyle birlikte sahnede görmeyi bekliyordum; ama yanılmıştım. Belki de bu ilk tanıtım filminden sonra olacaktı.

Gösterecekleri şey bir tanıtım filmi ise, şüphesiz bu alışılmış bir film olmayacaktı. Başınızı döndürecek hızda değişen sahneler ve gürültüden ayırt edilemeyen, ne zaman dinlesem sinirlerimi tepeme çıkardığı için uzaklaşmak istediğim ticari reklamların özelliklerini taşıyan bir müzik ritmi yoktu. Ekrandaki görüntü bunun tam tersiydi: Hiçbir şey olmayan hareketsiz bir sahne. Müzik de ona uygundu; gevşemek istediğim zaman akvaryumun karşısında dinlediğim CD müziklerindeki gibi bir dağ akarsuyunun sesine benzeyen cansız bir piyano müziğiydi.

Sahnenin genişçe bir bölümünü bir parktaki bank kaplıyordu. Bankın sağında bir sokak lambası ve büyük pembe çiçeklerle

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

bezenmiş oldukça büyük bir çalı vardı. Gür yeşilliklere ve açık, güneşli havaya bakıldığında bunun bir yaz günü çekildiği anlaşılıyordu. Çok geçmeden bu fikrim tasmalı ve gür tüyleri olan köpeğiyle yaşlı bir kadının sahneye sol taraftan girmesiyle pekişti. Canlı renkleri olan hafif ve kısa kollu bir gömlek giymiş ve yuvarlak çerçeveli bir güneş gözlüğü takmıştı. Yürüyüşü normal değildi. Film, kadın ve köpeği sahne boyunca yavaşça süzülerek yürüyormuşçasına ağır çekimde çekilmişti. Sahnenin kısa mesafesini geçip yine sahnenin sağ tarafından kaybolmaları bir hayli vakit almıştı.

Bank sahnesi kısa bir süre boş bir şekilde kaldı. Bu, hareketli film sevenleri rahatsız ederdi; ama benim hoşuma gitmişti. Kendimi, evde küçük balığın güzel ve yavaş dansını izliyormuş gibi hissettim. Gün boyu biriken ve salona paldır küldür girdiğimde daha da artan tansiyonum dakikalar geçtikçe düşmeye başlamıştı. Sonra bencil olduğum için kendime kızdım. Nihayetinde evde yalnız başımaydım; ama bir tiyatro salonunda eğilimleri hakkında hiçbir şey bilmediğim bir kadının yanında oturuyordum. Ya bunların hiçbirini beğenmediyse? Ya daha canlı bir şeyler istiyorsa? Gösterilen şeylerin sorumlusu tabii ki ben değildim; ama beni bu karanlık tiyatroda kimse göremiyor olsa bile gösteriye ilgi göstersem, bu açık bir samimiyetsizlik olurdu.

Sahne tekrar başladı. Kısa boylu, orta yaşlı bir adam sağ taraftan belirdi. Üzerinde koyu bir takım elbise, beyaz gömlek ve siyah bir kravat vardı. O da ağır çekimde hareket ediyordu. Yürüyüşü ise köpekli kadının aksine kaba ve neredeyse gülünç sayılacak kadar tuhaftı. Bankın olduğu yere gitti ve sokak lambasının yanına oturdu, ceketini çıkardı, bankın arka tarafına astı. Sonra yanında getirdiği kitabını açtı, okumaya koyuldu. Sanki banka yapışmış gibi hareketsiz oturuyordu.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Çakan bir şimşeğin ışığını fark edinceye kadar yaklaşık yarım dakika boyunca onu izledim. Neredeyse koltuğumdan fırlayacaktım. Neyse ki çabucak kendimi toparlayıp bozuntuya vermedim. Acaba kadın benim hakkımda ne düşünmüştü? Ondan daha önemli bir şey vardı. Hafifletici sebeplerim olmasına rağmen, bu sezgi eksikliğimden dolayı kendime sitem etmiştim. Bazen en âşinâ olduğunuz şey bile, size tanıması en zor şey haline gelebilir. Bunun hangi bank olduğunu anında fark etmeliydim. Hava güzel olduğunda hemen hemen her gün öğle yemeği arasında orada otururdum. Oraya ön taraftan değil de yan yoldan gidiyordum; çünkü ön yolda yürümeye izin verilmeyen çimenlik bir alan vardı ve oraya sadece yan taraftan varılabiliyordu.

Tamam, belki bankı iyi tanımıyor olabilirdim. Oturmak için oraya gittiğimde hepsi de birbirine benziyordu. Sokak lambası ve çalılığın onu belirgin kıldığı doğruydu. Yine de onlara dikkat etmem için hiçbir neden yoktu. Gözlemleyebildiğim kadarıyla onlar orada olmayabilirdi de. Birdenbire kendimi tanıyamamış olmamı fark etmem elbette üzücüydü. İyi düşünmek ve bir açıklama bulmak zorundaydım. Daha önce kendimi bir filmde hiç görmemiştim. Öyle çok sayıda fotoğrafım da yoktu ve olanlar da gençlik dönemime aitti. Kendimle sadece sabahları tıraş olurken yüz yüze geliyordum; ama o tamamen farklı bir şeydi. Aynaya baktığımda ne göreceğimi biliyordum.

Rahatsız edici sorular kafama üşüşmüştü; ama bir tanesine bile odaklanacak zamanım yoktu; çünkü sahnede bir şey daha oluyordu. Bir kadın sol taraftan banka yaklaştı ve karşıma oturdu. Önce bunun çok garip bir şey olduğunu düşündüm: Onun yüzünü daha önce hiç görmemiştim; ama kısa bir bakış atmıştım. Her gün gördüğüm kişi olan kendimi tanımam biraz vakit almıştı; ama onu hemen tanımıştım. Bu, o kadındı. Eğik şapkası yüzünü gizliyordu ve bu

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

sefer çenesinin zarif kıvrımını da göremiyordum. Giydiği her şey siyahtı. Lacivert değildi; ama onun yanı başımda oturmakta olan kadın olduğuna dair en ufak bir şüphem yoktu.

Sıra dışı olan tek şey, dış görünüşü değildi. Hareketleri de farklıydı. En sıra dışı olan şey ise ağır çekimde değil de normal bir şekilde hareket etmesiydi. İlk başta filmin ağır çekimden normale doğru akacağını düşünüyordum; ama yanılmışım. Çok geçmeden okuduğum kitabın sayfasını çevirmeye başladım ve bu böylece devam etti gitti. Bu esnada o da elindeki dantel eldiveni çıkardı, ellerini kucağında birleştirdi. Sanki iki paralel zaman çerçevesinde farklı hızlarda akıyor gibiydik.

Bu buluşmayı hatırlamıyordum. Ben kitap okumaya daldığımda etrafımdaki her şey neredeyse yok olurdu. Eğer kadın sadece bankın yanından geçmiş olsaydı onu fark etmemiş olmam çok da şaşırtıcı olmazdı. Oysa kadın yanı başıma oturmuştu ve ben onu fark edememiştim. Doğru, bank oldukça uzundu; ama bu beni zor durumdan kurtarır mıydı peki? Bu dikkatsizlik hiç hoş olmayan bir durumdu. Parktaki bir bankta yanına oturan böyle bir kişiyi fark edememekten daha belirgin bir yaşlanma belirtisi olabilir miydi?

O ise beni fark etmişti. Orada oturdu, bir süre ileriye doğru baktı, başını öne eğdi ve sonra aniden bana baktı. Bunu yaptığı sırada şapkasının kenarı yukarı kaydı ve yüzü ortaya çıktı. İlk izlenimimde yanılmadığımı anlamıştım. O, hayatımda gördüğüm en güzel kadın yüzüydü. Onun da ağır çekimde gösterilmediğine üzülmüştüm. Bu açığa çıkma kısa bir süre daha devam etti. Yanı başımda oturan orijinaline bakmak için bu cazibeye direnmek bayağı bir çaba gerektiriyordu. Belki de bu karanlıkta ona baksam fark edilmeyecekti; ama yine de buna cesaret edemedim. Ne olursa olsun bir beyefendi böyle gizli kapaklı bir iş yapmazdı. Neyse ki kötü ışıkta göremediğim yüzünü gösterimden sonra görme şansım olacaktı.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Başı hâlâ bana dönüktü. Normalde bir kadın, geçerli bir nedeni yoksa kendisine tamamen yabancı olan birine böyle belirgin bir şekilde bakmaz. Benim gibi birine ilgiyi böylesine yükselten şey ne olabilirdi ki? Özellikle tek yaptığım şey önümdeki kitaba alık alık bakmaktı. Aklıma mantıklı hiçbir açıklama gelmiyordu. Aslına bakarsanız kadınlar hakkında pek az şey biliyordum. Onları yakından tanıma fırsatım hiç olmamıştı. Ne olursa olsun onun bana göstermiş olduğu ilgiden dolayı kendimi pohpohlanmış hissettim.

Bu ilginin sonsuza kadar sürmesini beklemiyordum elbette. Siyahlı kadın sonunda gözlerini benden çevirdi ve eldivenlerini giymeye odaklandı. O an yüzünü göremediğime sevinmiştim aslında. Oradaki davranışımdaki hayal kırıklığı ve kızgınlık ifadesi keyfimi kaçırmıştı. Yüzünü bana çevirmeden yanımdan geçti ve sahneden çıktı. Kararlı bir okuyucu heykeli gibi yine yalnız kalmıştım. Ne kaçırdığımın fakında bile olmadan.

Gösterimin sonunda müzik sesi geldi. Bir ırmağın sesi gittikçe yükseldi, sonra bir sağanak yağış gürültüsü, ardından bir şelale çağıltısı ve sonunda yine sessizlik. Müziğin kesilmesiyle resim de kayboldu. Tıpkı jeneriğin açılışında olduğu gibi kapanışında da hiçbir şey yoktu. Parktaki sahne titremeye başladı ve görüntü perdede son yansımasını bırakarak kayboldu. Görüntü gittiğinde tekrar karanlıkta kalmıştık.

Beklentilerim yine hayal kırıklığına uğramıştı. Tiyatro salonunda kapanış jeneriği başlar başlamaz ışıklar da yanardı. Bu her zaman beni çileden çıkarmıştır; çünkü insanlar sanki bir yere yetişecekmişçesine aceleyle ayağa kalkar ve ben, beni ilgilendiren filmle ilgili neredeyse hiçbir şey göremem. Şimdi durum tam tersiydi. Hiç kimse ışıkları yakmamıştı. Ben koltuğumda bunun olmasını sabırla beklerken bu bekleyiş uzadıkça uzadı. Çaresizce oturup beklemek yerine kendi sorunumu kendim çözmem gerektiğini bir kez daha

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

düşündüm; ama şimdi, az önce gördüğüm sahneden sonra yanımda oturan kadına ne söylemem gerektiğine dair öncekinden daha az bir fikrim vardı. Çıkış ışığının altında bir yerde bekleyen yer gösterici bayanla iletişime geçmek için arkama döndüm. O görebileceğim bir yerde değildi. Yaratığın kırmızı gözlerine benzeyen ışıklar da görünmüyordu. Bu sefer ortam tam anlamıyla karanlıktı.

Arkama dönerken ışıklar yandı. Işıklar, gösteri başlamadan öncekinden daha da güçlüydü; çünkü beni bir an için kör ettiler sanki. Göz bebeklerim çabucak toparlandı ve ben etrafımı yeniden görebildim. Görülecek hiçbir şey ve hiç kimse yoktu. Sağımdaki koltuk da boştu. Yavaşça yerimden kalktım ve bir o yana bir bu yana döndüm. Film Arşivleri salonunda tek başımaydım.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Elimde paltom ve çantam olduğu halde yerimden kalkarken kucağımdan bir şey yere düştü. Bir süre etrafıma bakındıktan sonra yerdeki beyaz zarfı fark ettim ve eğilerek onu aldım. İşten döndüğümde kapımda bulduğum zarfın aynısıydı. Onun üzerinde de hiçbir şey yazmıyordu. O kucağıma nasıl gelmişti? Bunun tek açıklaması; karanlığa gömülmüşken gizemli bir şekilde ortadan kaybolan lacivert elbiseli kadının bırakmış olmasıydı. Neden böyle bir şey olduğunu merak ettiğimi söylemem sanırım gereksiz; ama bu bir dizi başka soruyu da aklıma getirdi ve burası bunları düşünmek için doğru bir yer değildi. Salon aydınlıktı; ama bu bende hâkim olan endişe duygusunu gidermeye yetmemişti. Bir an önce oradan çıkmak istiyordum. Sonuçta bu gösteriden sonra kim orada kalırdı ki?

Bulunduğum bölümden çıkarken paltomu ve şapkamı giydim ve hızlı adımlarla çıkışa yöneldim. Kadife perdenin olduğu yere vardığımda bir engelle karşılaşacağım endişesiyle birdenbire olduğum yerde kaldım. Zarfı, normalde yaptığımdan daha hızlı bir şekilde, açmak için salladım. Arka tarafta geniş antre vardı. Oraya rahat bir şekilde girdim ve durdum. Oradaki her şeye göz attım. Kapıcıya ve görevli bayana dair hiçbir iz yoktu. Yalnızca, kalabalık bir halde

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

duvardan bana bakan gözler vardı. Bir cenaze levazımatçısı olarak, ölülere karşı tiksintimin olmaması anlaşılabilir durumdu; ancak bu masum ve gülümseyen yüzler beni hızla oradan uzaklaşmaya teşvik ediyordu. Dışarı çıktıktan sonra bile o gözlerin cam kapının içinden geçip hâlâ üzerimde olduğunu hissediyordum ve bu yüzden o gözlerin görüş alanından hızla uzaklaştım.

Genel itibarıyla kalabalıklardan pek hoşlanmam ve her zaman insanların çok olduğu yerlerden uzak durmuşumdur. Şimdi ise geniş caddede yukarı aşağı yürüyen kalabalık kitlenin bir parçası olmuştum. Amaçsızca yürüdüğümü fark ettiğimde Film Arşivleri'nden oldukça uzaklaşmıştım. Burası daireme giden yol değildi. Oraya tekrar dönmek zorunda kalırsam ne yapacaktım peki? Tek dostumun balıklar olduğu düşüncesi hiç hoşuma gitmiyordu. Öte yandan etrafımdaki herkes beni germeye başlamıştı. Etrafımı sardıkları zaman düşüncelerimi sıraya koyamıyordum. Neden başka bir yere gidip yalnız kalmıyordum ki? Peki çok gürültülü ve kalabalık olmayan yer neresiydi?

Midem nereye gideceğime karar verdi. Yolda gelirken yediğim iki dilim ekmek açlığımı bastırmış; ama doyurmamıştı. Bir fast-food dükkânının önünden geçerken duyduğum koku beni oraya çekti. Başım dönüyordu ve ben hemen bir şeyler yemeliydim. Tramvaydaki utanç verici durumdan sonra caddede bir şeyler yemek de oldukça nahoş olacaktı ve bu, bana istediğim huzuru vermeyecekti de. Galiba en iyisi biraz pahalı da olsa bir lokantaya gitmek olacaktı.

Caddeden aşağı doğru biraz daha ilerledim. Camdan içeri baktığımda bir düzine masadan sadece iki tanesinin dolu olduğunu gördüm. Diğer insanlardan mümkün olduğunca uzaktaki bir masaya oturdum ve bir sebze çorbası, iki sandviç ve bir maden suyu siparişi verdim. Garson yanımdan ayrılıncaya kadar neden bana şüpheyle baktığını fark etmemiştim. Aslında palto ve şapkayla orada

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

oturmam için bir neden de yoktu. Şapkamı yanı başımdaki sandalyeye koydum. Paltomu çıkarmaya başladığımda kolun içinde bir şey hışırdadı. Elimi dışarı çektiğimde onun tiyatro salonunda yerden aldığım zarf olduğunu fark ettim. Kolumun içinden böyle lüzumsuz şeyleri çekip almak adeta kötü bir alışkanlığa dönüşüyordu. En azından zarf düşmemişti. Paltomu ve şapkamı sandalyenin arkasına astım ve sonra da zarfı masanın köşesine koydum. Bekleyebilirdi. Birinci zarfı açtıktan sonra olanlarla başa çıkmayı hâlâ tam olarak başaramamıştım.

Yoğun ve sıcak çorba, elimdeki kaşık havada aniden durmuşken, neredeyse önümdeki kâseden yok olmuştu. Birden kafamda bir şimşek çaktı. Sıcak bir şeyler yediğimde her zaman kafam daha iyi çalışır. Tabii ya! Bütün bu olanlar, kafamda birbirini tamamlıyordu. Artık hiç ikilem, bulmaca gibi sorular ve gizem kalmamıştı. Basit bir açıklama en başından beri benim yüzüme dik dik bakıyordu. Fakat benim gözlerim buna karşı adeta kör olmuştu. Bütün bu şeylerin arkasındaki insanlar muhtemelen bu körlüğümü açığa kavuşturmayı da hesaplamışlardı. Bu dalavereleri başka nasıl başarılı olurdu? Tanrım! Ne kadar da aptaldım. En başından beri gösterdiğim tepkileri seyredip çok eğlenmiş olmalıydılar. Benden önce de birçok insanın gizli kamerayla aynı şeye maruz kalması içimi azıcık bile olsa rahatlatmamıştı.

Dolu kaşığı kâsenin içine geri bıraktım. Olayların örgüsünü yeniden oluşturmak zor değildi. Her şey parkta başlamıştı. Her gün parktaki aynı banka oturup kırk beş dakika boyunca kitap okumaya gömüldüğüm için beni aday olarak seçmiş olmalıydılar. Onlar her zaman kurbanlarını araştırırlar; ben de onlara ideal bir kurban gibi görünmüştüm. Aslını sorarsak, acaba benden başka hangi erkek yanına böyle bir bayan oturduktan sonra kayıtsızca kitap okumaya devam eder ve sonra da onu tepeden tırnağa incelerdi? Önümdeki açık

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

alanın neresine kamera yerleştirdiklerini çözememiştim; ama sorunsuz bir şekilde yaptıkları aşikârdı. Onlar zeki ve tecrübeli profesyonellerdi. Ayrıca hareketleri iki ayrı hızda vermeyi nasıl başardıklarını da anlayamamıştım; çünkü film hilelerine hiç de âşinâ değildim. Bugün kullanmakta oldukları özel efektlerle bu çok da zor bir şey olmasa gerek.

Beni takip etmiş ve nerede oturduğumu bulmuşlardı. Oturduğum apartmandaki bütün diğer kiracıların tanıtım broşürü olduğunu sandığım zarfı aldığına dair düşüncemin aksine içinde sinema bileti olan zarfı alan tek kişi bendim. Daveti kabul edeceğimden nasıl bu kadar emin olmuşlardı peki? Muhtemelen emin değillerdi; adeta bir kumar oynamışlardı. Bu öylesine büyük bir riske dönüşmemişti. Bu iş kolunda çalışıyorsanız insan psikolojisini mükemmel derecede kavramanız gerekir. Şüphelendiğim gibi, beni parktaki sahnenin filme alındığı tarihten itibaren takip ettikleri iki aylık süre, beni gayet iyi tanımalarına ve muhtemelen oltaya geleceğimi de anlamalarına yetecek bir süreydi. Bu durumda ben hiç de istisna biri değildim. Zaten saflık, oldukça yaygın bir insani özelliktir.

Sıradan bir gizli kamera kullanmamış ve daha uyanık bir proje geliştirmişlerdi; ayrıca benim üzerimde de kim bilir ne kadar zaman harcamışlardı. Belki bundan dolayı kendimle gurur duymalıydım; ama kişisel yapım buna izin vermiyordu. Parktaki olay sanki orada olan kişi ben değilmişim de başkasıymış gibi gerçek dışı geliyordu ve Film Arşivleri'nde başıma gelenler üzerime karabasan gibi çökmüştü. Mutlaka onu da filme almışlardı. En komik bölümü ise gösterim esnasında ve karanlıkta benim nasıl hareket ettiğimdi. Işık olmadığı için filme alınmadığını düşünmem saflık olurdu. Zifiri karanlıkta bile kayıt yapacak malzemeleri mutlaka vardı.

Aklıma gelen şey, neredeyse tüylerimi ürpertmişti. Her şeyin bittiğini kim garanti edebilirdi? Hiç kimse. Gizli kamera organizasyonu

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

yapanlar önünde sonunda kendilerini gösterirdi. Tek bir şey hedeflememişlerdi: Gösteri hâlâ devam ediyordu. Tabi ya. Sadece iki adet sahne için uzun soluklu bir projede yer almazlardı. Belki beni şimdi bile filme alıyor ve tüylerimin ürperdiğini görerek kahkahalarla gülüyorlardı. Etrafıma bakındım; ama lokantada olağandışı hiçbir şey göremedim. Müşteriler iki masa uzağımda yemeklerine konsantre olmuştu, garson ise barmenle konuşuyordu. Hiç kimse benimle ilgilenmiyordu; ama bu, her zaman böyle görünürdü zaten...

Kâseme biraz daha eğilerek çorbamı içmeye devam ettim. Bir paranoyaya dizginlerimi teslim edemezdim. Tabii ki, şu anda beni kimse filme almıyordu. Bunun için hazırlık yapmaya ihtiyaç vardı ve bunun için hiç zaman yoktu. Burada olacağımı bilmelerine imkân yoktu. Son derece sıradan bir lokanta seçmiştim. Kayda verilen bu ara çok kısa süreliydi. Yeni bir sahne şüphesiz beni bekliyordu. Tek sorun ne zaman ve nerede olduğuydu. Çorbamın son kaşığını da yuttuktan sonra boş gözlerle ileriye doğru baktım ve düşüncelere daldım. Cevap orada gözlerimin önünde duruyordu; ama neden sonra farkına varabilmiştim.

Zarfı elime aldım. Öncekinden biraz daha ağırdı. Bir kenarından baştan sona kadar yırttım ve içindekini çıkarttım. Bu seferki bir sinema bileti değildi, ilk bakışta gördüğüm şey resmi bir davetiyeye benziyordu. Resmi olmasa da ona benzer bir davetiyeydi. Sert ve süslü kâğıdın üzerinde "*Ex Libris kelepir kitap matbaası, 36 B Chestnut Caddesi, Saat: akşam 19:00*" yazıyordu. Kartın arkasını çevirdim; boştu.

Bu, yeni sahnenin olduğu yer ve zamandı. Bunda da aynı esrarengiz seyreklik vardı. Muhtemelen ilkinde işe yarayan yöntemin ikincisinde de işe yarayacağını düşünmüşlerdi. Balığa yutması için gösterdikleri oltayı değiştirmek de neden? Peki ya balık bu arada akıllandıysa? Hayranlık uyandıran bu psikoloji uzmanları,

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

oyunlarının farkına vardığımı hesaba katmamış olmalıydılar. Bu çok aşağılayıcı bir şeydi. Her neyse, kurbanlarının oraya gelmeyeceği ve yaptıkları her şeyin boşuna olduğu gibi hoş olmayan bir sürprizle karşılaşacaklardı. Parkı saymazsak, bir adamı ilk başta aptal yerine koyabilirlerdi; ama sadece bir dangalak onların kendisini ikinci kez kandırmalarına izin verirdi.

Kaşığımı boş kâsenin içine koydum. Belki bunu onlara nazik bir şekilde ödetebilirdim. Belki ben de onları biraz kandırabilirdim. Kindar biri değilimdir; ama bu konuda vicdanım beni hiç mi hiç rahatsız etmeyecekti. Gizli kamerayla kayıt yapan insanlar bir süre sonra sıranın kendilerine gelmesini hak ediyordu. Farkına vardığımı da açıkçası düşünmemişlerdir. Kitapçıya gidecektim; ama onların umduğu gibi hareket etmeyecektim. Karıştırdıkları halt her neyse gayet normalmiş gibi karşılayacaktım. Başka hiçbir duygu bende aynı anda merak, heyecan veya şaşkınlık uyandırmayacaktı. Bakalım onlar bunu nasıl karşılayacaktı?

Saatime baktım. Yediye on sekiz dakika vardı. Neden gerekli olduğu belli olmasa bile, şayet kelepir kitap dükkânına tam zamanında varmak zorundaysam acele etmeliydim. Bu hoşuma giden bir fikir değildi. İlk olarak akşam yemeğimi yemeden gidecektim. Sonra bu kadar kısa sürede Chestnut Caddesine nasıl varacaktım? Orası kasabanın öbür ucundaydı. Film Arşivleri'ne alelacele giderken taksiye binmemiştim; çünkü öğleden sonra paydos saatiydi ve trafiğe takılıp kalabilirdim. O an için en hızlı taşıma aracı tramvaydı. Ancak bulunduğum yerden kelepir kitap dükkânına direkt hat yoktu. Tramvay değiştirmek zorunda kalacak ve oraya kırk beş dakikadan önce ulaşamayacaktım. O sırada trafik yoğun olmadığı için oraya taksiyle gider ve şansım yardımıyla yedi veya sekiz dakikada varabilirdim. Peki taksiye ödeyeceğim bu para benim intikam duyguma değecek miydi? Taksiler ucuz değildi ve benim lokantada yediğim

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

akşam yemeği hiç hesapta olmayan bir masraftı. Hayır, galiba en iyisi, her şeyi unutmak olacaktı. Huzur içinde yemeğimi bitirecek ve yavaş yavaş evimin yolunu tutacaktım. Temiz havada uzun bir yürüyüş bana iyi gelecekti.

Garson masama geldi, çorba kâsesini aldı ve siparişini verdiğim iki adet sandviçimi tabağıma koydu. Tam dönmüş bara doğru gidiyordu ki, aniden arkasından yüksek sesle seslendim.

"Hesap lütfen. Biraz acelem var da..."

Bana garip bir şekilde baktı; ama hiçbir şey söylemedi. İsteksizce kasaya doğru yöneldi. Sandviçlerimi alıp bir peçeteye sardım. Şapkamı giydim ve sandalyenin arkasına astığım paltomu aldım. O gün üçüncü defa paltomun kolunun içinden bir şey çekmek zorunda kalmayacağım son anda aklıma geldi. Peçeteye sardığım sandviçleri masaya bıraktım, paltomu giydim, sonra da onları paltomun geniş olan cebine koydum. Garson elinde hesap ile bana doğru gelirken sodayı bardağıma doldurup içtim. Sadece yemekten sonra su içerdim ve çorbayı içtikten sonra da susamamıştım; ama o suyu orada içmeden bırakamayacak kadar çok para ödemiştim. Hesaba baktım, cebimden parayı çıkarıp garsonun eline tutuşturdum ve paranın üstünü beklemeden lokantanın çıkışına yöneldim. Garson arkamdan bir şeyler mırıldandı; ama söyledikleri bana minnettarlık ifadesi gibi gelmemişti.

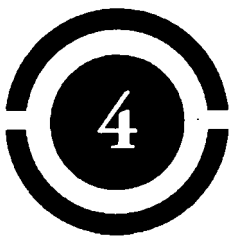
Acele etmem beni birçok zor sorudan kurtarmıştı. Durum böyle olmasaydı ve bir açıklama yapmak zorunda kalsaydım, kendime karşı dürüst olur muydum, bilemiyorum. Muhtemelen önemsiz sebeplere yönelirdim. En azından birkaç fikir aklıma gelmişti: Benim ahmak bir kurban olduğumu düşünenleri zekâm ile alt etme fırsatını kaçırırsam, işte o zaman onların hakkımdaki bu düşüncelerini kabul etmiş olurum diye düşündüm. Rakiplerimden önce bu şekilde geri adım atmam içime dert olacak, hatta bana kendimi

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

aşağılık bile hissettirecekti. Eğer düelloyu kabul etseydim kendimi bir korkak gibi boyun eğmekle suçlayacaktım. Ayrıca bir insan her zaman idareli olamaz. Bazen bedeli ne olursa olsun elinden geleni yapar. Sonraları kemerimi sıkmak zorunda kalacaktım; ama bunun ne önemi vardı ki?

Bunlar içimdeki sesleri susturmak için yeterli olacaktı; ama kabul etmesi en zor olan sonuncu ve can alıcı soruyu açıklığa kavuşturamayacaktım. Kitapçıya değil de eve gitseydim Film Arşivleri'nde geniş şapkanın altından kısaca gördüğüm gizlenen şeyi bir daha görme şansım olmayacaktı.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Caddeye çıkarken bir taksi bulmak için uzun süre bekleyeceğimi düşünerek endişelenmiştim. İşin aslı taksiye nadir binerdim; ama ne zaman taksiye ihtiyacım olsa kolay kolay taksi bulamazdım. Bu yüzden lokantanın önüne park etmek için fren yapan sarı araca kuşku ile baktım. Tavanındaki ışıklı tabela taksinin boş olduğunu gösteriyordu. Lokantadan bir taksi çağrılsa bile böylesi benzer bir durum beklenemezdi. Bunun altında derin anlam arayanlar olabilir; ama bu tamamen bir tesadüftü kuşkusuz. Bazen şanslısınızdır bazen de değil. Her zamankinin aksine bu sefer şans benim tarafımdaydı. İşler yolunda gitmeye başladıysa detaylara çok da fazla takılmamak lazım.

Düşünmeye zaman yoktu. Benden önce birisinin kapmasının da korkusuyla taksiye koştum, arka kapıyı açtım ve hemen koltuğa oturdum. Taksi şoförü ben kapıyı kapatır kapatmaz nereye gitmek istediğimi bile sormadan gaza bastı. İşin iyi tarafı, taksi şoförlerine aceleniz olduğunu söylemenize gerek olmamasıdır. Kasabayı avare bir şekilde gezmek için arabalarına binmediğinizi onlar da bilirler. Kendimizi trafiğin akışına bırakmıştık.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Şoföre, üstteki dikiz aynasına bakarak "Chestnut Caddesi 36 B" dedim. Hava iyice karardığından sadece başının siluetini görebiliyordum. Kendisine baktığımı fark ettiğinde hafifçe başını sallayarak cevap verdi. Belli ki o sessiz taksi şoförlerinden birine rast gelmiştim ki bu da benim şansımdı. Yabancılarla boş boş konuşmayı sevmem zaten. Dahası doğru yoldan gidiyorduk ve binaların etrafında gezerek boşuna vakit kaybetmeyecektik. Herhangi bir sorun çıkmazsa tam vaktinde orada olacaktım. Akşamın erken vaktinde şehrin caddelerini seyretmek pek ilgimi çekmezdi. Bu yüzden önümüzdeki yirmi dakikayı nasıl geçireceğimi takside meraklı bir şekilde düşündüm. En iyisi kendimi yeni bir gizli kameraya hazırlamaktı. Dükkânda beni neyin beklediğine dair en ufak bir fikrim dahi yoktu. Buna nasıl hazırlanacağımı bilmiyordum. İnce zekâmı kullanmaya devam etmeliydim. En önemlisi ise dönen dolapları bir an önce çözmek zorunda olmamdı. Sadece eski kitap satan; başka kitap satmayan bu dükkânı seçmelerinin sebebi neydi? Bildiğim kadarıyla mahallede kelepir kitap satan dükkânlardan başka bir dükkân yoktu. Sanırım oraya bir ya da iki defa gitmiştim; ama güçlükle hatırlayabiliyordum. Hâlâ Ex Libris'te olmama rağmen orasını başka bir dükkânla karıştırabilirdim. Zaten buraya çok uzun bir zaman önce gelmiştim ve onlar benimle ilgilenmeye başlamadan önce benim buraya gelmemin onlar için bir anlamı da yoktu.

Hiç düşünmeden ellerimi paltomun cebine soktum ve sağ taraftaki peçeteye dokundum. Parmak uçlarımda vıcık vıcık bir şey hissettim. Görünüşe göre sandviçimi iyi paketleyememiştim. Zayıf ışıkta cebimden bir parça çıkarıp baktım ki mayonezmiş. Peçetenin temiz kısmıyla elimi sildim ve tekrar elimi cebime soktum. Cebimde hâlâ mayonez vardı. İhtiyacım olan tek şey sanki buydu. Eğer başka filmler de olacaksa astardaki leke hiç hoş görünmeyecekti. Paltomun dış kısmına dokundum, leke göremeyince derin bir nefes aldım. Mendilimi çıkardım ve cebimdeki kirlenmiş kısmı dikkatlice

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

sildim. Bu sadece geçici bir çözümdü. Leke görünmüyor olsa bile paltomu kuru temizlemeye vermek zorunda kalacaktım. Bu şekilde giyemezdim, değil mi? İşte bir masraf daha. Bu macera bana gittikçe pahalıya patlıyordu. Belki de organizatörlerden masraflarımı istemeliydim. Bunların hepsi benim rızam olmadan gerçekleşiyordu; ama ne tür bir gizli kamera, kurbanlarının rızası ile olurdu ki?

Sandviçleri cebime geri koymam söz konusu değildi. Bir an için onları ne yapacağımı düşündüm. İçeride bir kül tablası vardı; ama çok küçüktü. Şoföre daha büyük bir kül tablası ya da çöp kutusu olup olmadığını sorabilirdim; ama uzun uzun açıklama yapmak zorunda kalacağımı düşünerek bu fikrimden vazgeçtim. Bir an için elimdeki paketi yere atmayı ya da yanımdaki koltuğa fark ettirmeden bırakmayı aklımdan geçirdim; ama sonra bunu düşündüğüm için kendimden utandım. Başka biri bunu yapsa kim ayıplamazdı ki? Ben de mi onlardan biri olacaktım? Elimdeki sandviçten temelli kurtulmanın bir yolu vardı. O çabuk ve basitti. Biraz eksiklikleri vardı; ama sonuçta hiçbir şey mükemmel değil.

Ortada oturduğum yerden en sola doğru kaydım. Dikiz aynası benim görüş alanımın dışındaydı. Bu da demek oluyordu ki şoför beni göremeyecekti. Her ihtimale karşı şoförün koltuğunun arkasında biraz eğildim ve sandviçten bir ısırık aldım. Yemek yerken ağzımı şapırdatmak gibi bir huyum normalde yoktu ve bunun için şoförün beni duyması imkânsızdı; ama ben yine de mümkün olduğu kadar sessizce yemeğe çalıştım. Çıkacak en ufak bir ses bile benim için büyük bir talihsizlik olurdu. Bana kalırsa takside yolculuk yaparken yemek yemek yasaklanabilirdi. Şoför beni yemek yerken yakalasaydı ne derdim bilmiyorum; ama taksiden inmemi isterse kendimi çok rezil olmuş hissedeceğimden emindim.

Sonra bir ısırık daha boğazımdan aşağı yuvarladım. Az kalsın boğazımda kalıyordu. Ya tramvaydaki olay tekrar olursa? Yarım

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

yamalak çiğneyip yuttuğum şeyin hıçkırmama sebep olacağı açıktı. Duyulabilir bir *corpus delicti*[1] olurdu. Şoförün kulağına hıçkırığımın sesinin gitmeyeceğinden emin olduktan sonra iştahla yemeye devam ettim. Şimdi ihtiyacım olan tek şey, bir sodaydı. Lokantada bir şişe sodayı yok yere boşaltmıştım. Takside bunun bana lazım olacağını nereden bilebilirdim. Başka ne yapabilirdim ki? Bir bardaktakini şişeye geri boşaltıp, o şişeyi de ceketimin içine saklayıp lokantadan öyle mi çıkacaktım? Sonra garson arkamdan koşup beni yeni bir hırsızlık yöntemi bulmakla suçlasaydı bu benim için büyük bir utanç olmaz mıydı? Daha da kötüsü o şişe ceketime dökülse daha da kötü olmaz mıydı? Daha sonra başıma daha da büyük dert olacak olan mayonezle uğraşmak zorunda kalacaktım. Arabadan inerken paltomun alt tarafındaki ıslaklığı ve oturduğum yerdeki su birikintisini gördüğünde kim bilir şoför aklından neler geçirecekti?

Tembelliğimi aniden üzerimden atıp vücudumu sağ tarafa neredeyse fırlattığımda kendimi şoförün görüş alanında buldum; ama beni sandviçimle görmesi gibi bir endişem kalmamıştı. Dikkati yola odaklıydı. Biz geniş bulvara girdiğimizde trafik biraz daha rahatlamıştı ve şoför de bu fırsattan yararlandı. Sert bir şekilde sol şeride girdi ve önüne geçen araca kızarak kornaya bastı. Kısa bir süre orada kaldı ve geri manevra yaptı. Bu sefer buna diğer araçların korna çalması ve farlarını yakarak protesto etmesi eklendi. Ben de önceki konumuma geri döndüm.

Eğer koltukta bir taraftan diğer tarafa uçarcasına hareket etmek istemiyor olsaydım sandviçimi bir elime alıp diğer elimle de kapının üst tarafındaki tutacağı tutmalıydım. Emniyet kemerini taksaydım bu daha güvenli olurdu; ama onu bulamadım ve yolculuk esnasında şoförü sorularımla rahatsız etmek istemedim. Adam bir şoförün

1 Suç delili

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

normalde gittiği süreden daha kısa sürede beni gideceğim yere ulaştırmak için bütün içtenliğiyle gayret ediyordu.

Bulvarda ilerlerken birden ani bir manevrayla, acı bir fren yaparak diğer şeride geçtik. Filmlerde böyle pervasız araba sahnelerini görürdüm ve içinde bulunmadığım için bana pek de hoş gelmeyeceğini düşünürdüm. Oysa şimdi olayın içindeydim ve her an frene basılacakmış gibi elimle tutacağı sıkıca kavradım. Sandviçimi bitirmem söz konusu bile değildi ve onu yemek tıpkı deniz tutması gibi midemi bulandırabilirdi. Ağzımı bulup bulamayacağımdan da hiç emin değildim. Karşıya bakmaktan kaçındım; çünkü bu bana kendimi daha da kötü hissettirecekti.

Bunu hak edecek ne yapmıştım ki? Oldukça açık. Kendime işkence etmeye yine kendim karar vermiştim; ama onların bana dayattığı tempoyu kabul etmek zorunda değildim. Film Arşivleri'nde böyle olacağı belliydi. Kapıcı, ben olmadan başlamayacaklarını söylememiş miydi? Nasıl başlayabilirlerdi ki? Ana karakterleri neden bendim? Şimdi ise başrol oyuncusu olacağıma, onların oyununda bir figürandım ve bazı üçüncü sınıf oyuncular gibi paçamı kurtarmaya çalışıyordum. Belirlenen zamanda bir kelepir kitapçıya giderek hayatımı riske atıyordum. Kullanılmış kitaplarla dolu bir dükkâna başka kim böyle aceleyle giderdi?

Şoförden yavaşlamasını isteyecektim, kaza yapabilirdik. Bir polis çevirmesiyle karşılaşmak bizim için büyük bir ihtimaldi; ; ama bu da şoförün yöntemine kalırsa kısa bir vakit almazdı. Hiç trafiğin olmadığı yan caddeye saptı. Onu engelleyecek biri olmamasına rağmen gaza basmadı ve normal hızda devam etti. Taksi şoförlerini kim anlayabiliyordu? Onların arasında tuhaf kimseler vardı. Belki de sadece bulvarlarda pervasızca araba kullanmaktan zevk alan bir tanesine denk gelmiştim. Neyse ki, her zaman taksi kullanmıyordum.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Tutacağı bırakmak o an için güvenli olsa da bunu yapmadım. Elim onunla iç içe geçmişti adeta. Sandviçimi de yemeyi bırakmıştım. Midem alt üst olmuştu. Şoför dışarı çıktığımda onları elimde tuttuğumu görecekti; ama bunun bir önemi yoktu. Sadece bunun için beni eleştirmesi benim için sorun değildi ve hiçbir şey onun araba kullanışıyla ilgili fikrimi söylemekten beni alıkoyamazdı.

Kasabanın bu kısmını, özellikle de karanlıkta, çok iyi bilmiyordum. Bu yüzden ne kadar uzağa gitmek zorunda kaldığımızı söyleyemezdim. Takside geçirdiğim süreye bakacak olursam çok da uzak olmadığı açıktı. Aslında fazladan iki dönemeç bizi Chestnut Caddesi'ne getirmişti. Caddeye adını her iki taraftaki yaşlı ağaçlar vermişti. Onların arkasında eski şeylerle dolu dükkânların camları sıralıydı. Pek de albenileri yoktu. Sadece içerde ve dışarıda birkaç insan görünüyordu.

Taksi *Ex Libris* kitabevinin önünde durdu. Arabanın camından görür görmez orasını tanımıştım. Daha önce de burada bulunduğumu ve buradan kitap aldığımı hatırladım birden. Maalesef *Siz ve Tropikal Balıklarınız* adlı kitabın bir yararını görmemiştim. O zamanlar yeni başlayan biri olmama rağmen yazarın akvaryum bakımı ile ilgili verdiği pratik tavsiyelerin çoğunu zaten biliyordum. Kitabın fiyatı benim için çok da önemsiz bir miktar olduğu için bir işe yaramamasını pek de önemsemedim. O, bir kitap olmasaydı belki de çöpe atardım; ama kitap olduğu için kitaplığıma koydum ve sonra da unuttum gitti.

Sandviçimden geriye kalanları saklamaya çalışarak taksiden indim. Borcumun ne kadar olduğunu sormak için şoförün bulunduğu tarafa yöneldim; ama o bana fırsat vermeden önce kendisi konuştu.

"Umarım memnun kalmışsınızdır. Tam zamanında geldik değil mi?"

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Bu beklenmedik sorusu beni şaşırtmıştı ve ben aynı anda saatime baktım ve gerçekten de saat yediye bir buçuk dakika vardı. Bulvardaki çılgınca araba kullanmasını unutup ona teşekkür etmem gerektiğini düşündüm. Buraya saat kaçta gelmem gerektiğini nereden biliyordu? Bundan ona hiç bahsetmemiştim oysa. Sesi de bana tanıdık gelmişti. Oldukça kısa bir süre önce bir yerde duymuştum bu sesi.

İnen ön camdan içerideki siluete güçlükle bakabildim. Adam kahverengi üniforma giymiş, aynı renkte şapkası olan bir taksi şoförüydü. Gür bıyıkları vardı. Bu kılık değiştirme beni kandırmaya yetmezdi. Şaşkınlığımı göstermemek için olağanüstü bir çaba harcamıştım.

Bir saatten kısa bir süre önce beni Film Arşivleri'nde karşılayan kapıcıyı "Evet tam zamanında" diyerek cevapladım!

Taksi şoförü gülümsedi ve iki parmağıyla şapkasının kenarını kaldırarak beni selamladı, sonra da arabasını çalıştırdı. Kendimi dizginleyerek orada durdum ve Chestnut Caddesi'nden arabayla kayboluşunu izledim.

Tam da ihtiyaç duyduğum anda ortaya çıkan taksiye bakın siz! İnanılır gibi değildi. Bir taksi şoförünün bulvardaki çılgınca araba kullanmasının arkasında yatan tuhaf kişiliğini de hesaba katarsak hayatım boyunca başıma hiç böyle bir talih kuşu konmamıştı. Saflığımdan ötürü kendimi hiç affetmiyordum. Arka koltuktaki hareketlerim gizli kamera dizisinin en önemli parçası olarak bitecekti. Sessiz bir palyaço komedisini bile geçebilirdi bu. Utançla dolmuştum. Şu an için yapabileceğim tek şey, gidip hayatımda yeni bir sayfa açmaktı. Hasımlarımı hafife almıştım. Artık bu dakikadan sonra gözümü daha da açmalıydım. Hiçbir şeyi hafife almayacak, en masum şeylerden bile şüphelenecektim. Artık kaderin tesadüfleri diye bir şey yoktu. Paranoya beni yönetmeye başlamıştı.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Kaldırımda gezinirken aklıma içimi rahatlatan bir şey geldi. Eğer taksi şoförü beni tutmuş olsaydı durum daha da kötü olurdu. Bu açıdan bakıldığında paçayı kurtarıyordum.

Vaziyeti kurtaran bu durum birazcık kendime güvenmemi sağladı ve kelepir kitap dükkânına yöneldim.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

İçeri hemen girmedim. Kapının önünde dururken elimde sandviçin kalan parçalarını tuttuğumu fark ettim. O şekilde içeri giremezdim. Ellerine koz mu verecektim? Kamera mutlaka içeride çalışıyordu ve onlar da beni en komik halimle görüntülemek isteyeceklerdi. Görünüşte ciddi bir beyefendinin elinde bir parça mayonezli sandviçle içeriye girmesinden daha tuhaf ne olabilirdi? Bu, seyirciyi kahkaha yağmuruna tutardı. Biraz daha dışarıda bekleyip sandviçlerimi bitirebilirdim. Saatin yedi olmasına yarım dakika vardı ve ben bunları yarım dakika içinde bitiremezdim. Daha doğrusu hıçkırığa yakalanmamak için onları yavaş bir şekilde yiyemezdim. Neden oraya belirlenen vakitte gitmem gerektiğini ben de anlayamamıştım. Sonuçta oraya tam vaktinde varmak için taksiye binmişken sadece bir sandviç yüzünden geç kalmak oldukça anlamsız olurdu. Etrafıma bakındım ve yakınlarda bir çöp sepeti gördüm. Elimdeki yağlı peçeteyi mağlubiyet duygusuyla çöp sepetinin içine attım. O gün ikinci kez yemeğimi bitirememiştim. Bu düpedüz para israfıydı. Lokantada o iki sandviçe verdiğim parayla evde kendime mükellef bir ziyafet çekebilirdim.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Kitapçıda bir tane bile müşteri yoktu. İlk başta bunun garip bir durum olduğunu düşünmüştüm; çünkü diğer kitapçılar müşteri kaynıyordu. Sonraları ne olup bittiğinin farkına vardım. Sıradaki sahne her ne ise yalnız bir aktöre göreydi. Daha fazlasına gerek yoktu. Başka hiç kimse olmadan nasıl kurgulayacaklardı? Günün o saatinde kitapçılarda yeterince müşteri olur. Peki kayıt devam ederken bir müşteri dükkâna girmek isteseydi ne olacaktı? Günün hareketli bir saatiydi ve dükkânın önünden sürekli bir sürü insan geçiyordu. Sonra neden endişelenmeliydim ki? Bu bir gösteri yıldızının işi değildi ki. Bırakın da teknik detayları organizatörler düşünsün. Benim işim, bana biçilen rolü oynamaktı.

Girişin sağ tarafında, köşedeki yazar kasada oturan kız, bir şey okuyordu. Üst tarafındaki zil çaldığında başını kaldırıp baktı.

"İyi akşamlar, bu akşam da her zaman olduğu gibi saat sekize kadar açığız, gece yarısına kadar değil," dedi.

Sonra tekrar kitabına döndü. Benim hâlâ kendisine baktığımın farkında değildi. Gözlüğü yoktu ve saçları biraz daha uzun ve parlaktı; ama onun Film Arşivleri'ndeki yer gösterici kız olduğundan hiç şüphem yoktu. Burada ters giden bir şeyler vardı. Eğer taksi şoförünü ve kızı tanımamı istemeselerdi onların kılıklarını daha iyi bir şekilde değiştirebilir ya da başka oyuncular kullanabilirlerdi. Bu daha ziyade yeni bir sahne için farklı kostüm kullandıklarını gösteriyor gibiydi. Benim gözlem yeteneğimi yanlış hesaplamamışlarsa eğer, parktaki o utançtan sonra beni kandırmak için oynadıkları oyun her ne olursa olsun onları suçlayamazdım. Bu dikkate olan ihtiyacı artırıyordu. Benim gerçek bir avantajım vardı oysa. Artık yeni bir tuzağa düşmek için can atan biri değildim. Öte yandan benim için yeni ne hazırladıklarını bilmiyordum. Ya da hemen hemen hiç. Satıcı kız bana bir saat içinde dükkânın kapanacağını söylemişti. Bu, çekimin o kadar süreceği anlamına mı geliyordu? Bu bir gizli kamera

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

kaydı için uzun bir süreydi oysa. Daha sonra montaj sırasında onu muhtemelen kısaltacaklardı.

Ayrıca senaryo aslına sadık kalacaksa bana davetiyenin gönderildiği yerde üçüncü bir kişinin daha olması gerekiyordu. Neyse ki kız bana bakmıyordu; çünkü biraz önce bana bakar bakmaz yüzü kızarmıştı. Elbisesinin renginde herhangi bir değişiklik olup olmayacağını merak etmiştim. Siyah ve lacivertten sonra hangi renk gelecekti? Şayet varsa, bu renk cümbüşü ne anlama geliyordu?

Etrafıma bakındım. Burada uzun zaman önceki gelişimden beri çok bir değişiklik olmamıştı. İyi düzenlenmiş bir kitapçı dükkânından çok bir kitap deposu gibiydi. Üç taraf da yerden tavana kadar rastgele döşenmiş kitap raflarıyla doluydu. Baskıları, boyutları, kalınlıkları rastgeleydi. Kitaplar üst üste istiflenmişti. Karışık olduklarını vurgulayan bir izlenim vardı. Dükkân, kitapların düzgün bir şekilde yerleştirilmesi için çok küçüktü. Oda üst üste yığılı kitaplarla doluydu. Yerden bir metre yükselen ve birbirini destekleyen dikdörtgen şeklinde sütunlar oluşturmuşlardı. Bu kâğıttan ada ve raflar arasında dar bir koridor vardı ve iki kişi çarpışmadan yan yana geçemezdi.

Üst raflardaki bir kitaba ulaşmak için kızakların üstünde kayan bir merdiven vardı. Bu merdiven o sırada arka odaya açılan kapının yanında, girişin karşısındaki duvarın önündeydi. İşe yarayan tek şey oydu ve gerisi size kalmıştı. Oraya son geldiğimde satıcı bir masada oturuyordu. Bir taraftan kitabını okuyor diğer taraftan da piposunu içiyordu. Akvaryum bakımı ile ilgili bir kitabı nerede bulabileceğimi sormuştum. Sanki tuhaf bir soru sormuşum gibi yüzüme bakmış ve cevap vermeye bile tenezzül etmemişti. Omuzlarını kaldırıp elindeki piposuyla ön tarafı işaret etmişti. Bu şu anlama geliyordu: Oralarda bir yerde. Dükkânın en tıklım tıklım köşesinde tesadüfen rastladığım kitaba ulaşmak tam bir saat kırk dakikamı almıştı. Bir

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

müddet sonra çabalarımın boşuna olduğunu anladığımda çok da üzülmemiştim. Uzun zaman önce böyle şanssızlıklara karşı bağışıklık kazanmıştım. Bu benim kaderimdi.

Bu eski kitap denizinde beni bekleyen sürpriz neydi acaba? Televizyonda izlediğim birkaç gizli kamera gösterisini hatırlamaya çalıştım. Hiçbiri kullanılmış kitapçı dükkânında geçmemişti; ama her duruma uygun bir model vardı. Bir insanı komik göstermek istiyorsanız onu dışarı çıkarıp sıradan halleriyle göstermek zorundasınız. Nedeni anlaşılamayan bir açmaza sürüklenmiştim adeta. Burada neler olabilirdi? Girişin yan tarafında sanki bir mayın tarlasındaymışçasına beklerken kısa bir süre düşündüm. Benim içinde bulunduğum iki bölümün tonu birbirinden farklıydı. Film Arşivleri'nde her şey şatafatlıydı; taksideki durum ise oldukça bayağıydı. Bir yer kendine bir renk tonu belirlemişse ve kullanılmış kitaplar satan bir kitapçı ise burası, alacalı bulacalı bir tondan daha sade olmalıydı.

Emin olamıyordum. Diğer yandan orada bekleyemiyordum da. Kız bana hiç ilgi göstermiyordu; ama kısa bir süre içinde hareket etmeyecek olursam da şüphe uyandırabilirdim. Onların, durumu bildiğimi fark etmelerini istemiyordum. Olası bir tehlikeyi sezmeye çalışarak sol tarafa doğru ilerledim. Dar koridorda sıkışmış bir halde yürürken aklıma tozlu kitap yığınlarının kazara üzerime devrileceği ve benim de bu yığının altında kalabileceğim geldi. Bu, taksideki maceradan daha çirkin ve daha alçaltıcı olurdu. Ağzımın tadı kaçmıştı. Bir gizli kamera organizasyonunun içinde yer almış olsam da sonuçta kendime saygım vardı.

Güvenli bir tarafta durarak kitaplara değmemeye çalışarak yavaşça yürüdüm. Koridordan 90 derece dönüşün olduğu köşeye vardığımda donakaldım. Ya yanlış bir taraftan saldırı bekliyorsam? Bütün kitap rafları üzerime düşmek üzereyken belki de ortadaki dağınık, dikdörtgen beni yanıltmak içindi. Hayır öyle değildi. Böyle bir

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

şey sadece benim kendime olan saygımı değil sağlığımı da tehlikeye atardı. İnsanlar böyle programlara katılırdı; ama elbette ki hayatları tehlikeye girmezdi. Kurbanlar ve onların varisleri yüklü tazminat davaları açabilirdi.

Tedbiri elden bırakmayı göze alamazdım. Hayatım güvende olsa bile başka facialar olabilirdi. Yoluma devam ederken kendimi organizatörlerin yerine koydum. Burada nereye bubi tuzağı kurulabilirdi? Yangın söndürme cihazı birden çalışıverse ne olurdu? Hayır, bu çok fazla hasara neden olurdu. Ben sırılsıklam bir vaziyette çok komik görünebilirdim; ama olan kitaplara olurdu. Bu kelepir kitapların maddi değeri pek fazla olmayabilirdi; ama sadece güldürü uğruna da o kadar kitaba zarar vermek barbarlık olurdu.

Belki bir sonraki köşede beni bir hayvan bekliyordu. Vahşi bir timsah, arslan ya da köpek balığı olmayabilirdi. Onlar bu sıkışık alana sığamazdı. Bir karıncayiyen, fok balığı ya da bir tavus kuşu görüp de panik halinde kaçarken ortalığı darmadağın etmek benim için sürpriz olmazdı. Ancak bu düşünce de aklıma yatmamıştı. Hayvanları koruma derneği bu konuda hayvan suistimali gerekçesiyle ortalığı ayağa kaldırabilirdi. Arka odaya açılan kapının ve merdivenin olduğu köşeye vardığımda sağa dönmedim. Kısa bir süre bekledim ve köşeden dikkatlice etrafa baktım. Koridor boştu. Tamam! Şimdi buldum. Eğer beni filme aldıklarını bilmiyor olsaydım kendimi açığa çıkartmış olabilirdim. Düşüncelerim tamamen yanlıştı, dolayısıyla beklentilerim de yanlış yöndeydi. Hiçbir şey devrilmeyecekti, herhangi bir ıslatma, hayvan ya da bunlara benzer basmakalıp bir gizli kamera şakası olmayacaktı. Bu, onlardan biri değildi. Ben tesadüfen yoldan geçen biri ya da bir ziyaretçi değildim. Oraya bir davet üzere gelmiştim. Onları fark ettiğimi muhtemelen bilmiyorlardı; ama bir şeylerin farkında olabileceğimi de hesaba kattıkları belliydi. Vesveseye kapılmıştım. Gösterinin asıl anlamı tamamen tersine

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

dönmüştü. Hiçbir şeyden şüphelenmeyen bir kurbana komik bir sürpriz hazırlamak yerine sürekli eşek şakası beklentisi içinde olan sinirleri gerilmiş bir kurban yaratmışlardı. Ortada bir eşek şakası yoktu oysa. Tam aksine, kurbanın tavırları dışında her şey normaldi. Aslında kim bir kelepir kitap dükkânında gizli kameralarla dolu bir yere düşecekmiş gibi davranırdı ki? Bu tip bir komiklik zerre kadar basit ve ilkel değil, tam tersi oldukça düzeyliydi.

Kurban ben olmama rağmen onları bu ustalıklarından dolayı kutlamalıydım. Her halükârda bu, taksideki kendimi şekilden şekle soktuğum o hareketlerden daha tahammül edilebilir bir şeydi. Bu saçmalığın neden bu kadar gerekli olduğunu gerçekten anlamamıştım. Bu, ardımda bıraktıklarımla uyuşmuyordu. Sadece yardımcı bir rolü olan taksi şoförü beni rahatsız ettiğine inanarak kendini mi kandırmıştı? Hayır, böyle bir düşüncesizliği hayal bile etmek yanlıştı. Bu, muhtemelen benim neler olup bittiğini anlamamı engellemeye yönelik bir çabaydı. Belki de takside hiç kayıt yapılmamıştı; ama olsaydı bile sonraları kaldırılabilirdi. Mademki onların bu stratejilerini çözmüştüm, bir sonraki adımlarını da anlamalıydım. Bu şekilde kurbanın rolü hoş görülebilir olmasına rağmen yine de bundan hoşlanmamıştım. Benden beklenen şaşkın ve ne yapacağını bilemez bir şekilde başına gelecekleri korkuyla bekleyen biri olmamdı. Bunu bertaraf etmenin tek yolu, kelepir kitapçıda kitapları inceleyen sıradan bir müşteri gibi davranmaktı. Ben de soğukkanlı ve rahat bir şekilde bunu yapacaktım. Onlar filmin devamını içlerinden geldiği gibi çekebilirlerdi. O halde onları biraz şaşırtmak lazımdı.

Koridorda sakin bir şekilde ilerledim. Gözlerim sağa sola kayıyordu. Beni seyreden her kim ise bendeki bu ânî tavır değişikliğini merak etmiş olmalıydı. Yüzümde bir parça muziplikle kendi kendime gülümsedim. Hazır bir cevapları var mıydı; yoksa bu hiç beklemedikleri tersine bir durum muydu? Eğer varsa ilk hareket, satıcı

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

rolü oynayan kızdan gelecekti. Adanın etrafında dönmeyi tamamladığımda tekrar tezgâhın önüne gelmiştim. Kız ise kendini tamamen önündeki kitaba kaptırmıştı. Görünüşe göre benimle hiç ilgilenmiyordu. Bu ise tam bir sinir harbinin bizi beklediği anlamına geliyordu. Dükkânın kapanmasına 50 dakika kadar kalmıştı. Tamam, bakalım daha ne kadar direneceklerdi? Zaman onlardan yana değildi.

Yeniden etrafı dolaşmaya başladım. Bu sefer raflara doğru ilerledim. Orta bölüm bomboş olmasına rağmen yürümek için çok güvenli değildi ve ben gayri ihtiyari tökezleyip sütuna çarpmıştım. Bu, kitaplardan duvarı olan dar bölüme alışmıştım. Belli bir yöne doğru giderseniz önde ve arkada yeterince boşluk vardı. Bunun yanında hangi yola baktığım hiç fark etmiyordu. Adacığı oluşturan kitaplar, raftakilerden ne daha önemli ne de daha ilginçti.

Bir tur daha attıktan sonra bir şeyi kaçırdığımı fark ettim. Hayatımda hiçbir kitapçıya iyi bir nedenim olmadan girmemiştim. Özel eserler almak için gitmiştim kitapçılara. Kitapçı, işimi çabucak görürse fazla vakit harcamaz, buraya bir önceki gelişimde olduğu gibi işimi kendim görmek zorunda kalırsam fazla vakit harcayabilirdim. Bir dükkânda yeni ve kelepir kitaplara bakmaktan hiç vazgeçmem. Çoğu insan kitaplara göz atmayı sever; ama bu amaçsızca bakış bir süre sonra beni sıkar. Benim iş kolumda ise vakit öldürmek hoş karşılanmaz.

İşte beni bekleyen de buydu. Buraya bir kitap aramaya gelmemiştim; geçirdiğim kırk beş dakika birden bana çok uzun gelmişti. Zaman artık benden yana da değildi. Benden bunu yapmamı umdukları için rakiplerimle uzlaşabilirdim. Böyle olmazsa beni meşgul edecek başka şeyler bulabilirdim. Birisine rastlamak için çok fazla çabaya gerek yoktu. Bu açıktı. İkinci el kitap dükkânına kitap almak için gelmediğim gerçeği değişebilirdi. Artık bir kısır döngü içinde dolaşmayacaktım. Bir kitap bulmaya koyulacaktım.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Peki ne aramalıyım? Bir kez daha uzun uzun düşünmek zorunda değildim. Cevap bana kendi ayağıyla gelmişti. Gizli kameranın kayıt yaptığı mevcut koşullar altında bir kitap aramaktan daha doğal ne olabilirdi ki? Programı popüler kılan, bunun gibi bir şey olmalıydı mutlaka. Açıkçası satıcı kız hakkında çok da bilgi sahibi olamamıştım. Eğer olsaydım ve o da bana aradığım kitabı nerede bulacağımı söyleseydi bu sefer de saat sekize kadar nasıl vakit geçireceğimi düşünmek zorunda kalacaktım. Gerçi bana söyler miydi onu da bilmiyorum? Muhtemelen iki yıl önceki pipolu tezgâhtar çocuk gibi o da iki omzunu yukarı kaldırırdı. Dahası ondan bir kitap isteseydim onlara karşı bir numara çevirdiğimi ifşa etmiş olurdum. Hayır, her şey onu kendi çabalarımla aramam gerektiğini gösteriyordu.

Böyle şeyler sistematik bir şekilde yapılmalıydı, aksi halde aradığınız şeyi es geçme ihtimaliniz vardı. Eğer öyle yapmasaydım asla *Siz ve Tropikal Balığınız* adlı kitabı bulamazdım. Soldan, vitrinin yanındaki ilk raftan aramaya başladım. Aramaya en dipten başlayacaktım. Soldan sağa, alttan üste... Ne yazık ki son üç sırayı göremeyecektim. Tavan çok yüksek, ben ise çok kısaydım. Bu yöntem çok da kötü değildi aslında. Raflardaki sıralardan yedincisine ulaşabiliyordum ve bu da başarı şansımın yüzde yetmiş olduğu anlamına geliyordu. Bu oran, odanın ortasındaki kitapları da düşündüğümde çok önemli değildi; ama onları tek tek saymayacaktım. Onlara göz atmayı çok istesem de dükkân kapanmadan önce bunu yapacak vaktim yoktu. Bu daha kısa rafa dayalı sistem için yeterince vakit olduğundan da emin değildim.

Umduğumdan daha kısa sürede ilerleme kaydetmiştim. Ne aradığınızı bildiğinizde aramanız daha da kolaydır. Gözlerimi anahtar kelime olan Gizli Kamera'yı bulmak için kitapların üzerinde gezdirdim. Bazı kitapların kapağı yoktu maalesef. Onlara aldırmamaya karar verdim. Onları yerinden çekip üzerlerindeki başlıkları okumak

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

bir hayli vakit alacaktı ve bunu yapmaya da hiç gerek yoktu. Bir kitap ne kadar eskiyse o kadar yıpranmış demektir ve bu tip bir program ise diğerlerine oranla daha günceldir. Buradan hareketle bir ya da iki tane yıpranmamış kitabı raftan çekip aldım. Kapaklarında "Gizli Kamera" yazmıyordu; ama başlıklarında bu konuyu işledikleri dair ipuçları vardı. Her birinin konuyu başka yöne çekmek için oraya konduğu belliydi.

Organizatörlerin benim bu gayretli araştırmam hakkında ne düşündüklerini merak ederken, girişin karşısındaki duvarın yarısına neredeyse ulaşmıştım. Bulmaya çalıştığım şey, muhtemelen onların kafasını karıştırmıştı. Harika. Bir süre bu gizleme oyununun keyfini yaşasınlar bakalım. Sonra aklıma geldi ki: Bu oyun benim lehime sonuçlanmak zorunda değildi. Gizli kamera ile ilgili bir kitap bulsaydım ne olacaktı? Satın alamazdım. Parasını ödemek için onu kasaya götürdüğümde kız o kitabı seçtiğimi görecekti. Bu da resmen gizli kameranın nerede olduğunu sormaya eşdeğerdi. Bu niyetim de anında boşa çıkmıştı.

Peki başka ne yapabilirdim? Aklıma oldukça çirkin bir şey geldi. Onu çalmak. Onu yasal yollardan elde etme imkânım varken böyle bir şeyi elbette yapamazdım. Satıcı kız o an bana bakmıyordu ve ben onu paltomun, içinde sandviç olmayan ve bir kitabın rahatlıkla sığabileceği diğer cebine atabilirdim. Evet ama kameralar beni görüyordu. Neredeyse bu gerçeği gözden kaçırıyordum. Beni sadece seyretmiyorlar, aynı zamanda filme de alıyorlardı. Polisin elinde önemli bir kanıt olacaktı. Ya onu ücra bir yere saklayıp daha sonra bakmak için tekrar gelsem nasıl olurdu? Hayır, bu da işe yaramazdı. Kamera kayıtlarından onu da kolayca bulabilirlerdi. Durum umutsuz gibi görünüyordu; ama sonra aklıma bir çözüm geldi, hem basit hem de mükemmel bir çözüm. Böyle bir kitap bulursam hiçbir şey yapmayacaktım. Hem de hiç. Araştırmamın başarıya ulaştığını

gösteren hiçbir şey. Kitabın yerini hatırlamak için her türlü titizliği gösterecek ve raflara göz atıyormuş gibi yapmaya devam edecektim. Ertesi gün öğleden sonra, kitapçı açıkken tekrar gelip o kitabı satın alacaktım. O kitabı benden önce başka birinin alma ihtimali de oldukça düşüktü.

Girişin sağ tarafındaki sonuncu rafa varıncaya kadar bütün kurnazlık çabalarımın boşuna olduğu ortaya çıktı. Gizli kamera ile ilgili tek bir kitap bile bulamamıştım. Saate baktım, sekize yirmi vardı. Hiçbir şey yapmadan geçirmek için oldukça uzun bir vakit. Yapacak bir şeyler bulmalıydım. Duraksayarak üç tarafımı da saran kitapların genel görüntüsüne baktım, sonra köşedeki duvara çapraz duran merdivene. Yukarı çıkıp üst rafları da arayacaktım. Şansımın bana yardım edeceği konusunda en küçük bir umudum bile yoktu. Tek istediğim, hasımlarımı şaşırtmaktı. En alakasız başlıklı bir kitabı alacak, sonunda aradığımı bulduğum için seviniyormuş gibi yapacak ve yaprakları arasında dalıp gitmiş gibi görünecektim.

Başım tavana değinceye kadar çıktım. Kolumu basamağın kenarından geçirdim, dirseğimi büktüm ve kendimi bu şekilde merdivene sabitledim. Kafamı kitapların adlarını okumama imkân sağlayacak şekilde bir parça eğdim. Uzun süre bakmak zorunda değildim. Raftaki kitaplardan herhangi biri de işimi görürdü. Sanki biri en saçma başlıkları atmıştı: *Yamyam Toplumlarda Avangart Sanat, İklim Değişikliğinin Karıncalardaki Ergenlik Gelişimine Etkisi, Engelliler İçin Yerçekimsiz Ortamda Spor.* Raftaki dördüncü kitaba uzandım. Kitaplar bu yükseklikte sıkışıp kalmıştı. Dikkatli olmalıydım; çünkü bir tanesini çekince diğerleri de onunla birlikte kolayca gelebilirdi. Sonunda eski püskü ve ince bir kitabı oradan çıkardım. Solgun kapağında *Doğumdan Önce Hayat Var mı?* başlığı yazıyordu. Bir de alt başlık vardı: *Doğum Öncesi Eskalatolojiye Dair Bir Makale.*

Ömrünü ölüleri yakmakla ve gömmekle geçirmiş biri olarak bunun büyük bir palavra olduğunu düşündüğümden kitabın mükemmel bir seçim olduğuna karar verdim. Bu, insanların hakkımda tamamen yanlış bir izlenim edinmesini sağlayacaktı. Kameranın yakın çekim yaptığını, yüzümdeki neşeli ifadenin her ayrıntısını gösterdiğini umarak sayfaları çevirmeye başladım. Kitaptaki çizimler o kadar komikti ki, yüz ifademi korumak için muazzam bir çaba sarf etmem gerekiyordu. Bu dünyanın haricinde bir yaşamın var olduğuna inanan insanları öteden beri anlayamamışımdır. Ölümden sonra hayata dair yanılsamaları yerle bir etmek için ölülerin küllerinden oluşan ufak yığınlara bir kez bakmak yeterlidir. Üstelik elimdeki kitap bundan daha abuk sabuk bir şeyle ilgiliydi: Doğumdan önceki yaşam. Gerçekten, doğum öncesi eskalatoloji de neydi be!

Kitabevinin içinde çıt çıkmıyordu. Dışarıdaki sesler kesilmişti, kız tam bir sessizliğe gömülmüştü. Sükûneti bozan tek şey benim hareketlerimdi. Ancak ben de oldukça hareketsiz ve nerdeyse sessiz bir halde merdivenin üstünde duruyordum. Arka odadaki kapının gıcırtısı yüzünden irkilerek dalgınlıktan çıktım. Basamağa tutunmamış olsaydım dengemi kaybedip yere veya ortadaki kitapların üzerine kapaklanabilirdim. Birkaç dakika boyunca hiçbir şey olmadı. Ardından arka odadan mor renkli kocaman bir disk çıktı ve hemen altımda kısa bir süre durdu. Baktım, ama ne olduğunu çıkaramadım.

Ancak bir kez daha hareket edip rafların ve kitap adacıklarının arasında ilerleyince ne olduğunu anladım. Daha doğrusu kim olduğunu. Neredeyse elimdeki kitabı düşürecektim. Bakış açım beni yanıltmıştı. Yukarıdan bakınca geniş kenarlı şapkanın üçüncü boyutu yokmuş gibi görünüyordu. Üstelik renginde bir değişiklik olacağından şüphelenmeme rağmen mor renk hiç aklıma gelmemişti. Kadın kitapların arasındaki kanyonda ağır ağır ilerledikçe üzerindeki elbise

daha da görülür hale geldi. Kadın modasından pek anlamadığım için yanılıyor olabilirim; ama üç karşılaşmamızda da üzerinde, renkleri hariç, aynı giysiyi gördüğümden emin olduğumu söyleyebilirim. Eğer bu doğruysa buradaki amaç, benim hayretimi daha da arttırmaktı. Aynı döpiyesin farklı renklerini giymenin başka nasıl bir amacı olabilirdi ki?

Merdivene adeta yapışmış bir halde durup kadının kapıya doğru gidişini seyrettim. Tezgâhtar kıza şöyle bir baktım. Kararlı bir şekilde kitabının üzerine eğilmişti. Edilgenliğini hiçbir şey bozamamış gibi görünüyordu. Bunun da planın bir parçası olduğu gayet açıktı. İkinci el kitap satan bu yerden çıktığımda ne yapacağını çok merak ediyordum. Tepki vermemeye devam edecek miydi? Bunu birazdan öğrenecektik. Her nasılsa, tezgâhtar kız, kadının kapıyı açtığı sırada çıkan zil sesine de kulak vermedi. Kadın, kapıdan dışarı adımını attı ve sağa döndü. Yakındaki sokak lambasının ışığında belirginleşen karaltısı, vitrinin önünden mor renkli bir hayalet gibi süzülerek geçti.

Artık merdivenin tepesinde dikilmemin bir anlamı kalmamıştı. Kitabı yerine koymaya çalıştım; ama bu hiç de kolay bir iş değildi. Hem kimin umurundaydı ki? Başka bir yere bıraksaydım herhangi bir sakıncası olmazdı. Ortada bozulmaması gereken bir düzen de yoktu. Diğer ciltlerin arasındaki dar boşluğa kitabı yatay bir şekilde bıraktım, çabucak aşağı indim. Merdivenin alt basamağında kıpırdamadan durdum.

Bir dakika önce, daha girişken olduğumu hatta olayları kontrol ettiğimi düşünüyordum. Oysa şimdi kendime olan güvenim kaybolmuştu. Ne olduğunu bilmesem de derhal bir şeyler yapmam gerektiğini hissediyordum. Kadının peşinden mi koşmalıydım? Çoktan gözden kaybolmuştu; ama belki ona yetişebilirdim. Peki, ya sonra? Ona ne söyleyecektim, ne yapacaktım? Benden bekledikleri

de bu değil miydi? Bir kapkaççı gibi sokakta tanımadığım bir kadına saldırmamı istemiyorlar mıydı? Hiç şüphesiz dışarıda da kameralar vardı. Hayır, bu tuzağa düşmeyecektim. Bu durumda elimde kalan seçenek neydi? Tezgâhtar kız saatin sekiz olduğunu söyleyip beni uyarana kadar orada öylece bekleyemezdim.

Derken gözlerim arka odaya açılan kapıya takıldı. Mor elbiseli kadın kapıyı ardına kadar açık bırakmıştı, içerideki lamba hâlâ yanıyordu. Mantığımın sesi tesadüf olmadığını, bunun da bir tuzak olduğunu söylüyordu; ama onu duymazdan geldim. Zamanımın kıtlığı beni bir kez daha harekete geçmeye zorladı. Kızın bana bakıp bakmadığını kontrol etmek için arkama dönmedim. Eğer gerçekten tezgâhtarsa özel odaya yabancıların girmesine izin vermemesi gerekirdi. Bu nedenle beni engelleyecek hiçbir şey yoktu, birilerinin beni uyaracağından da şüpheliydim. Tam tersi de olabilirdi. İçeri girip kapıyı arkamdan kapattım.

Üç metreye üç metre boyutlarında küçük, penceresiz, başka kapısı olmayan bir odaydı. Ortadaki masayla önündeki sandalyeyi ve sağ tarafındaki sandıklı dolabı saymazsak oda bomboştu. Yerdeki parkelerin üzerinde halı da yoktu. Normal şartlar altında buranın muhasebe odası olduğu düşünülebilirdi. Tavandan uzun bir kabloyla sarkan kocaman bir ampul, altında duran masayı aydınlatıyordu. Lambanın üzerindeki yuvarlak pirinç başlık, odanın geri kalanını yarı karanlıkta bırakıyordu.

Masanın önündeki uzun sırtlıklı sandalye yüzünden üzerindekileri rahat göremiyordum. Biraz daha yaklaşınca masada duran büyük kitabı fark ettim. Ortasından bir yerlerden açılmış halde duruyordu. İki sayfanın arasına da kırmızı renkli ayraç ipi konmuştu. Bu kitabın dükkândaki kelepir kitaplardan farklı olduğu ilk bakışta anlaşılıyordu. Oldukça yeniydi.

Vaktimin sınırlı olduğunu ve tereddüt etmemem gerektiğini biliyordum, yine de harekete geçmeden önce birkaç dakika bekledim. Neyin peşinde olduklarını anlamaya çalıştım. Kitap masanın üzerine o şekilde, benim görebilmem için kasten açık bırakılmıştı. Gözden kaçırmama imkân yoktu. Kitabın rastgele bir sayfasının açılmadığından da emindim. Bu iki sayfa neden bu kadar önemliydi? Eğer okumamı istedilerse neden her şeyi son âna bırakmışlardı? Hemen saatime baktım. Sekize bir dakikadan biraz fazla vardı. Sayfaları okumam imkânsızdı. Yazı karakterleri küçük ve sıkışıktı. Kadın biraz daha erken gelemez miydi? Bir de, neden en başından beri sürekli ve gereksiz yere beni köşeye sıkıştırmaya çalışıyorlardı? Gizli kamera piyesi zamanın biraz daha yavaş aktığı bir yerde çekilemez miydi?

Yoksa bana yine yanlış mesajlar mı gönderiyorlardı? Hiç de öyle olmadığı halde, kitabın o yerde kasten açık bırakıldığına inanmamı mı istiyorlardı? Sürprizin karşıma çıkacağı yer neresiydi? Bunu öğrenmenin tek yolu vardı. Kitap boyutlarına kıyasla oldukça ağırdı, plastik kılıfının dokusundaki kaliteyi parmak uçlarımda ve avucumda hissedebiliyordum. Burun deliklerime baskıdan yeni çıkmış sayfaların kokusu doluyordu.

Kitabı okumadan gözlerimi üzerinde rastgele gezdirerek metnin yoğunluğunu inceledim, sonra da kapattım. Kitap kabının yumuşak yüzeyindeki yansıma gözlerimi aldı. Kaçınmak için bakış açımı biraz değiştirmek zorunda kalınca kitabın kabını daha rahat görebildim. Arka planında mor çiçeklerle kaplı bir kır tablosunun reprodüksiyonu vardı. Üzerinde büyüklükleri değişen harflerle üç sıra kelime yazılıydı. Bütün harfler aynı mor rengin daha koyu tonlarını taşıyordu ve araları siyah çizgilerle ayrılmıştı.

Ortadaki en büyük harfler kitabın başlığıydı.

Gizli Kamera.

Altında biraz daha küçük harflerle şunlar yazıyordu:

Roman

En altında ise çok küçük harflerle yazarın ismi yazılıydı:

Benim adım.

Demek bu kelepir kitapçıya beni bu yüzden yönlendirmişlerdi! Kitabı görmemi bekliyorlardı. En başından beri tuzak buradaydı, kitapçının diğer bölümlerinde değil. Orada boşuna vakit kaybetmiştim. Onları yönlendirdiğime çok emindim; ama tuhaf hareketlerimle kendimi komik duruma düşürmüştüm. Belki rafları karıştırırken beni kameraya almamışlardır, diye düşündüm. Sırtımdan aşağı inen bir ürperti hissettim. Eğer orada kayıt yapmamışlarsa, demek ki kameralar şimdi çalışıyordu! Ben odaya girdiğim andan itibaren yeni bir sahne başlamıştı.

Şaşkınlığımın yüzüme yansımasını engelledim; çünkü görmek istedikleri buydu. Sözüm ona benim tarafımdan yazılmış bir kitabın varlığını sanki kitabı gerçekten ben yazmışım gibi kabullenmek zorundaydım. Hiçbir şey yapmadan öylece durmak yerine harekete geçmem gerekiyordu. Duruşumu bozmadan kitabın kapağını açtım. Belli ki asıl dümen burada gizliydi. Kitabın cildi aynı boyutlardaki bir kitabın etrafına sarılmışa benziyordu. Belli ki, buna çok güvenmişlerdi. Kitabın üzerinde adımı görünce şaşkına dönecek ve yeterince dikkatli davranmayacaktım. Hatta üzerinde bulaşıcı hastalık varmış gibi kitabı bir köşeye fırlatacağımı falan zannetmişlerdi.

Yanıldılar. Hileleri çok yakında ortaya dökülecekti. İlk sayfayı açtım ve bir kez daha şaşkınlığımı güçlükle dizginledim. Gizli kamera oyununun baştan sona dikkatle hazırlandığını gösteren bir başka kanıtla daha karşı karşıyaydım. İlk sayfada kitabın kapağında yazanların yanı sıra başka bir bilgi daha vardı: Kitabın basım tarihi. Tam beş yıl öncesine işaret ediyordu. Ciddi anlamda emek harcadıkları

belliydi. Gözümün korkmayacağını, kitabın içine bakacağımı bile hesaba katmışlardı. Eğer şimdiye kadar olanlar beni hayrete düşürmediyse bu kesinlikle öldürücü bir darbe olacaktı.

Fakat bekledikleri gibi olmadı. O kadar kolay pes edecek biri değilim. Kurdukları tezgâh şimdiye dek işe yaramamıştı ve bundan sonra da yaramayacaktı. Kitabı yazan ben olmadığım için ilk sayfadan sonra başka bir yazarın eserini kullanmışlardı. Hayalet yazar olarak kimi seçtiklerini merak etmeme rağmen kitabın diğer sayfalarına bakmadım. O an için en önemli şey, beklentilerini boşa çıkarmaktı. Beni hiç ilgilendirmeyen bir işmiş gibi, kayıtsız bir ifadeyle kitabı kapattım. Kitabı tekrar masanın üzerine koyarken kapaktaki reprodüksiyonun kitabın sırtından arka kapağa kadar devam ettiğini gördüm. Sevdiğim renklerin arasında mor yer almadığı için çiçeklerden oluşan bu değişmez panoramanın devamına bakmak için hiçbir sebebim yoktu. Fakat içimden bir şey kitabı arka kapağı yukarı gelecek şekilde masaya koymama neden oldu ve tam o sırada o kadını gördüm.

Bir dakika sonra, aniden zifiri bir karanlığın ortasında kalınca, içimdeki öfke, duyduğum bu yeni şaşkınlıktan daha kuvvetli bir hale geldi. Donuk karanlığın içinde çabucak soluklaşan, titrek ışıklara çaresizce gözümü diktim. Üzerindeki elbise bir dakika önce üzerinde gördüğüm giysilerin tıpatıp aynısıydı; sanki odadan ayrılmamış da doğrudan kitabın arka kapağına geçmiş gibiydi. Başını kaldırdığı için şapkanın siperliği yüzünü gizlemiyordu; ama manzara yüzün detaylarının yeterince anlaşılmasını engelliyordu. Hafızamda kalanlar yanıltıcı ve değişken nitelikteydi, yanlış numaralı gözlüklerle puantilist bir tuvale bakmış gibiydim. Şans eseri kitap hâlâ önümde, masanın üzerindeydi. Işıklar tekrar yandığında benden ısrarla kaçan bu yüzü nihayet inceleme fırsatı bulacaktım.

Film Arşivleri'ndeki final sahnesine bağlı kaldılarsa ışıkların kısa bir süre sonra tekrar yanması gerekiyordu. Masanın başına geçip beklemeye başladım. Ben senaryonun değiştiğini fark edene kadar birkaç dakika ağır ağır geçti. Karanlığın dağılacağı yoktu. Arkamı dönüp görünmez kapıya doğru yürümekten başka çarem kalmamıştı. Körler gibi elimi ileri doğu uzattım. Şimdi neyin peşindeydiler? Belki de dışarıdan kapıyı gizlice kilitlemişlerdi ve nasıl başa çıktığımı görmek için şimdi de beni kızılötesi kamerayla kayda alıyorlardı. Fakat onlara beni kapıyı kırarken seyretme zevkini yaşatmayacaktım. Aksine, onlara gösterilerinin sona erdiğini yüksek sesle duyuracaktım. Gizli kamera oyunlarında artık rol almak istemiyordum. Her şeyin bir sınırı vardı. Beni aptal yerine koymalarına izin veremezdim.

Kapıya tahminimden erken ulaştım. Gözlerimin yardımından mahrum kaldığım için kapıyla aramdaki mesafeyi doğru tahmin edememiştim. El yordamıyla kapının kolunu arayıp buldum. Kolu aşağı ittim, hiçbir şey olmayacağına neredeyse adım gibi emindim; ama hiçbir zorlanma olmadı. Kapıyı iterek açtıktan sonra yine çevremi görmeye başladım. Dükkânın içindeki lambalar da kapalıydı; ama arka odanın zifiri karanlığından sonra sokak lambasının ön camdan içeri giren zayıf ışığı yüzünden az da olsa gözlerimi kısmak zorunda kaldım.

Kız tezgâhın arkasında yoktu. Kelepir kitapçının içindeki tek kişi görünüşe göre bendim; ama bundan nasıl emin olabilirdim? Her halükârda beni orada alıkoyan bir şey kalmamıştı, bu yüzden loşluğun içinde kitapların arasından dikkatle yürüyerek çıkışa doğru yürüdüm. Kapıya vardığım zaman geri dönmek zorunda olduğumu anladım. Kadının resminin bulunduğu kitap masanın üzerinde kalmıştı. Yeni bir tuzağa düşmek pahasına da olsa onu almadan oradan ayrılamazdım.

Daracık koridorda geri giderken bu yeni tuzağın ne olabileceğini düşündüm. Kitabı yanıma alırsam ve kapının önünde polislerle karşı karşıya kalırsam, kitapçıdaki varlığımı açıklamakta epeyce zorlanabilirdim. Gizli kamera meselesini anlatabilirdim; ama bana kim inanırdı ki? Elimde hangi kanıtlar vardı? Üzerinde kitapçının adının ve adresinin yazılı olduğu bir kâğıt parçası. Ne kadar da ikna ediciydi. Özellikle de elimde faturasız bir kitap bulunmuşken. Kitabın sözüm ona yazarı olmamın da pek faydasının olacağını sanmıyordum. Yazarların kendi kitaplarını çalma ayrıcalıkları yoktur. Tek umudum tam gözaltına alınmak üzereyken düzenbazların ortaya çıkıp her şeyi açıklamasıydı; ama buna da ne kadar güvenebilirdim ki? Ya programın doruk noktasındaki olay, başroldeki adamın yolunun hapishanede son bulmasıysa ne yapacaktım? Aslında bu beni hiç de şaşırtmazdı. Günümüz televizyon programlarının pervasızlıktan kaynaklanan kötü bir şöhreti var. İzleyici sayılarını artırmak için cesetlerin üzerinde bile tepinirler. Seyircilerin en ilkel dürtülerini tatmin eden bir olay bulamazlarsa kendilerini verimsiz kabul ederler.

Bu aşikâr tehlike elbette benim cesaretimi kıramadı. Akıl dışı hareketler aşamasından uygun zamanda geçmezseniz böyle olur. Kadının resmi uğruna kendimi böyle bir riske atmış olduğum için kendimle gurur bile duydum. Yiğitlere özgü bir tarafı vardı. Fakat arka odanın açık kapısına vardığımda bu kahramanlık gösterisinin hiç de kolay olmayacağını anladım. Çünkü hiçbir şey göremiyordum. Bedenim dışarıdan gelen zayıf ışığı engelliyordu. Zifiri karanlık bir kez daha beni pençesine almıştı.

Kollarımı ileri uzatıp cesaretle yürüdüm. Bir yiğit karanlığa boyun eğer miydi hiç? Üç adımda sandalyenin sırtına ulaştım. Kitabı aşağı yukarı nereye koyduğumu hatırladım ve o noktayı bulmaya çalıştım; ama kitap yerinde yoktu. Bir hata yapmış olmalıydım. Öyle olsa bile masa zaten çok küçük olduğu için kitabı rahatça bulmam

gerekirdi. Fakat bulamadım. Masanın bütün yüzeyini el yordamıyla aradım. Etrafımı saran karanlığın içinden beni izleyen gizli gözleri üzerimde hissediyordum. Sonra hiç de yiğitliğe sığmayan bir davranışta bulundum. Geri döndüm, ardıma bakmadan kaçtım.

Kelepir kitapçıdan içeri adımımı attığım anda ortaya çıkmakla beni tehdit eden şey, sonunda hiç merhamet göstermeden meydana geldi. Çıkışa doğru koşar adım giderken ortada duran kitap yığınlarını artık düşünecek halde değildim. Arkamdan domino taşları gibi yıkılırken çıkardıkları ses, takip edildiğim izlenimimi daha da kuvvetlendirdi. Kapının kolunu kavradığım sırada, üst tarafından bir zarf atılmış olduğunu gördüm. Daha aklı başında bir halde olsaydım muhtemelen zarfı görmezden gelirdim. Bu saçma oyuna artık daha fazla tahammül edebilecek halde değildim. Tam anlamıyla çılgına dönmüştüm, hiç düşünmeden zarfı yerden alıp dışarı fırladım. Arkamdan alarm keskin bir ses çıkararak çalmaya başladı.

Yolun karşısındaki kaldırıma kadar koştum, tam kadının birine çarpmak üzereyken kaldırımın önünde sanki uçurumun kenarına gelmişim gibi durdum. Olduğum yerde adeta donakalmıştım, arkama bakamıyordum. Üst üste aşağılandığımı hissediyordum. En önemli sebebi de korkuya boyun eğmiş olmamdı. Bu korku dolu kaçış, şimdiye kadar kameraya aldıkları görüntülerin içinde beni en çok küçük düşüren sahneydi. Eğer rol yapsaydım böyle bir özgünlüğü yakalamak mümkün olmazdı. Her gün ölümün yüzüne bakan ben, nasıl olmuştu da ışıksız bir odaya bırakılan çocuk gibi karanlıktaki bir şeyden korkmuştum? Yoldan gelip geçenler kapalı bir kelepir kitabevinden fırlayarak çıktığımı görünce hakkımda ne düşünmüşlerdi? Şans eseri yanıma bir şey almamıştım, bu yüzden hırsız gibi görünmemek için koşmayı bıraktım. Muhtemelen her zaman karşılaşılan tuhaf tiplerden biri olduğumu düşünmüşlerdir. Hakkımda bu şekilde düşünülmesine uzun zaman önce alıştım zaten.

Nihayet yeterince zaman geçtiğine emin olunca yavaşça arkamı döndüm. Olağandışı bir şey yoktu. İnsanlar kendi işlerine bakıp yollarına devam ediyorlar, bana pek dikkat etmiyorlardı. Elbette bu,

yanılsamadan başka bir şey değildi. Orada olduklarını anlamam için kitapçıya bir kez bakmam yetmişti. Dışarı fırladığım sırada kapıyı kapatmamış, aksine ardına kadar açık bırakmıştım. Oysa şimdi sıkı sıkıya kapalıydı. Üstelik geri dönüp kontrol etsem kapıyı kilitli bulacağımdan da emindim.

Hangi yöne gideceğime karar veremiyordum, sonunda sol tarafa doğru yürümeye başladım. Elbette bu tercihimin mor elbiseli kadının da aynı yönde gitmiş olmasıyla uzaktan yakından ilgisi yoktu. Gittiğim yön önemli değildi. Nereye gidersem gideyim peşimde olacaklarını artık adım gibi biliyordum. Öyle olsa bile, aslında aptal gibi davranmamın ve yanımdan geçen insanlara şüpheyle bakmamın veya sürekli arkamı kolaçan etmemin de bir anlamı yoktu. Takiplerinin zekice tasarlanmış ve fark edilmesi zor bir özellik taşıdığını anlayacak kadar tecrübe kazanmıştım. Gizli kamera çekimini ustalıkla kurgulamayı başarıyorlardı.

İkinci el eşya satan dükkânların sıralandığı cadde boyunca yürürken hâlâ onları kendi oyunlarında yenip yenemeyeceğimi düşünüyordum. Kırılan gururum beni sürekli rahatsız ediyordu. Her şeye bir son verip eve dönmek en kolayıydı. Bütün beklentilerini boşa çıkarmış olurdum. Fakat bunu daha önce yapmadığım için şimdi yapmamın da pek anlamı olmayacaktı. Zaten vazgeçmek, kırılan gururumu rahatlatmaya da yetmezdi. Peki ya durup "Beyler, hepimiz iyi vakit geçirdik; ama her şeyin bir sınırı var, artık kendinize başka birini bulmanın vakti geldi," desem olur muydu? Ya kulak asmazlarsa? Onların yerinde olsam ben duymazdan gelirdim. Beni takip ederek filme alıyorlarsa istedikleri gösteri tam da böyle bir şey olurdu. Yolun ortasında kendi kendine konuşan bir kaçık gibi görünecektim. Sırf ben artık devam etmek istemiyorum diye, gösterilerini bitireceklerini de hiç sanmıyordum.

Yani başka bir seçeneğim yoktu. İsteğim hangi yönde olursa olsun gösteri devam edecekti ve benim elimden gelen tek şey, bir kez daha aptal yerine düşmemek için bir sonraki bölüme elimden geldiğince hazırlıklı olmaktı. Yeni bölümü düşününce aklıma kitapçıdan koşarak çıkarken kapının önünden aldığım zarf geldi. Dekoratif ıvır zıvır ve kâğıt fenerler satan bir dükkânın ışıklı vitrininin önünde durup zarfı açtım. İçinde yine davetiyeye benzer bir şey vardı. Senaryolarında bir değişiklik olduğunu düşündüm. Daha önceki bölümlerin aksine bu kez hem yer hem de zaman farklıydı. Kapalı mekân yerine yeni buluşma yeri olarak açık havada bir alan belirlenmişti. Ayrıca geç kalmamak için ciğerlerimi patlatırcasına koşmak zorunda da değildim. Hayvanat bahçesi yakınlardaydı ve saat dokuza kadar elli dakika vaktim vardı.

Zarfı ve davetiyeyi buruşturdum ve caddeden aşağı yürümeye devam ettim. Gördüğüm ilk çöp kutusuna artistik bir hareketle ve hiç duraksamadan attım. Belki hatıra veya kanıt olarak saklasam daha iyi olurdu; ama gizli seyircilerimin kafasını birazcık karıştırmak için uygun bir hareket olduğunu düşünmüştüm. Bu hareketimle bu işe artık bir son verdiğim sonucu çıkarmalarını istedim. Zihnimi okuyamayacaklarına göre belirlenen saatte hayvanat bahçesinin önünde olacağımı bilemezlerdi. Vazgeçmeye karar verirsem beni kandırıp oyunda tutmak için nasıl bir plan tezgâhladıklarını öğrenmek istiyordum. Eğer kaçarsam bunu hafife alacaklarını da hiç sanmıyordum. Olayların bu şekilde devam etmesini sağlamak için ciddi yatırım yapmışlardı. İçimdeki sıkıntı hafifledi. Benim gibi onların da başka seçenekleri yoktu. Bir tür karşılıklı muhtaçlık hali içindeydik.

Onları kandırmak niyetinde olmasaydım, önümdeki yarım saati Chestnut Caddesi'ndeki vitrinlere bakarak geçirebilirdim. Dükkânların içine girmedim. Az önce yaşadıklarımdan sonra genelde pek hoşlanmasam da kalabalığın arasında olmayı tercih ettim. Ancak

bu civarda kalırsam blöf yaptığımı net bir şekilde anlarlardı. Bu yüzden başka bir yere gitmeliydim; ama nereye? En mantıklı olanı eve gitmekti. Tramvayla oraya zamanında ulaşamazdım; ama yolun yarısına kadar tramvayla gidip ortadaki durakta inebilir, sonra da ters istikâmete giden bir diğer tramvaya binip hayvanat bahçesinin yakınlarına varabilirdim. Bu fikrin akla uygun görünmesinin yanında bir de zor tarafı vardı. Benden bekledikleri ilk şey eve dönmem olacaktı. Anlaşmayı bozmamı engellemek istiyorlarsa orada önüme çıkacak bir engeli hazırlamış olmalıydılar.

Şüphelerini çekmeyecek bir yön belirlemek zorundaydım. Her ne kadar her şeyi çok iyi organize etmişlerse de her ihtimali göz önünde bulundurmuş olmalarına imkân yoktu. Özellikle de rastgele ve hesaba katılmamış olanları. Tercih etmemde mantıklı bir gerekçe bulunmayan bir yön seçebilirdim. Yürüyerek de gidebilirdim; ama toplu taşıma aracına binmem daha iyi olurdu. Karşıma çıkan ilk otobüse binecektim. Gideceğim yönün bir önemi yoktu. Sanki eve giden tramvaya binmişim gibi davranacaktım. On beş dakika kadar ilerleyecek, sonra geri dönecektim. Oradan hayvanat bahçesine kadar yürüyecek zamanım da kalacaktı. Ortadan kaybolmamla birlikte sebep olacağım kafa karışıklığını düşününce dudaklarıma hınzır bir gülümseme yayıldı.

Birkaç yüz metre ilerleyince bir sonraki otobüs durağına vardım. İnsanlar durakta bekliyordu. İki ihtiyar kadın mantar şeklindeki durağın altında bir köşede durmuş, ağır ağır konuşuyordu; durağın diğer köşesinde ise gençten bir adam metal direğe sırtını yaslamıştı, dinlediği müziğe kendini iyice kaptırdığı belliydi. Kulaklıklardan çıkan kablolar kot ceketinin cebindeki walkmana kadar uzanıyordu. Biraz uzaklarında durarak aralarına katıldım. Kimsenin dikkatini çekmedim. En azından öyle görünüyordu. Yine de dikkatli olmak zorundaydım. Bakışlar aldatıcı olabilirdi; üstelik yakın ve dikkatli

bir takip altındaydım. Emin olduğum tek şey, oradaki hiç kimsenin kılık değiştirerek gizlenmiş olmamasıydı. Gizli kamera ekibinin daha önce karşılaştığım etkileyici üç üyesi, iki yaşlı kadın ve genç bir adama dönüşmüş olamazdı. Peki ya bunlardan biri gözünü üzerimden ayırmamak için tutulmuş yeni bir elemansa ne yapacaktım? Beni fark etmemiş gibi davranmaları bir şey ifade etmiyordu. Otobüse benimle birlikte onlar da binecekti.

Bu durum, kararımı değiştirmeme neden oldu. İlk otobüse binmeyecek, önce onların binmesini bekleyecektim. Benim gibi otobüse binmeyen kişinin takipçim olduğu ortaya çıkacaktı. Güzergâh numaralarının yazılı olduğu tabelaya baktım. Bu durakta iki otobüs duruyordu ve aralarındaki bekleme süresi de çok fazla değildi. Gerçekten de 83 güzergâh numaralı otobüs kısa süre sonra geldi. Kapılar açıldı. Orta kapıdan kısa boylu, tıknaz bir adam indi ve benim geldiğim yöne doğru hızlı adımlarla yürüdü. Otobüs şoförü bir süre daha bekledi, kimsenin binmek istemediğinden emin olunca kapıları kapatıp yoluna devam etti.

Durakta herhangi bir değişiklik olmamıştı. İki yaşlı kadın yine ağır ağır sohbet ediyor, genç adam da gözleri yarı kapalı bir halde, yalnızca kendinin duyabildiği bir ritme uyarak başını sallıyordu. Haliyle ondan şüphelendim. Birini takip etmek, ileri yaşlardakilerin sahip olamadığı bir hareketlilik yeteneği gerektirir. İhtiyarlar böyle bir programda yer bile almamalıdır; çünkü onlara uygun değildir. Yine de emin olamadım. İnsan otobüste oturarak da birini takip edebilir, bu yüzden o iki emekli aktris ek gelire hayır demezler. Bir gizli kamera oyununun, çalışma yaşındaki aktörlerle dolu bir reklamdan neden daha kötü olması gerekiyordu?

Gelen ikinci otobüsün üzerinde de 83 numara yazıyordu. Bu aşikâr duruma olan güvensizliğimin doğruluğu da ispatlanmıştı. Oldukça kısa boylu, açık sarı saçlı bir kız arka kapıdan aşağı atladı,

kulaklıkla müzik dinleyen genç adamın yanına gitti. Genç adam kulaklıklarını çıkardı, öpüştüler, sonra da kol kola girip neşeyle sohbet ederek caddeden aşağı yürümeye başladılar. Bu durumda her şey açıklığa kavuşmuş oluyordu. Ne yapmam gerektiğini artık biliyordum. Eğer bir sonraki otobüsün numarası da 83 olursa binecektim. İki yaşlı kadının benimle birlikte otobüse binmelerini gerektirecek hiçbir mazeretleri olamazdı; çünkü daha önce gelen iki otobüs de aynı güzergâhı takip ediyor olacaktı. Eğer binerlerse yanlış otobüse bindiğimi son anda fark etmiş gibi yapıp kapılar kapanmadan otobüsten inecektim. Beni takip edecek zamanları kalmayacaktı ve eğer yaparlarsa da ifşa olacaklardı. Eğer 57 numaralı otobüs gelirse, onların binmesini sakin bir şekilde bekleyecektim. Aynı şekilde, bu durumda da başka türlü hareket etme gerekçeleri kalmayacaktı. Yoksa kim durakta otobüs beklemek yerine sadece sohbet etmek için dururdu ki? Üçüncü bir yol yoktu.

57 numaralı otobüs kısa süre sonra geldi. İnen olmadı. İhtiyar kadınlar ağır ağır basamaklardan çıkıp orta kapıya kadar yürüdüler ve karşı taraftaki boş koltuklara oturdular. Otobüs hareket ederken onları elimden geldiğince uzun bir süre dikkatle izledim; ama ikisi de ne yaptığıma bakmak için bir an bile başını çevirip bakmadı. Oldukça profesyonel bir davranış sergilemişlerdi. Oyuncu değil, gerçek takipçi gibi davranmışlardı. Bir kez daha memnuniyetle gülümsedim. Peşimdekilerden ustalıkla kurtulmuştum. Numarası ne olursa olsun gelecek otobüse binecektim. İki güzergâh hakkında da hiçbir fikrim yoktu. Zaten amacımı düşündüğümde pek de fark etmiyordu.

Memnuniyetim kısa sürdü. İki yaşlı kadının bindiği otobüs caddenin sonunda gözden kaybolurken mantar şeklindeki durağa bir kadın daha geldi. Biraz önümde durduğu için dikkatini çekmeden onu izleyebiliyordum. Dalgalı, kahverengi saçlarının üzerine bir bere

takmıştı. Kolları kıvrık ve boyu oldukça uzun bir kabanı vardı. Sol kolunun altında sicimle sarılı, koyu mavi renkli ambalaj kâğıdıyla kaplı, kare şeklinde, ince ve geniş bir paket taşıyordu; muhtemelen içinde bir resim vardı. Gülümsemem yerini asık bir surat ifadesine bıraktı. Onları hafife almıştım. Hiçbir şeyi şansa bırakmamışlardı. Eğer ilk plan bozulduysa ardında bekleyen ikinci plan hemen devreye giriyordu.

Şimdi ne yapmam gerekiyordu? Oynadığım oyunu tekrarlayabilirdim; kendini açığa çıkarmak istemiyorsa onu gelen iki otobüsten birine binmeye zorlayabilirdim. Ancak şimdiden on dakika kaybetmiştim, üstelik başka birini daha gönderirlerse ne yapabilirdim? Planım suya düşerdi. Yarım saatlik bir mesafeye gitmek yerine, vaktimi burada geçirecek, onlara hiç hesapta olmayan güzel bir bölüm kaydetme şansı verecektim. Biriyle otobüs durağında sohbet etmeye dalabilirdiniz; ama ortada hiçbir neden yokken otobüse binmemek oldukça tuhaftı. Harekete geçmek zorundaydım.

Kolunun altında resim taşıyan kadının ne yaptığına bakmadan, kapıları açılır açılmaz 83 numaralı otobüse bindim. Koltukların çoğu boştu, ama oturmadım. Otobüste en fazla beş ya da altı yolcu vardı. Pencereden caddenin diğer tarafına baktım. Otobüs duraktan biraz uzaklaşınca arkama baktım. Kadın beni takip etmemişti. Bunun içimi ferahlatması gerekiyordu; ama hiç de öyle olmadı. Aksine, kafamın içi ağır sorularla dolmuştu. Patlayıp ortalığa saçılacaklarını hissediyordum. Kafamdaki bu yükü hafifletebilmek umuduyla koltuklardan birine oturdum.

Paranoyanın beni ele geçirmesine mi sebep olmuştum? İnsan gizli bir kamera çekiminin hedefi olduğunu anladığında olabilecek en kötü şey, güvensizlik duygusundan kurtulamayacağını hissetmesidir. Ne kadar haklılığı kanıtlanmış olursa olsun insanı tamamen yanlış sonuçlara varmaya itebilir. Eğer etkisi altına girmemiş olsaydım

otobüs durağındaki hadise gözüme daha farklı görünürdü. Normal olduğunu düşünürdüm. Genç bir adam kız arkadaşını bekliyordu; iki yaşlı kadın otobüs beklerken sohbet ediyorlardı; bir kadın resim satın almış, evine dönüyordu. O insanların hiçbiri dönüp bana bakmamıştı; oysa bakmaları gerekirdi; çünkü onlara yeterince sebep yaratmıştım. Normal davranmayan tek kişi bendim. Etrafımdaki insanlara gözlerimi dikip onları baştan ayağa inceliyordum. Otobüse binmiyor ve genel anlamda da tuhaf davranıyordum. Hiç kimse polis çağırmadığı için aslında çok şanslıydım.

Aynısı kelepir kitap dükkânında da başıma gelmişti. Gizlice gözetlendiğime ikna olmuş bir şekilde neredeyse bir saat geçirmiş ve davranışlarımı buna göre ayarlamıştım. Ancak nihayetinde oraya gönderilmemin asıl sebebi son beş dakikada ortaya çıkmıştı. Başlı başına ayrı bir önem taşıyan arka odada olup bitenlere dikkat etmek yerine sıradan insanların peşime takıldığı hayaliyle kendimi çılgına çeviriyordum. Eğer sezgilerime kulak vermek için kendimi zorlamasaydım ortalıkta dolaşan yolcuların arasından gizli kamera için çalışan birilerini rahatlıkla görebilirdim. Eğer böyle birileri varsa temkinli davranmamın bir faydası olmazdı. Böylesine karmaşık ve her yanı saran bir kumpasa hiçbir şekilde karşı koyamazdım. Aynı şekilde, maliyeti, tahmin edilen kazancı büyük ölçüde aşan bir projenin dişe dokunur olduğunu hangi televizyon kanalı düşünecekti? Birazcık eğlence uğruna kendi halinde bir vatandaşa zarar vermeye değer miydi? İşin aslı şu ki, benim gibi basit biriyle aylarca uğraşmak sıradan bir gizli kamera kurgusunun kapasitesini çoktan aşmıştı. Bunun ötesindeki her şey akla mantığa aykırıydı.

Kitapçıda kitap aramamın mânâsı olmadığı gibi, otobüse binmek gibi bir zorunluluğum da yoktu. Kimseyi zor durumda bırakmamıştım. Bir sonraki sahneye kadar o esnada yaptıklarım onların pek ilgisini çekmiyordu. Kullanılmış kitaplar satan o dükkânda

kapanış saatine kadar duracağımdan emin oldukları gibi, saat dokuzda hayvanat bahçesinin önünde olacağımdan da emindiler. İnsan psikoloji önceden kestirilebilir özelliktedir. Bu tür programların başarısı da bu gerçeğe dayalıdır. Yani bir sonraki durakta inebilirdim; ama yolculuğa devam etmeye karar vermiştim. Önümdeki bir saati nasıl geçireceğimi bilmiyordum. Artık herhangi bir gerekçem kalmamıştı; ama yine de asıl planladığım şeyi yapacaktım: Otobüsle bir süre daha gidecek, sonra karşı istikamete giden diğer otobüse binecektim. Dışarıda olmaktan çok daha rahattı. Otobüs kalabalık değildi, üstelik içerisi sıcaktı da, koltukta oturuyordum ve aylık pasom sayesinde masraf da etmiyordum. Üstelik sakin kafayla düşünme imkânım da vardı.

Camdan dışarı baktım. Yüzümün belli belirsiz yansımasına karışan karanlık sokaklar hızlı bir şekilde ardı ardına değişiyordu. Kısa bir süre sonra ikisine de alıştım. Düşüncelerim yön değiştirdiğinde bakışlarım bulanıklaşıyordu. Kitabın kapağındaki işçilik orijinaldi. Her şeye hazırlıklı olmasaydım üzerinde adımın yazılı olduğu bir kitap görünce şaşkına dönerdim. Gizli kamera gösterilerinin öngörülebilirlikleri ve yüzeysellikleri onları seyretmeme engel oluyordu. Ancak bu farklıydı. Yaratıcı yazarlar benim zoraki bir katılımcı olduğum gerçeğini bir şekilde telafi etmişlerdi.

Adımın kitabın kapağında olması üzerinde uzun zamandır düşünmediğim bir olayı aklıma getirdi. Yıllar önce cenaze levazımatçılığına başladığımda bir kitap yazma fikrine kapılmıştım. Aklımda en ince detaylarına kadar da belirlediğim bir konu vardı. Son derece romantik ve heyecan verici bir öyküydü. Konusu aşk ve ölüm üzerindeydi. Oldukça başarılı bir film senaryosu bile olabilirdi. Fakat uygun başlık bulamadığım için ortaya bir şey çıkmamıştı. Doğru düzgün bir başlık olmadan kitabı yazamadım. İki buçuk ay boyunca kafa patlattım, sayfalarca olası başlık yazdım; ama hiçbiri beni tam

anlamıyla tatmin etmedi. Sonunda vazgeçtim ve her şeyi yaktım. Bir başlık düşünemiyorsam kaderimde yazarlık yok demekti. En ufak bir heves kırıntısı dahi duymadan ölü yakma ve ölü gömme işime geri döndüm.

Dışarıda seyrekleşmeye başlayan ışıklar kentin kenar mahallelerine ağır ağır yaklaştığımızı işaret ediyordu. Dalgın yüzüm çoğu zaman otobüsün camından karanlık arka planın üzerine yansıyordu. Kendimi toparlayıp saate baktım. Sekiz buçuğu geçeli üç dakika olmuştu. Hemen ayağa kalktım, direğe tutunup orta kapıya doğru yürüdüm. Bir sonraki durakta ineceğimi şoföre ikaz eden düğmeye bastım. Otobüsteki diğer üç yolcunun yola devam edeceği belliydi. Hiçbiri bana bakmıyordu. Kısa bir süre sonra otobüs durdu, ben de aşağı indim.

Kentin hangi kesimi olduğunu çıkaramamıştım; ama yerleşim yeri olmadığı belliydi. Turuncu bir ışık, kare şeklindeki dört katlı binaların tuğla duvarlarını aydınlatıyordu. Neon ışıklarına bakarak burada fabrikaların, tesislerin ve ambarların olduğu yargısına vardım. Neredeyse hiçbirinin girişinde camekân yoktu. Geriye döndüm. Boş caddenin ortasında tek başıma dikildim. Hava şehir merkezine nazaran birkaç derece daha soğuktu ve rüzgâr esiyordu. Paltomun yakalarını kaldırdım ve caddenin diğer tarafına doğru önüme bakmadan yürümeye başladım. Film Arşivleri'ne doğru koşarak giderken bulvarın karşı tarafına pervasız geçtiğim zamanla kıyaslandığında bu kural ihlali çok masum bir davranış sayılırdı. Zaten etrafta beni kınayacak ya da bana ceza yazacak birileri de yoktu.

Otobüs durağındaki tabelada tek bir numara yazılıydı: 83. Umarım uzun süre beklemek zorunda kalmam, diye düşündüm. Bu güzergâhtaki otobüs seferlerinin sayısının oldukça sık olduğunu aklımın bir köşesine yazmıştım. Fakat dakikalar geçmesine rağmen otobüs bir türlü gelmiyordu. Daha doğrusu yoldan hiçbir araç

geçmiyordu. İlerideki kavşakta bulunan trafik lambasının kırmızı, sarı ve yeşil ışıkları düzenli aralıklarla yanıp sönüyor, olmayan trafiği beyhude bir şekilde yönlendiriyordu. Dizginlenmiş şüphelerim tekrar uyanmaya başladı. Tuhaftı. Sanayi bölgesi bile olsa günün bu saatinde belli bir faaliyet olması gerekirdi. Saat dokuz bile değildi. Öte yandan, burası bir gizli kamera sahnesi için kusursuz bir mekândı. Kurban, bütün insanların hiçbir iz bırakmadan apansız ortadan kaybolduklarını ve yeryüzünde yapayalnız kaldığını zannedebilirdi. Hayır, bir kez daha paranoyaya yenik düşmeyecektim. Benim oraya gideceğimi bilmelerine imkân yoktu. Ben bile bilmiyordum. Üstelik, kısa bir süre sonra hayvanat bahçesinde olacağımı düşünüyorlardı.

Bileğimi yakınımdaki sokak lambasına doğru çevirip saatime baktım. Dokuza on dokuz vardı. İki, üç dakika içinde otobüs gelmezse büyük ihtimalle geç kalacaktım. Artık bu zaman sıkışıklığı onların hatası olmaktan çıkmıştı. Kendi kuralımı koymuştum. Geç kalabilirdim; bu dünyanın sonu demek değildi; ama bütün meseleyi en başından beri fazlasıyla hafife almıştım. Karşılıklı muhtaçlık hali karşılıklı yükümlülüklere uygun davranmak anlamına geliyordu.

Saat dokuza ön dört kala gerçeklerle yüzleşmek zorunda kaldım. Ortada bir tane bile otobüs yoktu ve tam o anda gelseydi bile, artık şansım kalmamıştı. Yoldaki durakları hesaba katınca, Chestnut Caddesi'ne ulaşmak en az on beş dakika sürecekti, üstelik orası asıl varmam gereken yer de değildi. Beni sadece taksi kurtarabilirdi. Ancak taksinin düşüncesi bile endişelerimi arttırmaya yetmişti. Gayet makul bir sebepten dolayı, ulaşım araçları listemde taksi son sıradaydı. Öyle ya da böyle bu inadıma karşı koysam bile ortada taksinin ne izi ne de sesi vardı.

Yolun sonunda, birden ortaya çıkan titrek iki ışık belirdiğinde çoktan endişelenmeye kapılmıştım. Işıklar kavşağa ulaştığında kırmızı ışıkta durdukları zaman bunların özel bir araca ait olduğunu

fark ettim. Birileri, sonunda bu yerin ıssızlığını defetmek için ortaya çıkmıştı. Ne var ki, otomobilin tepesinde taksi tabelası yoktu. Kırmızı ışık önce sarıya, sonra yeşile döndü ve araba da hareket etti. Birkaç dakika içinde yanımdan geçip gidecekti. Harekete geçmeliydim. Vaktinde yetişmek için bu son şansımdı. Pervasız davranışlar baskı altında gerçekleşseler bile anlayışla karşılamam. Üstelik o sırada sadece pervasız davranmıyor, adeta intihara teşebbüs ediyordum. Caddenin üçte birini yürümüştüm, arabanın tam karşısındaydım, sürücüsü telaşla kollarını salladı.

Bundan sonrası, aksiyon filmlerindeki sahneleri andırıyordu. Lastikler asfaltın üzerinde kulak tırmalayan bir ciyaklama kopardı, araba yana savruldu ve benden birkaç adım ötede durdu. Başrol oyuncusu ölümden kıl payı kurtulmuş, seyirciler de rahat bir nefes almıştı. Bir süre her şey olduğu gibi kaldı. Çevremizi saran turuncu aydınlığın üzerine tekrar sessizlik çöktü. Olduğum yerde, iki farın arasında, ellerimi havaya kaldırmış halde kalakaldım. Her şey o kadar hızlı olmuştu ki korkmaya dahi fırsat bulamamıştım. Sanki tüm bunlar benim değil de başka birinin başına gelmiş gibiydi. Nihayet, arabanın belli belirsiz duyulan motor sesi sustu, kapı açıldı ve sürücü arabadan indi.

Benimle aşağı yukarı aynı yaşlarda, uzun boylu, ince yapılı bir adamdı. Gözlükleri ve kalın, uçları makasla düzeltilmiş sakalları vardı. Saçlarının alnının üstündeki kısımları çoktan dökülmüştü; ama benimkilerin aksine henüz beyazlamaya başlamamıştı. Sessizce ve dikkatle birbirimizi inceledik.

Sonunda "Ölebilirdin," dedi. Sesinde öfke veya sitem yoktu. Hayatın temel gerçeklerinden bahseden biri gibi konuşmuştu.

Kısa ve öz bir şekilde, söylenecek başka söz yokmuşçasına "Biliyorum," dedim.

Tekrar suskunlaştık. Eğer etrafta bizi izleyenler olsaydı, gördüklerini gerçeküstü bir soygun sahnesine benzetirlerdi: Adamın biri otomobil şeklindeki devasa bir tabancayı bomboş yolun ortasında ellerini havaya kaldırıp dikilen diğer adama doğrultuyordu.

İlk konuşan yine o oldu. "Kendini bu şekilde tehlikeye atmanın iyi bir sebebi vardır herhalde," dedi.

"Saat dokuzda hayvanat bahçesinde olmam lazım," dedim. Kelimeler ağzımdan çıkar çıkmaz kulağa ne kadar saçma geldiklerini fark ettim. Arabasının önüne atlamış olmam benim kaçığın teki olduğumu anlatmaya yetmemişse bu söylediklerim kesinlikle onu ikna edecekti. Onun yerinde olsaydım geri dönüp arabama biner ve bu tuhaf adamın yanından geçip giderdim.

Fakat o, böyle yapmadı. Öylece durdu, meraklı gözlerle bana baktı. Bu kez suskunluğu biraz daha uzun sürdü.

Başıyla arabanın sağ tarafını işaret etti. "Gel, seni götüreyim," dedi.

Yerimden hemen kımıldamadım. Onun arabaya binip emniyet kemerini takmasını izledim. Ön camın ardından bana soru sorarcasına bakmasıyla taş kesilmiş bedenim ancak gevşedi ve sonunda ellerimi indirebildim. Arabanın öbür tarafına koştum ve adamın yanındaki koltuğa oturdum. Emniyet kemerini takmak için elimi uzatıp beceriksiz hareketlerle kemeri yerine takmaya uğraşırken adam arabayı çalıştırdı ve sert bir hareketle gaz pedalına bastı. Araba homurdanarak ileri fırlayınca eylemsizliğin etkisiyle koltuğa gömüldüm.

Yola çıktıktan sonra arabada çalan müziği fark ettim. Ses çok kısıktı. Motor biraz daha gürültülü çalışıyor olsaydı müziğin sesi tamamen kaybolurdu. Müziğin nereden geldiğini anlayamıyordum. Her yerden geliyor gibiydi. Hem ön hem de arka tarafta hoparlörler olmalıydı. Işıklı ön göğüslüğün sağ tarafında yerleşik bir ses sistemi

vardı; arabanın kozmosu andıran karanlığının içinde, kırmızı ve mavi ışıkları küçük bir takımyıldıza benziyordu. Adamın sesi neden açmadığını veya teybi neden kapatmadığını merak ettim. Bu şekilde dinlemek için gayret gerekiyordu. En sonunda büyük bir çaba harcayarak çalan müziğin bir piyano ve flüt kompozisyonu olduğunu anladım. Arada sırada bir kadın sesi de beliriyordu, ama şarkıyı belli belirsiz bir ses tonuyla söylüyordu. Adamla sohbete başladığımızda arkada çalan müzik duyulmaz oldu.

Gözlerini yoldan ayırmadan, "Şanslısın, hayvanat bahçesi yolumun üzerinde olduğu için saat dokuzdan önce yetişirsin," dedi. Söze devam edip etmemekte kararsız kaldı; ama sonra "Zamanında frene basmamış olsaydım bile şans senden yana olurdu; ama bu sefer de haliyle başlangıcı kötü sonu iyi bir lütuf sayılırdı. Benimle doğrudan hastaneye gelmen gerekirdi," dedi.

"Hastaneye mi gidiyorsun?" diye şaşkınlıkla sordum. İlk defa yaptığım bir şey yüzünden vicdanım sızladı.

"Evet; ama hasta değilim," diye cevap verdi, "Orada çalışıyorum. Kadın doğum uzmanıyım. Gece nöbetim saat dokuz buçukta başlıyor."

"Anlıyorum," dedim. Vicdanım biraz olsun rahatlamıştı.

Zar zor duyulan müzik haricinde konuşmadan yola devam ettik. Her ne kadar bir şekilde bastırılmış da olsa, vicdanım beni hâlâ rahatsız ediyordu. Ona durumu açıklamak zorundaydım. En azından bunu yapabilirdim. Onu istismar etmeme kızmamış, hatta beni gideceğim yere bırakmayı bile teklif etmişti. Tuhaf durumlar karşısında söylenecek doğru sözleri bulmayı bir türlü beceremem. Bu yüzden insanlar benim soğuk ve sert bir insan olduğumu düşünürler; ama bu doğru değildir. Ne söyleyeceğimi düşünürken kadın doğum uzmanı benden önce davrandı.

"Hayvanat bahçesinin o saatte açık olduğunu bilmiyordum."

"Açık olmuyor."

Başını hafifçe bana doğru çevirdi. "Orada mı çalışıyorsun?" diye sordu.

"Hayır, ben cenaze levazımatçısıyım."

Dilimi ısırdım. Bir kez daha sağduyum galip gelmişti. Geçimimi sağladığım işi mümkün olduğunca söylememeye özen gösteririm. Utandığım için değil elbette; gurur duyulacak ve sorumluluk isteyen bir mesleğim var. Toplum hizmetleri içinde grev hakkı olmayan tek meslek grubu olmamız bu mesleğin öneminin en iyi ispatı değil mi? Üstelik bunun haklı gerekçeleri var. Toplumlar diğer hizmetler olmadan da ayakta kalabilirler; ama biz bir gün çalışmazsak her şey darmadağın olur. Kimse sayıları sürekli artan mevtaları ne yapacağını bilemez. Burası gibi büyük şehirlerde her gün kaç kişinin vefat ettiğini çok az insan bilir.

Adil olmak gerekirse, insanlar bizim önemimizi yadsımazlar; ama bir cenaze levazımatçısıyla dostluk kurmayı da istemezler. Hiç gereği yokken hemen rahatsız olurlar ve ellerine geçen ilk fırsatta uzaklaşmaya bakarlar. İşimden bahsetmek aklıma gelmez. Hatta hemen başka bir şey düşünmeye başlarım. İnsanlar muhtemelen bizim uğursuzluk getireceğimizi düşünüyorlar. Onları suçlayamayız. Biz bile dışarıda meslektaşlarımızla karşılaşmamaya özen gösteririz. Batıl inançları olan biri değilim; ama ne zaman bir meslektaşımı görsem, bu durum çok yakında gerçekleşecek bir felaketin işareti olur.

Konuşma sırası ondaydı; "Anlıyorum," dedi.

Mesleğimden bahsetmek durumumu daha da kötü bir hale sokmuştu. Maalesef artık sözümü geri alamazdım; ama uygunsuz bir saatte hayvanat bahçesine gitmemin gerekçesini açıklayabilirdim ve

açıklamak zorundaydım. Aksi takdirde yollarımız ayrıldıktan sonra, kafayı oynatmış biriyle karşılaştığını düşünecekti. Başka biri olsa belki sallamazdı; ama ben öyle yapamam. İnsanların hatta hiç tanımadıklarımın bile benimle ilgili düşüncelerini önemserim. Elbette ona doğruyu söyleyemezdim. Bu karmaşık duruma bir de gizli kamera hikâyesini eklersem adam kesinlikle yolun ortasında arabayı durdurup beni aşağı atardı. Daha da kötüsü beni hastaneye götürüp psikiyatri koğuşuna bile kapattırabilirdi. Makul bir gerekçe bulabildiğim için şanslıydım.

"Aslında hayvanat bahçesine gitmiyorum. Giriş kapısında buluşmam gereken önemli biri var," dedim. Hayvanat bahçesinin giriş kapısında bekleyen birileri olmayınca kadın doğum uzmanı bu durumdan şüphelenebilirdi; bu yüzden girişte durup, gelmek üzere olan birini sabırsızlıkla bekliyormuş numarası yapacaktım. Büyük ihtimalle kiminle buluşacağımı görmek için beklemeyecekti.

Şoför benim açıklamamı duymamışa benziyordu. Hâlâ karşıya bakıyordu; dikkatini araba kullanmaya vermişti. Dudaklarında kibar bir gülümseme oluştuğunu sandım; ama bu zayıf ışığın yarattığı bir göz yanılsaması da olabilirdi. Şehrin dış mahallesindeki ıssızlığın ardında arada sırada da olsa trafik canlanmış görünüyordu.

Onun bir cenaze levazımatçısıyla konuşmak istemediğini ve kısa süreli yolculuğumuzun bundan sonrasının sessizlik içinde geçeceğini kabul etmiştim ki birdenbire "Bir bakıma meslektaş sayılırız," dedi.

"Meslektaş mı?" diye tekrar ettim. Şaşırmıştım.

"Evet, kulağa tuhaf gelebilir. İkimizin işi de esasında aynı olguyla ilgili. Yani ölümün ve yaşamın birbirlerine dokundukları noktayla."

Başka bir şey daha söylemesini bekledim; ama az önce söylediklerini açıklamaya gerek yokmuş gibi arabayı sürmeye devam etti.

Kısa bir tereddüdün ardından "Korkarım ki anlayamadım. Doğum sırasında çok sayıda çocuğun öldüğü anlamına mı geliyor?" dedim.

Kadın doğum uzmanı başını salladı. "Hayır, katiyen. Hatta hiç olmuyor. Eski zamanlarda doğum hem anne hem de çocuk için çok tehlikeliydi; ama bunlar artık çok geride kaldı. Örneğin uzun yıllar süren meslek yaşamımda sadece iki hastam hayatını kaybetti ki onlar da çok özel durumlardı," dedi.

"O zaman ölüm mesleğinin neresinde ortaya çıkıyor?"

Hemen cevap vermedi. Bir kırmızı ışıkta durduk. Neşeli, gürültücü bir grup önümüzden geçti. Zayıf, uzun boylu, uzun saçlı bir genç kız bize dönüp el salladı.

Tekrar yola koyulduğumuzda "Ölüm hayatın başlangıcından öncedir değil mi? Doğum sırasında ölümden yaşama geçeriz. Ölüm esnasında yani senin uzmanlık alanında ise tam ters yönde ilerleriz," dedi.

"Bu şekilde olduğunu hiç düşünmemiştim."

"Epeyce basitleştirilmiş şekliyle tabii. Aslında iki temel durum var değil mi? Yaşam ve ölüm. Hayatta değilsen ölüsün demektir. Ya da tam tersi. Henüz doğmamış olanlar da en az vefat edenler kadar ölüdür."

"Fakat ölümün bu iki hali aynı değildir," diye karşı çıktım, "yani yaşamı takip eden ölüm nihaidir, ondan sonrasında bir şey yoktur; ama yaşamdan önceki..." duraksadım, doğru kelimeyi bulamıyordum.

"Geçicidir," diye fikrini söyledi.

"Evet geçicidir," diyerek onu onayladım.

"Asıl soru, ölümün iki hali arasındaki tek farkın bu olup olmadığı."

Merakla ona baktım. "Başka ne olabilir ki? Ölüm ölümdür, yaşamdan önce veya sonra olmasının ne önemi var? Yokluk veya hiçlik. Arada bir fark yok."

"Öyle mi dersin?" dedi kadın doğum uzmanı. O kadar kısık sesle konuşuyordu ki onu çok zor duyuyordum.

Gözlerimi ona diktim; ama yine açıklama yapmadı. Ne söylemek istediğini sadece tahmin edebilirdim. Bir açıdan, bir doktorla bir cenaze levazımatçısı arasında gerçekten de güçlü bir bağ vardı. Doktorlar bize kıyasla ölümle ilgili daha az yanılsamaya kapılırlar. Onlara göre ölüm, son klinik evredir. Fakat tıpkı cenaze levazımatçılarında olduğu gibi doktorların arasında da farklı düşünen kişilerin olması gerekir. Tıpkı her gün aynı şeyi görmelerine rağmen bazı meslektaşlarımın ölümün bir son olmadığı umudunu taşımaları gibi bilimin su götürmez bir şekilde önlerine koyduğunu kabullenmekte zorlanan doktorların olması gerekir. Kesinlikle onlardan biriyle karşı karşıya olmalıydım. Bu gibi durumlarda yapılacak en iyi şey, tartışmadan uzak durmaktır. Eğer kafasında ölümden sonra yaşamla ilgili saçma sapan bir fikir oluşmuşsa bunu mantık çerçevesinde bir tartışmayla ortadan kaldıramazdım. Üstelik bize iyilik yapan biriyle tartışmaya girmek tam bir nankörlük olurdu. Sonuçta tartışmaya girecek kadar vaktimiz de yoktu. Karanlık yüzünden nerede olduğumuzu kestiremesem de arabada geçen zamanı göz önüne aldığımda ineceğim yere oldukça yaklaştığımızı tahmin ediyordum.

Gerçekten de, bir kavşaktan sağa dönünce, geniş caddenin sonunda hayvanat bahçesinin uzun demir kapısı, önümüzde belirdi. Önündeki küçük meydan aydınlık; ama boştu. Herhangi birinin burada beklemek için bir sebebi olamazdı. Gece vakti kim vahşi hayvanları görmek isterdi ki? Gizli kamera senaryosunda yer alan

basiretsiz katılımcılar hariç tabii. Kadın doğum uzmanı arabayı kapının önüne kadar sürdü, sonra da arabanın göğüslüğündeki küçük dijital saati başıyla işaret etti.

"Dokuza iki var," dedi.

"İlk gelen benim. Nezaketin için teşekkür ederim. Seni yolundan alıkoyduğum için lütfen kusura bakma. Şartlar bazen... insanı bazı şeyler yapmaya zorluyor," dedim.

Başını sallayıp gülümsedi. "Elbette," diyerek elini uzattı ve "Görüşmek üzere" dedi.

"Görüşmek üzere" diyerek elini sıktım. Arabadan inince bu vedalaşmanın ne kadar yakışıksız olduğunu düşündüm. Bir daha karşılaşma ihtimalimiz yok denecek kadar azdı. Onun verdiği hizmete ihtiyacım olmayacaktı; ama o bana ihtiyaç duyduğunda karşılaşmamız kesinlikle tek taraflı olacaktı.

Kaldırımın yanında durdum, arabayı çevirip ağır ağır uzaklaşmasını izledim. Birini bekliyormuş numarası yapmak zorunda kalmamıştım. Birkaç dakika sonra caddenin sağına döndü ve gözden kayboldu. Derin bir nefes aldım, yüzümü hayvanat bahçesinin ferforje demirlerine çevirdim. Kapının diğer tarafında sadece ufak bir alan, projektörle aydınlanıyordu. Ardında ise zifiri bir karanlık vardı.

Demir parmaklıkların arasından bakar bakmaz hayvanat bahçesinin ışıkları yandı. Üç lambalı aydınlatma direğinden oluşan ışıklandırma ağı, bahçenin derinliklerine doğru ilerliyor, karanlıklar denizini ayıran yuvarlak ışıklı takımadalar dizisi oluşturuyordu. Işık huzmeleri kafesleri, kulübeleri, çimenlik alanları, yolları, bankları, yapraklarının yarısı dökülmüş ağaçların tepelerini belirginleştirdi. İçimin rahatladığını hissettim; çünkü bundan sonraki sahnede ne olacaksa görebileceğim bir yerde olacaktı. Kafeslerinde olsalar bile, hayvanların arasında karanlıkta dolaşmak hiç de eğlenceli olmazdı. Fakat memnuniyetim kısa sürdü. Işıklar, yandıkları kadar çabuk sönebilir. Önceki iki hadisede ilk başta ışık vardı; ama sonra birden karanlığın içine gömülmüştüm.

Neler olacağını görmek için beklemeye başladım. Bu gösteriyi başkaları yönetiyordu ve benim görevim hareketlerimi onlara göre ayarlamaktı. Ancak hiçbir şey olmadı. İçeri girmemi istediklerini tahmin ediyordum. Bir sonraki sahnenin burada gerçekleşmesi bana pek ihtimal dahilindeymiş gibi görünmüyordu. Girişteki boş alana nazaran hayvanat bahçesinin içi gizli kamera gösterileri için göze daha hoş gelen bir sahneydi. Yoksa ışıkları açarlar mıydı? Kapalı

kapı, önümde duruyordu ve etrafta kapıyı ve kilidini açacak hiç kimse yoktu. Sivri uçlu kara demirlerin üstünden atlamamı beklemiyorlardı herhalde? İstesem bile başaramazdım. Bu tür gözü kara hareketlere uygun biri olmadım hiç.

Belki de demirlerden atlamama gerek yoktu. Ana kapının kilitli olduğunu kim söylemişti? Kenarı kıvrık büyük kapı koluna elimi uzatmadan evvel etrafıma bakındım. Organizatörler zaten etkileyici bir feraset ve titizlik göstermişlerdi; ama ışıklar açık olmasına rağmen gece vakti hayvanat bahçesine girişimi şüpheyle karşılayacak birilerinin çıkması olasılığını onlar bile dışarıda hesaba katamamış olabilirlerdi. Eğer polise ihbar edilirsem her şey mahvolabilirdi. Şansa bakın ki, etrafta kimsecikler yoktu. Caddenin ucunda, benim ters istikametimde yürüyen iki karaltı gördüm, sırtları bana dönüktü.

Kapının kolunu oynatmak için bütün gücümle bastırmak zorunda kaldım. Sonra kapının kanadını ittirdim; ama yerinden kıpırdamadı. Ancak iki elimi de kullanınca menteşeler gıcırdadı ve kapı nihayet hareket etmeye başladı. Kapıyı arasından geçecek kadar araladım, sonra da yine büyük bir çabayla arkamdan çabucak kapattım. Hemen sonra bu yaptığıma pişman oldum. Ya hayvanat bahçesinden en kısa sürede çıkmam gerekirse? Vahşi bir hayvanın beni kovalaması söz konusu değildi, organizatörler o kadar da ileri gidemezlerdi; ama başka bir sebepten dolayı kaçmam gerekebilirdi. Öte yandan kapıyı da açık bırakamazdım. Hayvanat bahçesinin önünde kimse yoktu; ama birileri ortaya çıkabilir ve alarmı çalıştırabilirdi. Aslında kapıyı kapalı tutmakla iyi etmiştim. Kapı kilitli değildi, önemli olan da buydu.

Hangi yöne gideceğimi düşünerek kapının önünde bir süre durdum. Davetiyede detaylar yazmıyordu; ama son seferden hatırlayabildiğim kadarıyla yıllar önce buraya gelmiştim; hayvanat bahçesi oldukça büyük bir yerdi. Her kafesin önünde birkaç dakika durarak

bütün bahçeyi gezmek en az bir buçuk saat sürerdi. Hayvanları görmeye gelmediğim için daha hızlı hareket edebilirdim; ama beni neden buraya yolladıklarına dair hiçbir fikrimin olmaması beni yavaşlatacaktı. Bir yerlerde hiç beklenmedik bir sürpriz beni bekliyordu. Doğrusu, kurbanın karşılaşacağı sürprizi önceden bildiği bir gizli kamera şakası da çok anlamsız olurdu değil mi?

Görünüşe göre tuzak, meraklı gözlerin görebileceği giriş kapısının yakınında değildi. Hayvanat bahçesinin iç kısımlarında, tek görgü tanığının hayvanlar olduğu bir yerdeydi. Bunun senaryo yazarlarının işlerini zorlaştırmış olabileceği aklıma geldi. Bu sahnede şaşırtıcı hiçbir şey olmayacaktı. Hayvanat bahçesi yöneticileri görevlerini aksatacak herhangi bir olaya izin vermezlerdi. Gerekçesi ne kadar mülayim olursa olsun, bu çekimin hayvanat bahçesinde yapılmasına izin vermiş olmaları bile yeterince şaşırtıcıydı. Son derece katı kuralların varlığına rağmen belli ki, ticaret denen şeytan pençelerini iyice derinlere geçirmişti. Bu masum yaratıklara en ufak bir rahatsızlık verilmesi halinde hem toplum hem de Hayvanları Koruma Cemiyeti ayağa kalkardı.

Hayvanat bahçesinin girişindeki geniş, dikdörtgen haritayı şöyle bir inceledim. Sadece hayvan resimlerinden oluşan harita yılankavi bir labirente ya da dik yerleştirilmiş bir masa üstü oyununa benziyordu. Önümdeki yol üçe ayrılıyordu. Sağ taraftaki yolun başındaki işarete göre bütün hayvanat bahçesini dolaşmak için bu yoldan gitmek gerekiyordu. Ziyaretçilere yol göstermesi için asfaltın üzerine geniş, kesik sarı çizgiler çekilmişti. Mavi oklarla gösterilen ortadaki yol en gözde hayvanların kafeslerine giden kestirme yoldu. Fil, arslan, zürafa ve maymun karikatürlerinin yanına trafik işaretlerini andıran dört sembol sırayla yerleştirilmişti. Sol taraftaki yol, çıkışa gidiyordu. Sarı ve mavi oklar birbirini takip ederek kapıyı gösteriyordu. Haritanın bir noktasında iki yol birleşip çıkışa kadar ilerliyordu.

Sağ taraftaki yolu seçtim. Orta yolu seçseydim, hayvanat bahçesinin her yerine ulaşmayan kestirme bir yol olduğu için yeni sahnenin çekileceği yere ulaşamayacaktım. Sol taraftaki yolda böyle bir engel yoktu. Sarı çizgileri takip edersem tıpkı sağ taraftaki yolda olduğu gibi her yeri dolaşabilirdim; ama aksi istikamette ilerleyecektim. Bu yolu seçebilirdim; ama okların tersi yönde yürümek bana tuhaf geldi. Yukarı hareket eden yürüyen merdivenlerden aşağı inmeye benziyordu. Düzenli ve sistematik bir yaklaşıma sahip olma eğilimim için en iyisi sağdaki yolu takip etmekti.

İlk kafesler aşağı yukarı elli metre ilerideydi. Haritaya göre önce kuşlar vardı. Onların olduğu tarafa doğru yürürken hayvanların geceleri ne yaptıklarını hiç bilmediğim aklıma geldi. Beklendiği gibi uyuyorlar mıydı? Kendime bir akvaryum aldığım zaman da aynı şeyi düşünmüş, balıkların uyuyup uyumadıklarını görmek için bütün geceyi uykusuz geçirmiştim. Balıkların nasıl uyduklarını da merak ediyordum. Gözlerini kapatıyorlar mıydı? Suyun dibindeki rahat kumlara mı uzanıyorlardı? Yoksa hiç uyumuyorlar mıydı? İşte bu çok şaşırtıcı olurdu. Hayatta kalma dürtüleri karadaki hayvanlarındakinden çok daha kuvvetliydi. Gözlerini bir an için bile kapatan, yem olurdu. Huzurlu bir akvaryum ortamında bile bu gerçek değişmezdi. Ancak sabahki bilgi birikimimin gecekinden bir farkı olmamıştı. Gecenin kör vaktinde balıkların biraz daha sarsak yüzdüklerini görmüştüm; ama böyle bir izlenime kapılmamın sebebi yorgun oluşumdu. Kelepir kitapçıdan aldığım tropik balıklarla ilgili kitabın tek faydası, balıkların gizemli uykusunun gizemli bir konu olduğunu ifşa etmesiydi.

Vahşi yaşamın acımasızlığından korkmama rağmen televizyonda izlemekten büyük zevk aldığım hayvanlarla ilgili filmlerden, karada yaşayan bütün canlıların uyuduğunu hatırlıyorum. Gece gündüz döngüsü yeryüzündeki bütün canlıların merkez sinir sistemini

etkiler; ancak bu etki sualtındaki dünyada azalır. Yani ışık, sakin akşamlara alışkın hayvanları rahatsız mı ediyordu? Öyleyse hayvanların huzursuz olduklarına dair işaretler görülebilirdi. Gerçi daha kapıdan içeri girer girmez sessizliğin ülkesine adımımı atmıştım. Rüzgârın çıplak ağaç dallarının arasında çıkardığı sesten başka gürültü yoktu. Önümdeki açıklıkta ne hışırtı, ne mırıldanma ne de cıvıltı duyuluyordu; kükreme, homurtu, çığlık sesi de yoktu. Sanki böceklerin bile uğramadığı bir yerdeydim.

Belki de hayvanat bahçesindeki canlılar kentin şartlarına uyum sağlamıştı. Kentte gökyüzü, geldikleri yerden çok daha parlak olduğu için fazladan biraz ışık muhtemelen büyük bir fark yaratmamıştı. Fakat ışık bile onları uyandırmamışsa hiç ses çıkarmadan uyuduklarına inanmak zordu. Az da olsa ses çıkarmaları kaçınılmazdı. Elbette yakında neler olup bittiğini öğrenecektim. İlk büyük kafes çok uzağımda değildi ve önünde de üç lambalı bir aydınlatma direği vardı.

Kafesin önünde durup içeri baktım. Çitlerdeki tabelaya göre burası bıldırcın, sülün, keklik ve orman tavuğu kafesiydi; ama ortalıkta tek bir kuş yoktu. Aydınlık kafeste sessizlik yankılanıyordu. Üzerinde 'Turna Kuşları' yazan bitişikteki kafese baktım; ama onun içi de bomboştu, uzakta olduğu için içinde hangi canlının yaşadığını okuyamadığım diğer kafeste de canlı izi yoktu. Öbür tarafa döndüm. Burada kafes yerine devekuşunun yaşadığı alanın etrafını çeviren zincirli, uzun bir çit vardı. O da boştu; ama hayvanat bahçesinin dış duvarının alt kısmı hayvanların bu kafa karıştırıcı yokluğunun muhtemel cevabıydı. Oradaki kulübenin kapıları kapalıydı ve penceresi de yoktu. İçerisi kuru ve sıcak olduğu sürece büyük kuşlar böyle bir soğuk sonbahar akşamında pencerenin yokluğunu pek hissetmezlerdi.

Yol boyunca başka bir kuş barınağı da yoktu. Demek ki geceyi geçirmeleri için başka bir yere taşınmışlardı; ama nereye? Hayvanları

hayvanat bahçesinden çıkarmak zordu. Tek ihtimal hayvanların her gece gittikleri ve onları soğuktan koruyan yeraltı barınaklarıydı. Böyle bir şeyi daha önce hiç duymamıştım; ama bu durumun başka nasıl bir açıklaması olabilirdi ki? Devekuşları da herhalde kulübede değil barınaktaydılar. Akvaryumdaki suyu haftada bir kez değiştirmenin bile ne kadar çok emek istediğini hatırlayınca koca hayvanat bahçesinin sabah, akşam günde iki kez bir yerden bir yere taşımak zorunda kalan bekçilere hiç özenmedim. Diğer pek çok başka hayvan gibi zorlu şartlara uyum sağlayabilen ilk kafesteki kuşların işleme neden dahil edildiğini anlayamamıştım. Mesela kutup ayıları aşırı soğuklardan etkilenmez. Mutlaka bir sebebi olmalıydı. Hayvan bakımı hakkında hiçbir şey bilmem. Belki kutup ayılarını barınağa almamışlardı.

Gece yer değiştirme işlemi muhtemelen gizli kamera ekibinin hayvanat bahçesinde çekim yapma izni almasını da kolaylaştırmıştı. Hayvanları rahatsız veya taciz etme tehlikesi de yoktu. Üstelik organizatörlere hareket serbestliği de sağlamıştı. Çekimi engelleyen bir şey kalmamıştı. Şimdiye kadar onlardan öğrendiklerimden hareketle bu yeri rastgele seçtiklerini sanmıyordum. Benimle yakından ilgili bir şey vardı. Ne olduğunu anlamaya çalışarak yol boyunca ilerledim. Vahşi hayvanlar hayvanat bahçelerinde yaşıyordu ve onlarla tek bağlantım balıklarımdı. Balıklarımın olduğunu bildiklerine göre, büyük ihtimalle balık yemi ve akvaryum için ufak tefek şeyler alırken beni takip etmişlerdi. Başka ne olabilirdi? Evime girmiş olamazlardı. Durdum, adımım havada kaldı. Sırtımdan aşağı soğuk terler boşaldı. Olduğum yerde bir süre donakaldım, sonra başımı hızla sağa sola salladım. Hayır, bu mümkün değildi. Kapıma gelmiş olabilirlerdi; ama içeri girmeye cüret etmeleri söz konu bile olamazdı. Her şeyin bir sınırı vardı. Bu haneye tecavüz sayılırdı ve cezaevini boylarlardı. Hangi aklı başında insan sırf eğlence uğruna hapse girmeyi göze alabilirdi ki?

Sarı çizgilerin ortasından yürüyerek dikkatle yoluma devam ettim. Etrafımda boş kafesler ve çitle çevrilmiş alanlar vardı. Tabelalarda gündüzleri hangi hayvanın bulunduğu yazıyordu. Şimdi ise her birinin tuzakların sayısını gizlemesi muhtemeldi. Daha az aydınlık alana doğru yavaşça ilerledim. Aydınlatma lambaları seyrekleştiği için aralarındaki açıklıklar kısmen karanlıkta kalıyordu. O kısmın tam ortasına vardığımda etrafımdaki ışıklar birden kararda. Sahnenin başlangıcının bu olduğunu düşünerek durdum. Fakat hiçbir şey olmadı. En azından önümde bir şey yoktu. Galiba arkamda bir şeyler değişmişti; ama ne olduğunu anlayamıyordum. Yavaşça arkama döndüğümde bir şey fark ettim. İlk aydınlatma lambası sönmüştü.

Tabii ki tesadüf değildi. İş çıkışında evimin kapısının önünde bulduğum ilk mektuptan bu yana olan bitenlerin hiçbiri tesadüf değildi. Neredeyse üç buçuk saat geçmişti; ama bana daha uzunmuş gibi geliyordu. Akşamlarım oldukça tekdüze, sıkıcı ve nerdeyse olaysız geçer. Bunca heyecanı normalde altı ayda bile yaşayamam. Başıma gelenler çoğunlukla nahoş hadiselerdir; ama izahı zor şeyler değildir. Ancak bu sefer bir muamma diğerinin içine gizlenmiş gibiydi. Işıkların sönmesi, denklemdeki bilinmezlerden bir tanesiydi.

İkinci ve üçüncü aydınlatma direklerinin arasında durduğum sırada da aynı şey oldu: Arkamdaki ışık söndü. Işıklar, tek ziyaretçi olduğum için arkamdan otomatik olarak mı kapanıyordu yoksa geri gitmemi engelleyip beni ileri doğru yürümeye zorlamak için mi sönüyordu? Zaten o an geri gitmek gibi bir niyetim yoktu; ama beni buna zorlayan bir şey olursa ne yapacaktım? Karanlığa girmem mi gerekecekti? Yoksa ben aydınlatma direğine yaklaşır yaklaşmaz ışıklar tekrar yanacak mıydı?

İlk aydınlatma lambasının yanına kadar gittim; ama hiçbir şey olmadı. Otomatik bir sistem yoktu. Hareketlerim takip ediliyor, ben lambanın yanından geçtikten sonra birisi ışığı söndürüyordu.

Sebebini hâlâ anlayamamıştım; ama en azından, eğer bütün ışıklar sönerse zifiri karanlıkta kalmayacağımı biliyordum. Hayvanat bahçesinin dışından bana yolu gösteren sarı çizgileri görebileceğim kadar ışık geliyordu. Mavi renk karanlıkta ışığı iyi yansıtmaz, bu yüzden eğer ortadaki yolu seçseydim işim daha zor olurdu.

Birinin arkamdan bana saldırmayacağı düşüncesinden cesaret alarak daha kararlı adımlarla yürümeye başladım. Pek tekin görünmeyen, boş hayvan barınakları etrafımda yükselirken arkamdaki aydınlatma direkleri hiç aksatmadan söndü, önümde hedefime ulaştığıma işaret eden herhangi bir karaltı görünmüyordu; ama bunların hiçbiri beni rahatsız etmedi. Eğer bu benim ilk gizli kamera tecrübem olsaydı büyük ihtimalle korkudan titrerdim. Artık bir bakıma kaşarlandığım için metanetimi koruyordum. Muhtemelen kameramanım için bile bu çok fazlaydı. Beni biraz ürkütmek için bir şey mi yapacaklardı? Yoksa tıpkı kelepir kitap dükkânında olduğu gibi sahne başlayana kadar yaptıklarımı pek önemsemiyorlar mıydı?

Kutup ayısının dik kayalıklı geniş ve derin bir oyuktan oluşan barınağına yaklaşınca durdum. Yuvanın içinde, bana pek de uzak olmayan bir köşede, çamurlu suyla dolu küçük bir gölcük vardı; yenmiş kemik artıklarından oluşan bir yığın aydınlatma lambasının ışığı altında parlıyordu. Ayı ortalıkta yoktu. Karşı tarafta, kayanın içinde in girişine benzeyen bir açıklık vardı. Herhalde dinlenmeye çekilmişti; ama bundan nasıl emin olabilirdim? Derken aklıma dahiyane bir fikir geldi. Bir yol vardı. Kolay olmamakla beraber akla yatkındı. Aşağı inip bakacaktım. İşte bu kadar.

Ayı bakıcısının yemek attığı, etrafı demirlerle ve zincirli bir çitle çevrilmiş, asansör kabini büyüklüğündeki demir merdivenlerden aşağı indim. Devasa hayvanın bu küçük aralıktan geçmesine imkân yoktu; ama benim gibi ufak tefek biri rahatlıkla sığabilirdi. Zaten açıklıktan içeri girmeyecektim. Tüm yapmam gereken kendimi

barınağa giriyormuş gibi göstermekti. Eğer ayı yapay bir mağaradaysa gizli kamera ekibi aptalca bir şey yapmamı engellemek için koşarak yanıma gelecekti. Hayvanın beni parçalamasına seyirci kalamazlardı. Eğer ses çıkarmazlarsa hem başrol oyuncularını kaybederler hem de ölümümden sorumlu olurlardı.

Eğer çekim ekibi ortaya çıkmazsa bu, kutup ayısının orada olmadığı anlamına gelirdi. Barınakta yani sıradan bir insanın asla girmeye cesaret edemeyeceği o yerde kasılarak yürüyecektim. Kitabevinin arka odasından bir ödlek gibi kaçmamı telafi etmenin tam zamanıydı. Yarattığım izlenime önem gösteriyordum. Gözü pek biri olduğumu gösterecektim. Büyük ihtimalle izleyicilere yakın civarımda herhangi bir vahşi hayvanın olmadığı söylenmiş olması, bu işi kendi çıkarım için kullanmamamın değerini düşürmeyecekti. Çünkü benim bir şeyden haberim yoktu. Hayvanat bahçesindeki hayvanların geceleri yeraltındaki barınaklara götürüldüğünü kaç kişi bilir ki? Öte yandan, ya benim cesur biri görünmemi istemiyorlarsa ne olacaktı? O zaman ayının inine girişim gösterinin final bölümünden çıkarılacaktı. İşte bu çok kötü niyetli ve aşağılık bir davranış olurdu. Peki ya onları mahkemeye vermekle tehdit etsem? Bazı haklarımın olduğu aşikârdı. Söz hakkı bendeydi. Neticede ipi başkalarının elinde olan bir kukla değildim.

Merdiven soğuk ve nemliydi. Aşağı inerken ellerime biraz pas bulaştığını fark ettim. Avuçlarımı birbirine sürterek ovuşturdum; ama faydası olmadı. Yukarıdan burnuma pis bir koku geliyordu; aşağısı da ürkütücü görünüyordu. Demir parmaklıkların yan tarafında aç bir kutup ayısının beklediği düşünülürse hayvan bakıcısı çok zorlanıyor olmalıydı. Çok yüksek olmayan açıklık, yukarıdan göründüğünden çok daha ufaktı. İçinden geçerken zorlanacaktım. Etrafındaki parmaklıklar pas tutmuştu. Onlara dokunmak zorunda kalacaktım. Eğer davetiyeyi atmamış olsaydım elimi ona silebilirdim.

Gidişata bakılırsa mendilimi çıkarıp ellerimi silmekten başka çarem yoktu. Mendili tekrar kullanamayacaktım; ama kahraman olmak isteyen bir adamın bazı fedakârlıklarda bulunması da zorunludur. Zaten mendilimi kaybetmem, paltomu kaybetmemden daha iyiydi; ancak ertesi gün onu kuru temizlemeciye götürmek zorunda kalmaktan da korkuyordum. Çok şükür ki, leke fazla göze çarpmıyordu; ama gizli kamera gösterisinin sonunda beni neyin beklediğini kim bilebilirdi? Seçkin insanlardan oluşan bir topluluğun karşısına darmadağın bir paltoyla çıkmak da utanç verici olurdu.

Acil temizliği bitirdikten sonra mendili zaten mayonez lekesi olmuş paltomun cebine koydum. En azından daha az hasar verirdim. Açıklığa ulaşmak hiç de kolay olmadı; alt kısımdaki demir parmaklıklara tutunabiliyordum; ama ayaklarımı koyacak yer bulmak zor olmuştu. Ayakkabılarımın ucunu zincirlere takıp dengemi sağlayana kadar birkaç kez ayağım kaydı. Ağırlığımı ellerime verip başımı çabucak açıklıktan içeri soktum; ama omuzlarımın geçemeyeceği kadar dardı. Sağ elimi bırakıp bedenimi biraz ittirdim, ardından da sağ kolumu koydum. Elimden geldiğince aşağı eğildim ve ağırlığımı bir kez daha ayaklarıma verip sol kolumu serbest bıraktım.

Kötü şansımla ilk kez o sırada karşılaştım. Şapkam kafama tam oturmadığı için başımdan çıktı ve kemik yığınlarının üstüne düştü. İçeri soktuğum elimle yakalamaya çalıştım; ama bu ani hareketim de zaten bozuk olan dengemi tamamen kaybetmeme neden oldu. Yukarıda zaten güçlükle duruyordum, ayaklarım onları tekrar zincirlere koyana kadar bir süre havada asılı kaldı. Çok fena bir küfür savurdum. Nadiren küfür ederim; ama hemen sonrasında da beni duyan olmasa bile her zaman utanç duyarım. Ancak bu sefer beni filme aldıkları aklıma gelince utancımdan kıpkırmızı kesildim. Tam bir zonta gibi görünüp göz kamaştırıyordum. Bu durum beni, şapkamı kaybetme ihtimalinden daha fazla etkiledi. Açıklıktan içeri

sürünerek girmedikçe şapkama ulaşmam imkânsızdı; ama ayı ininden dışarı fırlarsa geri alma şansım hiç kalmazdı. Eğer böyle bir şey olursa bunu asıl suçluların hesabına yazmaktan da çekinmeyecektim. En azından yeni bir şapka sahibi olurdum.

İçeri girmeyi bir daha denedim. En iyisi üzerine basabileceğim bir şey varmış gibi durup iki elimi suya dalar gibi ileri uzatmaktı. Kollarımı içeri uzattıktan sonra vücudumun kalanının daha rahat hareket edeceğini düşündüm. Haliyle hiçbir destek almadan sol kolumu dirseğime kadar büküp gövdeme yasladım ve kendimi bu şekilde çekmeye çalıştım. Yolun yarısına geldiğimde bu haldeyken daha fazla devam edemeyeceğimi anladım. Bu pozisyondayken açıklıktan geçemeyecek kadar geniş duruyordum. Geri dönüp başka bir yol denemekten başka çarem yoktu. Şansım ikinci defa ters gitmeseydi bunu da yapardım. Geriye doğru kımıldamaya çalıştım; ama bir şey olmadı. Bir santim bile ilerleyemedim. Bütün gücümle denememe rağmen yüzümün kıpkırmızı kesilmesinden başka bir sonuç çıkmadı. Açıklığın altında dik duran demiri içerden yakaladım ve bir kez daha denedim. Yine olmadı. Alnımdan ter damlaları süzülüyordu, orada sıkıştığım gerçeğiyle yüzleşmek zorunda kaldım. Sanki bu yetmezmiş gibi bir de ortalık aniden karanlığa gömüldü. Çitin yanındaki aydınlatma lambası sönmüştü.

Haliyle her şey alt üst oldu. Geriye doğru sürünüp kurulmuş olsam bile bu sefer de paniğe kapılacaktım. Korku içinde merdivene tırmanıp bir yoldan veya ötekinden koşarak çıkışa kaçmamı hiçbir şey engelleyemezdi. İzlemeye değer bir sahne olurdu: Sözde kahraman, ayının ininden topukları poposuna vura vura kaçıyor. Paniğe kapılmış olmama rağmen böyle bir görüntü olmamalıydı. Kalbim hızla çarpıyordu, boğazım kurumuş, nefesim kesilmişti; ama uzaktan izleyen biri, beni oldukça sakin ve sabırlı bir şekilde içine

düştüğü zor durumdan çıkmaya çalışan bir beyefendi gibi görecekti. Oysa ilk başlarda doğru düzgün düşünemiyordum bile.

Hiçbir şey olmayacağını anladığımda, yavaş yavaş eskisi gibi soğukkanlı düşünmeye başladım. Sıkışmıştım, karanlıkta kalmıştım; ama tehlikede değildim. Bir kez daha kurtulmayı deneyecektim; bu sefer de işe yaramazsa başvurabileceğim son bir yol daha vardı. Gizli kamera ekibinden yardım isteyecektim. Bu, gösterinin sonu anlamına gelecekti; ama başka ne yapabilirdim? Orada mahsur kalırsam bakıcılar sabah hayvanları geri getirdiklerinde beni orada bulacakları için gösteri devam edemezdi. Belki bir anlaşmaya varabilirdik; beni oradan kurtarırlarsa hiçbir şey olmamış gibi devam edebilirdik. Neler olup bittiğini öğrendiğimi anlayacaklardı; ama ben de senaryoyu hiç okumadığım için hâlâ masum bir kurban olmaya devam edecektim. Bir şey fark etmeyecekti. Onlar bilmiyorlardı; ama ben zaten öyle davranıyordum.

Bir şeyler olduğu konusunda beni ilk uyaran burun deliklerim oldu. Etraftaki kötü koku iyiden iyiye ağırlaşmaya başlamıştı. Yerimden kıpırdamadan bir şeyler duymaya uğraştım. Yukarıda bir yerlerdeki yaprakların hışırtısından başka hiçbir ses kulağıma gelmiyordu. Pozisyonum kayanın içindeki açıklığı görmemi engelliyordu. İçinde bulunduğum kötü durumun elverdiği kadarıyla döndüm; ama bakış açıma bir etkisi olmadı. Bir şey beni ensemden yakalayıp doğal ortamın ortasına, çok uzak olmayan bir yere sürükleyecekmiş gibiydi; ama bir türlü emin olamıyordum. Sağda solda ayılarla ilgili okuduğum ve gün gelip de işime yarayacağını hiç düşünmediğim bilgileri telaşla hatırlamaya çalıştım. Aklıma pek bir şey gelmedi, hatırladıklarım da hiç hoş şeyler değildi.

Bariz hantallıkları ve şişmanlıklarına rağmen ayılar hiç ses çıkarmadan hareket edebilirler. Kurbanlarına sessizce yaklaşıp onları yakalarlar; varlıkları fark edildiğinde ise artık çok geçtir. Bu dev

hayvanlarla karşılaşıp da hayatta kalmayı başaranlar, kaçmak veya karşı koymak yerine ölü numarası yapanlardı. Bu durumda tek bir seçeneğim vardı. Eğer ayı bana yaklaşırsa istesem bile karşı koyamayacak veya kaçamayacaktım. Başka birinden yardım da isteyemezdim. Yakınlarda birileri var mıydı? Kameralarla gözlendiğim sonucuna varmıştım; çünkü önlerinden geçtikten sonra aydınlatma lambaları kapanmış; ama başımın üstündeki ışık önünden geçmediğim halde sönmüştü. Eğer orada biri olsaydı bile çıplak elle bana yardım etme riskini göze alacak mıydı?

Bu yüzden ölü numarası yapmak zorundaydım. Ondan kurtulabileceğime dair ciddi şüphelerim vardı. Onu görene kadar işe yarayabilirdi; ama dev yaratık yanıma yaklaştığında feryat edecek ve kontrolümü kaybedecektim. Ancak bir süre sonra aklıma beni kurtaracak bir fikir geldi. Gözlerimi kapatacaktım; böylece numaram daha gerçekçi görünecekti. Ölüler göremezler değil mi? Gözlerimi kapadım ve beklemeye başladım. Kalbim yine deli gibi çarpmaya başladı, boğazım yanıyor, karıncalanıyordu. Ağzımı sıkıca kapatıp hiç ses çıkarmadan burnumdan nefes almaya başladım. Eğer bu da yeterli olmazsa ölü taklidi yapacaktım.

Zaman, tahammül edilemeyecek kadar yavaş ilerliyordu. Daha da kötüsü, etrafımda olup bitenleri doğrudan göremiyordum. Çıt çıkmıyordu; ama pis kokulu bir şeyin hemen yanımdaki varlığını hissedebiliyordum. Bir ara nemli ve etrafı koklayan bir şeyin alnıma sürtündüğünü hisseder gibi oldum. Nefes bile almadan bekledim. Akciğerlerimdeki basınç yüzünden kapalı gözkapaklarımın önünde yıldızlar uçuşmaya başlayana kadar da nefes almadım. Aynı dokunma hissini bu kez de sol kulağımda hissedince bütün takatim kesildi. Üçüncüsünü atlatamayacaktım; ama üçüncü sefer olmadı. Takatimin kesilmesi işime aramıştı. Gergin bedenim rahatlamıştı,

artık açıklığın önünde şişenin ucundaki mantar gibi sıkışıp kalmayacaktım. Sürünerek çıktım ve çuval gibi yere düştüm.

Hareket etmeden yerde yattım; ama sebebi artık ölü numarası yapma isteğim değil, yorgunluktan kolumu kaldıracak gücümün kalmamış olmasıydı. Avının pençelerinin arasından kaçtığını gören ayının öfkeyle homurdanacağını, demir parmaklıklara ve çitlere saldıracağını sanmıştım; ama bunların hiçbiri olmadı. Sessizlik hüküm sürüyordu. Ayının kafası karışmış olmalıydı. Daha önce hiç böyle doyurucu bir lokmayla karşılaşmamıştı. Bu fırsatı değerlendirip elimden geldiğince dikkat çekmeden uzaklaşmak zorundaydım. Tekrar hareket edebilecek hale gelene kadar epeyce bir zaman geçti. Gözlerim hâlâ sıkı sıkı kapalıydı, önümde duran merdiveni hissedebiliyordum; ayağa kalkıp yavaşça tırmanmaya başladım. Köpek sürüsünün önünden kaçıp ağaca tırmanan bir kedi gibi görünmemek için içimdeki telaş duygusunu bastırdım.

Yukarı tırmanırken de gözlerimi açmadım. Aşağı bakmaya cesaret edemiyordum. Gördüğüm şey her neyse peşime düşeceğinden korkuyordum. Beni neredeyse bir lokmada yutacak olan canavarın neye benzediğini görmemek en iyisiydi. Cehalet bazen bir erdemdir. Zaten istesem bile aşağıya bakmak o kadar kolay olmayacaktı. Etrafımı tahminimden daha koyu bir karanlık sarmıştı. Aşağıda sıkışmış bir halde ıstırap çekerken kutup ayısının yaşadığı yerin dışındakilerle birlikte birkaç aydınlatma lambası daha sönmüştü. Yanan ilk lambayla aramda birkaç yüz metre vardı. Ben o yöne doğru yürürken o lamba da söndü.

Adımlarımı hızlandırdım; ama bir süre sonra bunun fayda etmediğini anlayınca gözümü yolun ortasındaki sarı kesik çizgilerden ayırmadan koşmaya başladım. İlk başlarda hafif tempoda koşuyordum; ama önümdeki lamba sönünce hızımı iyice arttırdım. Henüz ışığı sönmüş olan aydınlatma direğinin yanına varır varmaz, ondan

bir sonraki lambayı da söndürdüler. Bütün gücüyle koşan; ama bir türlü kaplumbağaya yetişemeyen tavşan gibiydim. Üstelik formda olmadığım için nefesim sürekli kesiliyordu. Hayvanat bahçesi sonunda tamamen karanlığa gömüldü; bunun beni telaşlandırması gerekiyordu; ama olmadı. En azından fazla telaşa kapılmadım. Kötünün iyisi sayılırdı. Eğer bütün lambalar sönerse bu akla ziyan koşu da sona erecekti. Daha fazla devam edemezdim.

Ancak zifiri karanlığın içinde değildim. Son aydınlatma lambası henüz sönmemişti. O tarafa doğru kan ter içinde koşarken sabırla beni bekliyordu. Dönemeçten geçip düz, kısa bir patikaya geldiğimde hâlâ yanmakta olan lambanın önünde durdum. Tuzağın kurulduğu yer demek ki burasıydı. Üçüncü gizli kamera sahnesinin çekileceği yerdi. Yolun ortasında sağ taraftaki kafese dönük şekilde duran bir koltuk; daha doğrusu koyu kahverengi deriden yapılmış geniş bir kanepe duruyordu. Bana bakan tarafına dayanmış, uzun ve siyah renkli bir şey vardı, ilk bakışta fark etmemiştim. Yakından bakınca bunun kılıfının içinde duran bir şemsiye olduğunu gördüm.

Kıpırdamadan bir süre durdum. Kesilmiş nefesim ve çarpan kalbim yavaş yavaş normal ritmine kavuştu; ama hâlâ ter içindeydim. Üzerimden buhar çıkıyordu. Paltomu çıkartıp serinleme ihtiyacım, üstesinden gelemeyeceğim kadar güçlüydü; ama buna cesaret edemedim. Rüzgâr hafif ama üstüme üstüme esiyordu. Bu bile hemen soğuk almama yeterdi. Tam tersini yapmam gerekiyordu; düğmelerimi iliklemek, hatta paltomun yakalarını kaldırmak. Böyle bir çılgınlığın uğruna sağlığımı tehlikeye atmam hiç de akıllıca olmazdı, üstelik organizatörlerin sağlık masraflarını karşılayacağının garantisi de yoktu. Soyunmak bir yana beni koşmaya zorlayan da olmamıştı.

Bir şeylerin olacağını umuyordum; ama önümdeki boşluk natürmort tablolar kadar hareketsizdi. Bir şeyler yapmam mı gerekiyordu? Ne yapabilirdim? Seçeneklerim sınırlıydı. Olduğum yerde

bekleyebilirdim; ama bunun ne yararı olacaktı? Hiçbir işe yaramadığını anlayacak kadar uzunca bir süre orada durdum. Diğer olasılık koltuğa doğru yürümeye devam etmekti. Oraya ulaştığımda ne olacaktı? Bunun üzerinde kısaca düşündüm. Koltuğa oturacaktım, peki ya sonra? Koltuklar bu iş için yapılmıştır, değil mi? Hayvanat bahçesinde yolun ortasında bulsanız bile oturabilirsiniz. Eğer işe yaramazsa tekrar ayağa kalkabilirdim. Koltuğun anlamı az çok belli de olsa şemsiyenin işlevini bir türlü anlayamadım. Yağmur yağmıyordu. Elbette dünyanın bütün sırlarının bir anda açıklığa kavuşmasını bekleyemeyiz.

Koltuğa doğru yürüdüm, arkasından her an bir şey fırlayacakmış gibi temkinli hareket ediyordum. Yanına gittiğimde daha önce hiç koltuk görmemiş gibi incelemeye başladım. Yepyeniydi, üzerinde hâlâ deri kokusu vardı. Etrafında dolaşmaya başladım. Öbür tarafında şemsiyeye muadil bir şey yoktu. Koltuğun ön tarafına gelince hemen oturmadım. Önce karşısındaki kafese baktım. Diğerleri gibi, muhtemelen kutup ayısınınki hariç, o da boştu. Üzerindeki kocaman tabelada maymunların günlerini orada geçirdikleri yazıyordu. Harika, artık geceleri haremlerinde neler yaptıklarını da öğrenmiş olacaktım. Kolçaklara tutunup yavaşça oturdum. Koltuk beklediğimden daha sertti. Sırtımı arkaya yaslar yaslamaz üç lamba aynı anda yandı.

Fark ettim; ama tepki göstermedim. Gizli kamera senaristlerinin karanlığa olan tuhaf eğilimlerine artık alışmıştım. Sanırım sahnenin gerilimini bu şekilde arttıracaklarını düşünüyorlardı. Tıpkı korku filmi gibiydi. Atmosferi tam anlamıyla yansıtmak için tek gereken kandı. O kadar ileri gitmeyeceklerini umuyordum. Bir ceset çıkması beni şaşırtmazdı, cesetlere zaten alışkındım; ama kan görünce başım dönüyordu. Gerçek kan olmadığını bildiğim halde sırf bu yüzden korku filmi seyretmiyorum. Çünkü midem aradaki farkı bilmez;

kırmızı renkli bir sıvı gördüğü anda bulanmaya başlar. Bu yüzden ketçap kullanmayı bile bıraktım. Fakat bu tiksinme duygusunu hissetmesem bile korku filmi meraklısı olamazdım. Herkesin bildiği bir şey olmayabilir; ama cenaze levazımatçıları nazik, duygusal filmleri özellikle severler. Üzerinde düşününce bunun şaşırtıcı olmadığını anlarsınız. Mutlu sonla biten romantik komedileri daha çok severiz. Bir ara ben bile bir melodram senaryosu yazmayı istemiştim.

Kafesin karanlıkta kalan iç kısmında bir hareketlenme oldu. Tam olarak göremiyordum; ama bir şeyler olduğu belliydi. Kimsenin saklayamayacağı bir hareketlenmenin ardından büyük bir nesnenin çıkardığı ses duyuldu. Ardından yine bir sessizlik oldu. Gösterideki iki sahne arasında dekorun değiştirildiğini düşündüm. Karanlık, bir müddet daha devam ettikten sonra etraf aydınlandı; ama yananlar aydınlatma lambaları değil, daha güçlü bir şeydi. Gözlerimi kıstım, maymun kafesini pırıl pırıl aydınlatan ışık huzmelerinin kaynağını göremiyordum. Nihayet gözbebeklerim aydınlığa alışınca ışığın nereden geldiğini buldum. Kafesin dört köşesine spot ışıkları yerleştirilmişti ve parmaklıkların arkasından kafesin orta bölümünü aydınlatıyorlardı. Siyah renkli, büyük bir piyano, ışığı yansıtıyordu.

Bir bakışta her şeyi anlamama rağmen şaşkınlıkla kafesin içine baktım. Bu koca enstrümanı oraya koymaya yetecek kadar geniş bir açıklık yoktu. Kafesin sağ tarafında onu yanındaki kafesten ayıran tel örgülü bir bölüm, sol tarafında tuğladan bir duvar vardı. Kapı da vardı; ama bu iş için çok küçüktü. Duvarlardan birinde hareketli bir bölüm olmalıydı, belki de zincirli çitler yerinden oynatılabiliyordu. Bir diğer ihtimal de yerde veya kafesin üstünde şimdi kapalı olan açıklıklar olabilirdi; ama bu da çok mümkün görünmüyordu. Karşımda duran kapı açıldığı için bu gizemi daha fazla düşünecek zamanım da kalmamıştı. Genç bir kadın ve yaşlıca bir erkek demir parmaklıkların arkasındaki sahneye çıktılar.

Kısa bir süreliğine de olsa üzerlerindeki resmi elbiseler beni yanıltti. İlk sahnede yer gösterici, ikinci sahnede ise tezgâhtar rolünü oynayan kız şimdi siyah kemerli, gri renkli uzun bir elbise giyiyordu. Düşük yakalı elbisesi ışığın altında parıltılar saçan kocaman madalyonunu ortaya çıkarıyordu. Dökme gümüşten yapılmışa benzeyen bir flütü vardı. Yine gözlük takmıştı; ama bu seferki gözlüğünün yeni kılığına uygun hoş bir çerçevesi vardı, saçları kitabevindeki halinden daha uzundu ve Film Arşivleri'ndeki gibi koyu renkliydi. Kapıcı ya da taksi şoförü çok daha büyük bir değişim geçirmişti. Smokini ve beyaz papyonu ona gerçek bir piyanist havası vermişti; ama aslında bunu perçinleyen genel tavırlarıydı. Sanki bütün hayatını konser salonlarında geçirmiş gibi bir havası vardı. Çok geniş bir rol yelpazesine sahip birinci sınıf bir aktör olduğu su götürmez bir gerçekti. Tiyatroya nadiren giderim; bu yüzden onu sahnede daha önce hiç görmemiştim.

Piyanonun etrafından dolaşıp önünde durdular. Heykel gibi bir süre dikildiler, yüzleri ışıkta parlıyordu; sanki izleyicilerle tıka basa dolu geniş bir oditoryumdaymışlar gibi arkamda bir yerlere bakışlarını çevirdiler. Ağır ağır eğilerek selam verdiler. Bir an için tereddüt ettim; ama sonra gerçek bir konserdeymişçesine içtenlikle alkışladım. Bilincimin duyarlı kısmı bir müzikholde değil gece vakti hayvanat bahçesinde, maymun kafesinin önünde olduğumu hatırlatarak beni uyardı; ama genelde üstün çıkan diğer yarısı bu hareketime mantıklı bir gerekçe buldu: Bu sadece bir gösteriydi. Evet, ama çok emek harcandığı o kadar belliydi ki, desteğimi göstermemek kabalık olurdu. Daha uygun nasıl bir hareket yapabilirdim ki? Karşılıklı bağımlılığa dayanan ilişki, rolümü oynamamı zorunlu kılıyordu.

Piyanist, kumaş kaplı sandalyeye doğru yürürken, flüt sanatçısı da biraz kenara çekildi. Eşinin oturmasını beklerken bana dudaklarından çok gözleriyle belli belirsiz gülümsedi. Kadınların gizli

mesajlarını çözmekte usta değilimdir; ama bu seferki çok açıktı. Jestim minnettarlıkla karşılanmıştı. Kız enstrümanını havaya kaldırdı, ağızlığını dudaklarına götürdü ve başını piyanoya çevirdi. Piyanist, ellerini tuşların üzerinde havaya kaldırıp kıza baktı. Karşılıklı başlarını salladılar. Konser başlayabilirdi.

Bu göz yanılsamasının ilk notalarla birlikte yok olacağından korktum. Sonuçta müzisyen değil oyuncuydular. Oyuncuların sesleri güzel olabilir hatta iyi enstrüman da çalabilirler; ama konser verecek kadar yetenekli bir oyuncunun olduğunu hiç duymamıştım. Belki de bu ikisi özellikle bu sahne için prova yapmışlardı; ama benim tecrübeli kulaklarımı kandırmalarına imkân yoktu. Bütün sanatların içinde en iyi bildiğim, müziktir. Yıllardır işten eve döndüğümde rahatlamama yardımcı olur. Zaman içerisinde çok sayıda klasik müzik plağı ve CD'si biriktirdim. Sadece müziğin tek başına yeterli olmadığı zamanlarda, uzun süre ilaç kullandığı için artık faydasını görmeyen bir insan gibi, takviye amacıyla balık satın almıştım; erken emekliliğime kadar geçen zorlu süreçte bana destek olacağını umuyordum. Eğer balıklar beni yüzüstü bırakırsa elimde hangi seçenek kaldığını bilmiyordum.

İllüzyon sadece devam etmekle kalmadı, daha da etkileyici hale gelerek beni bir kez daha şaşırttı. Parmaklıklar arasından süzülen müzik ne kadar çalışırlarsa çalışsınlar amatörler tarafından çalınamazdı. Bunlar, ilham ve hatta ustalıkla flüt ve piyanoyu birlikte çalan profesyonellerdi. Öylesine büyülendim ki içimde çoğalan sorular kolayca bastırıldı. Bu sorularla daha sonra ilgilenebilirdim. Hiçbir şey akla gelebilecek yerlerin belki de en uygunsuz olanından gelen bu mest eden ahenkten daha önemli değildi.

Muhteşem müzik hafızamla gurur duyarım. Eserin ve hatta bölümün adını söylemem için genellikle bir parça dinlemem benim için yeterlidir. Fakat bunu hatırlayamadım. Tabii ki de dinleme

şansı bulamadığım sayısız eser var. Ama şu var ki bu parçayı daha önce duyduğumdan emindim. Maalesef uzun zaman önce yalnız bir sefer duyduğumdan olsa gerek net hatırlayamıyordum. Sesin çınlamasıyla birlikte her şey netleşti ve ben daha fazlasını hatırladım.

İlk olarak bu besteyi nerede duyduğumu ve hafızamda neden yer etmediğini hatırladım. Çok değil aksine yarım saatten az bir zaman geçmişti, ama şartlar açıkçası kabul edilecek gibi değildi. Beni hayvanat bahçesine getiren arabadaki müziğin sesi biraz daha artsaydı hiçbir belirsizlik kalmayacaktı. Özellikle beste çok etkileyici olduğundan ikinci dinlememde ancak algılayabildim. Onu hatırlamamak neredeyse imkânsızdı. İki olay arasındaki bu beklenmedik bağlantı, acil cevap bekleyen zor sorular selinin önünde kurduğum barajı kırıp geçti. Önümde çalınan parçanın güzelliği dahi barajı taşmaktan kurtarmaya yetmedi. Fakat Buz Devri'nden kalma bir nefes gibi bu taşkınlığı donduracak sesin farkında olmak inkâr edilemezdi.

Daha önce hiç duymamış olmama rağmen sesi tanıdım. Tam olarak göremediğim yüzün sahibiyle beraber gitti. Ses yukarıdan bir yerlerden geliyordu. Kafesin üst tarafındaki konuşmacılara baktım; ama hiçbirini göremedim. Onu görme umuduyla kapıya doğru baktım; ama orda olmadığını anladığımda sanki bir yerim kesilmiş gibi canım acıdı. Yaralı birinin damarlarında iyileştirme umuduyla akan morfin gibi tatlı sesi çabucak acımı dindirdi.

Soprano, uzayı dilimlere ayıran kristal bir bıçaktı, Dünyanın karışıklığını dağıtan duru gel gitler gök kubbeyi çizen bir cennet kalemiydi. Müzik her zaman beni mest eder. Fakat bu sefer tüylerimi diken diken eden bir şey vardı. Sonbahar akşamının serinliğinden değildi bu. Koşmaktan serinliği hissetmeyecek kadar ısınmıştım. Hissetmediğim sadece serinlik değildi, bir de hızla yağan yağmurdu.

Yağmurun farkına ancak müzisyenlerin temelini attıkları yankılanan binanın çatısını yapmak için flüt ve piyanolarını bıraktıklarında vardım. Sağanak yağış çoktan başlamıştı; ama önemli değildi. Büyülenmiş gibi iki müzisyeni izledim. Kafesin sığınaklığında keskin kreşendolarıyla giderek artan yağmurun sesini bastırdılar. Sandalyemden sıçradım ve son tını, üzerimden akan yağmur suyunda titrediğinden sesli bir şekilde alkışladım. İki müzisyen bir süre ekranda donmuş bir saçma gibi öylece kaldılar. Ve sonra piyanist ayağa kalktı ve flüt çalana doğru yürüdü. Elini uzattı ve el ele tutuşup birlikte selam verdiler. Ayakta dururken kız gülüşüyle beni tekrar kucakladı. Sonra da dönüp arka kapıya yöneldiler.

Sahne bitip, ışıklar kapandığında dahi alkışlamaya devam ettim. Bu kesinlikle etkilemek içindi. Sahneye tekrar geldiklerinde ışıklar yeniden yanacaktı. Böylesine coşkulu seyirciyi yanıtsız bırakmamalıydılar. Kesinlikle sahneye tekrar çıkacaklardı. Bu kadar iyi bir konserde tersini düşünmek imkânsızdı. Belki onun sesini tekrar duyardım. Bu düşünceyle daha da hızlı alkışladım. Ancak dakikalar geçti ve hiçbir şey olmadı.

Nihayetinde halim ortadaydı. Kapanmış bir hayvanat bahçesinde, boş bir maymun kafesinin önünde, karanlıkta ve yağmur altında çıldırmışçasına alkışlıyordum. Ellerimi iki yana indirdim. Ancak o zaman sırılsıklam olduğumu anladım. Şapkamı kaybetmemiş olsaydım ne saçlarım bu kadar ıslanıp kafama yapışacaktı ne de yağmur yüzümden, boynumdan, yakamdan akacaktı. Yağmurun bir yılan gibi içimde gezdiğini hissettim.

Hâlâ dinmek bilmeyen heyecan ve şaşkınlığımın etkisiyle şemsiye hiç aklıma gelmemişti. Kanepede biriken suyu umursamadan yığılıp kaldım. Kanepenin kol dayama yerine tutunarak şemsiyeyi aldım. Kılıfından çıkarıp çıt çıtını açtım. Şemsiyeyi yavaşça açtığımda içinden kucağıma bir şey düştü. Bunun bir zarf olduğunu beyaz

renginden çıkarabildim. Onu ıslak montumun üzerine bıraktım. Islansa bile ziyanı yoktu. Bir sonraki sahne için nerede ve ne zaman bulunmam gerektiğini yine de okuyabilirdim. Gelecek artık beni ilgilendirmiyordu. Geçmiş, özellikle de son birkaç saat içinde olan her şey beni fazlasıyla hırpaladı. Eğilebildiğim kadar eğildim ve şemsiyeyi tam üzerime indirdim. Metal yerleri başımın arkasına değdi ve tutma yerleri de bacaklarımın arasından oturduğum kanepeye ulaştı. Siyah kubbe görüş alanımı kapattı; ama karanlıkta bunun bir önemi yoktu. Tıpkı dizden aşağı ıslanan pantolonumun önemi olmadığı gibi. Zaten daha fazla ıslanamazdı. Altına sığındığım plastik çatıdaki durmak bilmeyen yağmur beni tümüyle dağıttı. En ufak bir düşüncenin oluşmasına izin vermiyordu. Bu noktada yeniden biriken sorularla yüzleşemedim. Onlarla yüzleşmenin amacı neydi ki? Bugüne kadar ne zaman bir şeyleri çözdüğümü düşünsem hep yanıldım.

Daha pes etmediğimden oyunun anlamına, beni nereye getirdiğine bakmadan devam etmekten başka ne yapabilirdim? Tek umudum sona yaklaştığımızdı. Vakit geçti. Bütün bedenimde tükenmişlik dolaşıyordu. Bu maceraya atıldığımdan beri canlı tek bir hecem dahi olmadı. Bir şemsiyenin altında kıvrılıp oturmak rahatlatıcı olarak düşünülebilir.

Yorgunluktan başka soğuğu da hissetmeye başladım. Koşturmanın verdiği ısı dağılmış, ıslak başım ve elbiselerim beni üşütmüştü. Eğer sıcak ve kuru bir yerler bulmazsam en iyi ihtimalle zatürre olabilirdim. Fakat nasıl gidecektim? Yağmurdan her şey daha da kararmıştı. Bu havada körü körüne gitsem çıkışı nasıl bulacağımı bilmiyordum. Organizatörlerin durumumdan haberdar olduklarını düşünmekten başka çarem yoktu. Liderlerinin zarar görmelerine kesinlikle izin vermezlerdi. Ani bir serinlik beni titretti. Yürüdüğümüz son neydi? Ya bu gizli kameranın sonu ana karakterin ölümüyse?

Sapığın biri yüzünden cinayetle sonuçlanan müstehcen filmler yapıldığını duymuştum. Belki de bütün bunların arkasında can çekişmemden zevk almayı sabırsızlıkla bekleyen zengin psikopatlar vardır.

Panikle kanepeden fırladım ve yolun ortasında dikildim. Ne olduğunu anlamadan önce birkaç dakika dona kaldım. Spot lambaları yeniden açılsaydı, ışık daha da parlak olacaktı. Sadece aydınlatma direğinin yakınlarında olabilirdi. Şemsiyeyi başımın üzerinden yavaşça kaldırdığımda karşılaştığım şeye hazır değildim. Gördüğüm şey gayet doğal olmasına rağmen hayretle baktım ve ıslak kanepeye geri döndüm. Aynı şekilde şaşkın on iki çift göz, parmaklıkların diğer kısmından bana karşılık verdi. Şemsiyenin altında puslu düşünceler yayıldı. Maymunların kafese girdiğini görmemiştim. Yağmur muhtemelen sesi de bastırmıştı. Sahneyi ne zaman değiştirdiklerini de duymadım. Piyano ve sandalyenin yerinde şimdi çıplak dalları kafesin çatısına kadar ulaşan kuru bir ağaç vardı. Maymunlar her yerdeydiler; dallarda, parmaklıklarda, yerde. Değişik boyda ve şekillerdeydiler ve hepsi gözlerini bana dikmişti. Bu sessiz denetleme on iki saniye sürdü ve sonra hayatımın en büyük rezilliğini yaşadım.

Maymunların da kahkaha atabildiklerini bilmiyordum. Belki tam olarak kahkaha değildir; ama bana öyle geldi. Sarı dişlerini ve kırmızı dillerini göstererek ağızlarını kocaman açtılar. Kollarını ve bacaklarını salladılar, yerde yuvarlandılar, karınlarını kaşıyıp oynadılar. Daha da kötüsü beni işaret ederek kahkahalarına yenilerini eklediler. Böyle bir tepkiyi beklemediğimden bende neyi komik bulduklarını anlamaya çalıştım. Kafesin önünde şemsiye altında ıslak bir şekilde oturan bir ana karakterin görüntüsü alaydan çok acıma uyandırırdı. En azından insan bakış açısından. Bununla beraber maymunlar bu durumu nedense eğlendirici bulmuşlardı.

Sonra sınırı aşan bir şey oldu. Büyük maymunlardan bir tanesi parmaklıklar arasından bana yarı soyulmuş bir muz uzattı. Bana ikram ettiğini anladığımda, tiksintiyle başımı salladım. Böyle bir şeyi nasıl düşünebilirdi? Kafestekilerden biri değildim ve onlar da beni besleyen ziyaretçiler değildi. Reddetmemden sinirlenen maymun daha küstahça bir şey yaptı. Muzu bana fırlattı. İyi bir atıştı. Uzakta olmadığımdan alnımın ortasına çarptı.

Bu atış diğer maymunlar arasında da kuvvetli bir şevk uyandırdı ve olanlar oldu. Kafesin her tarafından atılanlar üzerime uçtu; meyve, dal parçaları, meyve çekirdekleri, yemek artıkları. Cephanelikte bazı beklenmedik nesneler de vardı: Bozuk paralar, anahtar zinciri, küçük, boş bir teneke kutu, plastik bir düdük, kâğıttan yelpaze ve hatta kırık bir takma diş. Bütün bunları nerden edindiklerine dair en ufak bir fikrim yoktu. Konser boyunca kafes mükemmel bir şekilde temizdi.

Birkaç tanesi ıskalasa da engelleme ateşine sabırla dayandım. Maymunların cephaneliği bittiğinde kanepeden kalktım, üstümü başımı temizleyip kafesin ters istikametinde çıkış yoluna doğru ilerledim. Asil davranışım onları çılgına döndürmüşe benziyordu. Ayrıldığımda ardımdan çığlık sesleri yükseldi. Maymunların sinirli çığlıklarına diğer hayvanlar da eşlik ettiler. Hayvanat bahçesi vahşi seslerle yankılandı. Parmaklıklar ve aşılamaz diğer engellerle hayvanlardan korunduğumu bilmeme rağmen, durum yine de rahatsız ediciydi. Aslında kimsenin bir aslan kükremesi duymaya ihtiyacı yok. Karanlıkta olmama rağmen bu korkunç sesi duyunca kaçtım. Allah'tan sadece maymun kefesinde değil tüm hayvanat bahçesinin ışıkları yeniden yandı. Sanki arkamda biri varmış gibi adımlarımı hızlandırdım. Sarı ve mavi okların beni sol tarafa döndürdüğü yol, yukarı doğru uzuyordu. Bu bölümde ışık olmadığı için yolun ne

tarafa gittiğini kestiremiyordum. Kafesler yerine bu kez yolun kenarlarında ardı görünmeyen uzun çalılar vardı.

Viraja geldiğimde durdum. Etrafında gördüğüm şey beni rahatlattı. Böyle şeyler bir tek bana olur. Uzun geçitten taş çatlasa otuz metre uzaktaydım. Bunca zamandır çıkışın etrafında dolanmışım. En kötüsünü düşünüp korkudan kanepeye sinmek yerine karanlıkta yola çıksaymışım keşke. Tökezlesem bile yine çıkışın kapısına düşecekmişim. Bundan başka bu yere girdikten sonra sol değil de sağ taraftaki yoldan gitseymişim müzikal sahnenin olduğu yere kırk beş dakika daha erken varacakmışım. Bu da beni bu kadar uzun yol kat etmekten ve koşmaktan ve ayrıca talihsizce ayı inine girmeye çalışıp kendimi tehlikeye atmaktan alıkoyacaktı.

Yanlış karar verme konusundaki eşsiz yeteneğimi acı bir şekilde tekrar test ettiğimden orada daha uzun kalmış olabilirim. Bununla beraber sakinleşmek uzun sürmedi. Önce gelen sesin yerini daha uğursuz bir şey aldı. Yağmur damlalarının arasından, sanki tüm yönlerden bana doğru bir şey geliyordu; dalların çıtırtısı, yaprakların hışırtısı, kıpırdayan çalılar... Bunun bir tek anlamı olabilirdi ve gücüm yettiğince çıkışa doğru koştum.

Büyük kapının kulpunu yakaladığımda burnundan soluyan şeyin benden çok da uzakta olmadığını fark ettim. Kapıyı açamayacağımı düşündüğümde öldüğümü hissettim; ama nihayet kapının kulpu döndü. Geçebileceğim kadar açtım; ama tam ilerleyecekken bir şey beni sert bir şekilde geri çekti. Beni çeken her ne ise ben yeniden içerdeydim. Sonuç daha da kötüydü: Sırt üstü yerdeyim. Korkudan neredeyse çığlık atacaktım ki karşımdakinin kim olduğunu anladım. Şemsiye daracık yolda açık tutulamayacak kadar genişti ve ben onu sıkıca tutuyordum.

Onu sıcak bir patatesmiş gibi yere attım ve sonunda küçük meydana doğru fırladım. İçimden bir ses koşmamı söylemesine rağmen

devam etmedim. Kendimi kurtarmanın tek yolu kovalanmak değil, onlara engel olmaktı. Saklanacak bir yerim olmadığından bu yanlış bir hareket olacaktı. Bu açık alanda bir hamlede yakalanabilirdim. Geriye dönmek istemediğimden arkamdaki kulpu elimle hissederek buldum ve tüm gücümle asıldım. Arkamdaki kapının açılma sesini duyunca hissettiğim rahatlığı belki de daha önce hiç hissetmemiştim.

Birkaç metre uzaklaşana kadar arkama bakmadım. Bu mesafeden hiçbir maymunun vırvırı, aslanın pençesi ve filin hortumu bana ulaşamazdı. Kurbanı son anda kaçtığı için öfkeli olan canavar da yoktu. Hayvanat bahçesinin girişinin diğer tarafında karanlık ve sessizlikten başka bir şey yoktu. Işıklar kapalıydı ve hayvanlar gelip geçenleri izleyemediler.

Gerçi orada olan sadece bendim. Önümde geniş ve tamamen boş bir sokak uzuyordu. İçimdeki acının sonunda dinip düşünmeme izin verdiği âna kadar sokağa dalgın dalgın baktım. Aklıma gelen ilk mantıklı şey beni tekrar üzüntüye soktu. Boş bir ümitle mektubun yapıştığı ıslak paltomun ceplerini yokladım hemen. Ne yazık ki maymunların attığı çöpleri temizlerken gizli kamerayla olan tek bağlantım da gitmişti.

Ne yapmalıydım? Ne zaman, nereye döneceğimi gösteren işaretleri yanlışlıkla kaybedeceğimden emin bir yerlerde şüphesiz beni bekliyorlardı. Saatime baktım. Bir sonraki çarpışmayı nerede planladıklarını tahmin edemiyordum. Ama saat on'da orada olacağım kesin görünüyordu. Bu gizli kamera sahnesinde bugüne kadar seyrek görülen kurallardan biriydi: Her yeni sahne saatinde başladı. On yedi dakika içinde çok fazla uzaklaşamadım. Bir helikopterin bile faydası olmazdı; çünkü beni nereye götüreceğini söyleyemezdim.

Yönümün neresi olduğunu bulmak için bir yol tabii ki de vardı; ama korkunç düşünce yağmurda çıplak başla hissettiğim soğuğu daha da arttırdı. Yağmur azalmıştı; ama ben sırılsıklamdım ve sıcaklık, yağmur başladığından beri yirmi dakika içinde birkaç derece düşmüştü. Benden sadece elli adım ötede oturduğum kafesteydi beyaz zarf. Ama yine de vahşi atlar bile beni tekrar o hayvanat bahçesine döndüremezdi. İçinde ziyaretçilerin olduğu gündüz vaktinde bile oraya gitmek için iki kez düşünürdüm. Kendi yolumda olmayı istedim, böylelikle bir sonraki sahneye geç kalmayacaktım ve ayrıca

ardımda tehdit eden bir şey olmamasına rağmen iğne batması gibi tüylerim diken diken olmuştu.

Tüm bunlarla beraber gidecek hiçbir yerim yoktu. Bütün yapabildiğim endişeyle beklediğim ve soğuktan donduğum yerde beklemekti. Saat on'da beni göremediklerinde kesinlikle arayacaklardı. Bensiz devam edemezlerdi ve burada olduğum yerden başka beni nerede arayabilirlerdi? Bütün yönlerde onları aramaya koyulsam ne ben onları bulabilirdim ne de onlar beni. Sadece yolumuzu kaybederdik. Islak kollarımı kaldırdım ve göğsümde ellerimi bağladım. Yapabileceklerim biraz daha fazlaydı. Tek tesellim, şüpheli bakan ıslak adam görüntüsünün herhangi birinin dikkatini çekecek gibi olmamasıydı. Umarım önümüzdeki yirmi dakika boyunca da bu durumumu korurdum. Bu koşullar altında beklenebilecek bir şey olduğunda çok uzun süre orada kalmamıştım. Maymunlara benimle alay etmelerine fırsat verecek kadar nahoş olan bu şeyin olmasından aslına bakarsanız konser boyunca korkmuştum. Hapşırmaya başladım. Bir iki kez hapşırsam yine iyi. Bir keresinde de kötü bir havada gereksiz yere uzatılan bir cenaze töreninde fena üşütmüştüm. Sırayla kırk üç defa hapşırdım. Dokuz buçuk dakika duramadım. Sonrasında kafam kocaman bir çan gibi çınladı. Maalesef hapşırıklar beni rahat bırakmadığında evdeydim. Bu son hapşırık istilasına kimsenin şahit olmamasından memnundum. İliklerime kadar donmuştum.

Ortaya çıktıklarında hâlâ hapşırıyordum. Yeni bir deneyim değildi. Beni geriye sıçratan şey olduğunda ellinci hapşırığa ulaşmıştım. Böyle bir tepkiye neden olan, demir kapıdan tam geçerken yaşadığım şeydi. Bu taraftan bir şey beklemediğimden bir mükemmel, klasik bir gizli kamera sahnesi daha. Paraşütle birisi önüme atlasaydı bu kadar şaşırmazdım. Bununla beraber yaşadığım bu şok iyi bir netice verdi. Hıçkırığımı sadece bunun kestiğini sanmıştım; ama yanılmıştım. Önümdeki kapağın kalktığı an hıçkırığım durdu.

Bir rögar kapağının dibinde durduğumu fark etmemiştim. Sokaklardaki bu şeylere kim dikkat eder ki? Yolun düz tarafı gibi görünüyordu. Onu ayıran tek şey, ortasındaki suyu çeken delikti. Önce kendiliğinden kalktığını sandım Kapak tamamen kalkıp da doksan derecelik bir açıya ulaştığında, ardında şekli belli olmayan sarı bir şeyle kapağı tutanın başı görüldü. Başını bana doğru döndürdüğünde sarı şeyin yağmurluğunun kapüşonu olduğunu anladım. Su damlalarından parlıyordu.

Kapüşon aşağı doğru çekildiğinden gölgesinde saklanan yüzü göremiyordum. Rögar kapağından biraz daha çıktı ve serbest eliyle feneri kaldırdı. Onu üç farklı kostümle görmemiş olsaydım, müziğinden keyif aldığım piyanisti tanımakta zorlanacaktım. Onun bu gelişine hiç şaşırmadım. Eğer o kapaktan başka biri çıksaydı daha çok şaşırırdım.

"Acele et lütfen. Geç kalacağız."

Kapağı hemen yandaki kaldırıma dayadı ve beni beklemeden yeniden aşağı inmeye başladı. Yerden uzaklaştıkça fenerin ışığı daha da zayıflıyordu.

Başka koşullar altında olsaydık, lağım gibi bir yere itirazsız onu takip edeceğimden emin olması şüphesiz beni rahatsız ederdi. Benim hatam yüzünden yeniden bir telaş içindeydik; ama kılı kırk yaracak bir durumda değildim. Hiç düşünmeden ona uymaktan başka yapabileceğim bir şey yoktu. Bütün gururum ve inatçılığımla orada durup hapşırmalı ve donmalı mıydım? Rögar kapağının başında durduğumdan aşağı doğru inen metal merdiveni görebiliyordum. Aşağıdan bulanık bir parıltı geliyordu. İnmek için bir an tereddüt ettim. Merdiven basamakları soğuk, ıslak ve kirliydi. Fakat bu durumun beni rahatsız etmesi uzun sürmedi. Aynı durumdaydım. İçeriye tam olarak girmeden önce etrafa baktım. Yerin altına girdiğimi kimsenin görmediğinden memnundum. Görevliler dışındakilerin

lağıma girişleri şüphesiz yasaktı. Bunun verdiği rahatlığa aşağıda beni neyin beklediğini bilmemenin verdiği korku karıştı. Belki de güvenli ellerde olduğumdan emin hissetmeliydim; ama az bilinen yeraltı dünyasına dair hikâyeler aklıma geliyordu.

"Kapağı kapat lütfen."

Tabi ki de er ya da geç birisi açık bir rögar kapağını fark edecektir ve bu hiç de istenmeyen bir merak uyandıracaktır. Bu gizli kamera beklenmedik kişileri kabul etmez. Buna saygı duymak zorundaydım. İşlenmiş demirden yapıldığını bildiğim halde kapak düşündüğümden ağırdı. Onu yerine oturtmak için tüm gücümü kullandım. Rehberim bunu kendi başına kaldırdığına göre gayet güçlü olmalıydı.

Kapak keskin bir sesle yerine kaydı ve birden etrafımdaki her şey kapkara oldu. Kapaktaki küçük halkalardan ışık kümesi oluşmuştu; ama sokaktaki yağmur suları aşağı akmaya başlayınca bu ışık da azaldı. Bu sulardan kaçmanın bir yolu yoktu; ama içinde bulunduğum durumu düşününce bunun da bir önemi yoktu. Merdivenden çabucak inerken yağmur suları başımdan aşağıya akıyordu.

Her nedense aşağıda bir yerlerde sıkışıp yarısı suyla dolu dar bir borunun içinden emekleyerek geçmek zorunda kalacağımızı düşündüm. Bu önyargım gerçekleşmedi. Yere ulaştım ve hızlıca akan sulardan uzaklaştığımda kendimi tünele benzer bir şeyin içinde buldum. Zayıf fener ışığında dahi genişliği görülebilirdi. Bir metro buraya kolayca sığabilirdi. Tünelin alt kısmını kaplayan geniş bir tünel yerine ihtiyaç olan şey raylardı. İki tane dar ve yüksek toprak set ıslaktı ve yukardan aşağı yağmur suları damlıyordu. Yerdeki kalıntılardan suyun sağdan sola doğru aktığını anladım.

Adam onu görmemi engelleyecek şekilde fenerini kaldırdı ve "Hadi, fazla zamanımız yok" dedi. Bendin kenarına doğru gitti, hiç

tereddüt etmeden aşağıya atladı; ama gözden kaybolmadı. Hafifçe sallanan bedeni taş tabakanın kenarında görülebiliyordu. Onu hayretle izledim. Feneri salladı ve işaretle ona katılmamı istedi. Önüme aniden bir şey çıkabileceği düşüncesiyle tünelin yarısına kadar isteksizce ilerledim. Fakat sıradışı bir şey olmadı. Bot küçüktü. En fazla iki kişilikti. Rehberimin durduğu botun arka kısmında bir çift kürek vardı. Hiç gereği yokken ön tarafa benim oturmamı söyledi, gerçi başka yer de yoktu. Onun yaptığı gibi cesaretle atlamaya tereddüt ettim; ama sonra dikkatli bir şekilde geçmeye karar verdim. Eğer adam beni kolumdan tutmasaydı dengemi kaybedip suya düşecektim ya da botu alabora edip ikimizi de düşürecektim. Botun uç kısmına oturacakken rehberim beni durdurdu.

"Lütfen öne doğru yüzünü dön ve feneri alıp yolumuzu aydınlat."

Bana uzattığı feneri aldım ve dikkatlice dönüş manevrasına başladım. Dar ve dengesiz teknede bu hiç de kolay değildi; ama sonunda arkam adama dönük, yüzüm önde oturabilmeyi başardım. Kanal duvarının üstündeki demir halkaya bağlı botun ipiyle uğraştığını duydum; sonra bizi sağ küreğiyle ilerletti. Önce akıntıyla aşağı doğru hareket ettik; daha sonra da yönümüzü değiştirmek için kürek çekmeye başladı.

Kuvvetli ve çabuk vuruşlarla kürek çekti; ancak akıntı çok fazla olduğu için fazla ilerleyemedik. Bana öyle geliyordu ki toprak set boyunca yürüseydik daha hızlı ilerleyecektik. Acelemiz olduğundan yolculuk şeklimizi değiştirmeyi teklif edecekken cevap kendini gösterdi. Yaklaşık elli metre gitmiştik ki bariyer birden bitti. Işık daha iyi olsaydı önceden bunu görebilirdim; ama fenerin ışığı sadece önümüzü aydınlattı. Kanalın bu kısmında yukarı doğru uzayan ve sadece yüzmeyi ya da dalmayı mümkün kılan tünel duvarları vardı.

Kürek çekmekten daha etkili metotlar düşünmeme rağmen dalmak tabii ki de daha rahat ve daha hızlıydı. Hiç ilerleme kaydedemediğimizden rehberime akıntıya karşı mücadele etmek yerine neden küçük bir motorbot kullanmadığını sormaya çekindim. Kürek çekmesinin bir nedeni olmalıydı ve sonuçta bu daha iyiydi. Eğer botun bir motoru olsaydı takside olduğu gibi dikkatsizce sürmeye başlayabilirdi ve yeraltı labirentinde yaptığı garip tercihler yer üstündeki bulvara göre daha korkunç sonuçlar doğurabilirdi.

Arkamdan küreğin vuruş sesleri ve kürekçinin ağır nefes alışları geldi. Dakikalar geçtikçe daha da rahatsız hissetmeye başladım. Ben elimde fenerle asalak gibi oturmuşken adam çalışıyordu. *Arkamdaki kürekleri tutan parmakların çaldığı müzikle kulaklarım dolu olduğundan bu duruma pek alışamadım.* Oyuncu kadrosundan dolayı suçlanacak kişi ben değildim; ama bunun haksızlık olduğunu hissettim. Onun yerine geçmeyi teklif etsem mi ki? Hayır, botu durdurmadan yer değiştirmeye çalışmak çok riskli olabilirdi ve şimdi hiç bent de yoktu. Küreğin birini vermesini istesem ne olurdu? Bu da işe yaramazdı. Daha önce hiç kürek çekmemiştim ve benim yeteneksizliğim ona yardım etmekten çok engel olurdu. Ayrıca feneri ne yapacaktık?

Benim için girdiği zahmeti nasıl telafi edebilirdim? İltifat etmekten daha iyi başka bir şey gelmedi aklıma.

Başımı hafifçe döndürerek "Muhteşem çaldın" dedim, "Ustaca."

Cevap vermeden önce birkaç kürek daha çekti. Bilinen bir şey için onu övmeme rağmen sessiz ve düz bir ses tonuyla "Teşekkür ederim" dedi. "Lütfen sesini alçalt" diyerek beni uyardı.

Beni en çok rahatsız eden onun soğuk tavırlarıydı. Kaba bir şekilde iltifatları kabul edenleri hiç sevmemişimdir. Kabalık ve ikiyüzlülük işaretidir. Fakat sonra bu davranışın başka bir açıklaması olabileceğini anladım.

Rögara girdiğim andan önce tuhaftır, bu bana hiç olmamıştı. Eğer film çekiyorlarsa ki beni susturduğuna göre muhtemelen öyle ne olduğunu anlamayan biri gibi davranmaya son versem iyi olacak. Tek yaptığım, bir önceki sahnedeki müzikal yeteneğinden bahsetmekti. Allah'tan senaryodan kolay silinebilecek bir cümleydi. Pekâlâ, gereksiz yorum yok. Sadece sorulara cevap vereceğim. Böylelikle bana verilen rolü en az şekilde tehlikeye atmış olurum.

Sonunda yeni bir bentle karşılaştık. On iki metre boyunca uzanıyordu ve öncekinden kısaydı. Kanalın iki tarafındaki rögar kapaklarından akan suyun göl olmasından yukarda yağmurun arttığı anlaşılıyordu. Rehberim sol tarafa doğru çekince her ne kadar kanalın diğer yerlerinden farklı olmasa da varacağımız yere geldik sandım. Fakat bana söylendiği gibi feneri tutarak döndüğümde, adamın bottan inmeye niyeti olmadığını gördüm. Kürekleri içeri çekti, yan duvardaki halkayı iki eliyle tuttu ve hareketsizce oturdu. Gözlerini önümüzdeki karanlığa dikti.

Tekrar önüme döndüm ve kulağım kirişte bekledim. Eğer bu yönden bir ses geliyorsa, sebebi önemsenecek bir yükseklikten akan iki şelale olabilirdi. Yeraltına girdiğimden beri ilk defa endişelendim. O âna kadar korku filmi sahnelerini andıran şeylerle çevrelendiğimde dahi bu kadar kötü hissetmemiştim. Böyle filmlerde oynayan oyuncular da gerçek anlamda korkmazlar; çünkü gerçek bir tehlikeyle karşı karşıya olmadıklarını bilirler. Aynı şekilde hissettim. Bu sadece bir gizli kamera bölümüydü. Sonunda her şey kontrol altındaydı ve kötü hiçbir şey olmayacaktı.

Fakat bu gerçekten öyle miydi? Rehberim karanlıkta pusuda bekleyen bir şey varmış gibi niye ürkekti? Belki de oynuyordu. Ya oynamıyorsa? Bu yer tamamıyla güvenli olmayabilir. Hayvanat bahçesinden daha da tehlikeli olabilir. Bu sahnede kürek çekmeyeyim diye değil, tehlike anında beni korusun diye yanıma eşlik edecek biri

verildi. Tamamen dondum. Adam önümüzde bir yerlerden saldırı bekliyordu. Bu yöne kaygılı bir şekilde bakıyordu. Saldırı anında ağırlığı çekecek olan ben olacaktım. Bir dakika önce imtiyazlı görünen ön koltuk şimdi lanetli göründü. Yerleri değiştirmeyi teklif etsem mi? Kürek çekmekte biraz zorlanabilirdim; ama fark eder mi? Zarar görmekten iyidir. Tehlikeli sahnelerde başrol oyuncusunun yerine geçmedikten sonra dublör ne işe yarar.

Daha ağzımı açmadan yolumuza devam ettik. Biraz vazgeçer gibi olduk; ama sonra bir kez daha akıntıya karşı kürek çektik. Ağır olduğu için botun ön kısmına koyduğum feneri kaldırdım. Bu, önümüzün biraz daha aydınlanmasını sağladı. Sol elimle desteklememe rağmen sağ elim uyuşmaya başladı; ama ben yine de bu pozisyonda kalmaya devam ettim. Etrafımızdaki karanlıkta bize atlamaya hazır bir şey varsa ışığa gelecektir. Fenerin hemen arkasında durmak yerine biraz gerisinde durdum ki ilk saldırıdan kaçma şansım olsun.

Sessiz bir şekilde yolumuza devam ettik. Kasvetli ve kirli kanal suyundaki kürek seslerini artık duymuyordum. Uzaktan gelen şelalelerin sesine eklenen tek ses küreklerin yandan bota bağlandığı iplerin gıcırtısıydı. Yanımdaki adam nefesini bile tutmuş görünüyordu. Sürekli içinde kaldığımız karanlıkta dikkatim tamamen yoğunlaştı. Suyun yüzeyinde irili ufaklı çoğunlukla da çöp olan şeyler vardı. Zaman zaman da tuhaf şeyler göründü; kapağından duman sızan bir şişe, kenarlarında maymun resmi olan küçük bir sandık, kahverengi bir peruk, bir parça şal, yarım bir satranç kutusu, içinde tıkırdayan bir şeyle plastik bir kutu. Parlak renkleri ve büyük gövdesiyle bir kuş yanımızdan geçti. Bir papağan olduğunu sandım; ama emin değildim.

Yaklaşık on dakika kadar tam bir sessizlikle bu yolda devam ettik ve sonra önümüzdeki beyaz örtü değişti. Kanalın ikiye ayrıldığı bir yere geldik. Yol ayrımındaki bariyer her nasılsa daha genişti ve bir

demir yolu vardı. Rögar kapağı yoktu; ama her iki tarafına metal kapılar yerleştirilmişti. Üzerindeki metal kapaklı lambalar kapalıydı. Tükenmiş hissettiğimden ve de titriyor olmamdan yolculuğun sonuna geldiğimizi umdum. Tünel dışarıdan daha sıcak değildi. Rüzgârın olmaması küçük bir rahatlama veriyordu, o kadar. Islak giysilerim daha da soğudu.

Boşuna umutlanmıştım. Bu sefer botu kenara bile çekmedik. Kanalın ortasında kayıkçı kürek çekmeyi yavaşlatınca ilerlemeden yerimizde kaldık. Arkama dönüp meraklı bir gözle ona baktım. Küreklerden birini bıraktı ve sağ elinin işaret parmağını dudaklarına getirdi. Zaten bir şey söyleme niyetinde değildim. Buna gerek yoktu. Başımı salladım. Hangi yolu seçeceğini merakla izledim. İki tarafın da birbirinden bir farkı yoktu. En azından bana öyle gelmişti. Fakat rehberimin benden daha keskin gözleri ve kulakları olduğundan sonunda bot hareket etti ve sol tarafa geçtik.

Onun kararından pişman olduğumda yeniden bir tüneldeydik. Onun bu yolu seçmesinde ne etkili oldu bilmiyorum; ama öncekine benzer büyük bir geri dönüşümü vardı. Yüksek tavandan fazlasıyla aktı. Tüm iyi niyet ve amaçlara rağmen yine dışarıda yağmurdaydım. Bu durum yanımdakinin umurunda değildi. Ne de olsa kapüşonu hâlâ başındaydı. Ben, bununla beraber yoğun, yapış yapış ve de pis kokan damlalardan ıslanıyordum. Yukarda bir yerlerde patlamış lağım borusunun benim üzerime damladığı düşüncesini bastırdım.

İçinde bulunduğum durumu düşününce kayıkçımın bununla ilgili bir şeyler yapacağını umdum. Hiçbir şey olmasa bile en azından yağmurluğunu bana ödünç verebilirdi. Neden olmasın? Öndeki lider, diğerlerinden her zaman daha önemli değil midir? Şımarık bir star gibi davranıyordum. Kısmetime razı olup sağlığımı düşünmeliydim. Bir an önce giysilerimi değiştirip kurulanmazsam üşümekten hasta olacaktım. Arkama bir kez daha dönüp baktığımda o, acınası

halime dikkat bile etmedi. Önümde karanlıkta bir yerlere gözlerini dikmiş kürek çekmeye devam etti.

Bu acayip bir durumdu. Ne düşünüyorlardı? Bu benim halletmem gereken bir şey miydi? Gizli kamera bölümünde rol almayı kabul etmekle onlara her türlü sorunlarına beni de dahil etme hakkını da mı vermiştim? Benim düştüğüm sıkıntılardan zevk alan nasıl bir sapıklıktır? Çaresizliğim? Ağzımı bile açmam yasakken beni tehdit edenlere karşı sesimi nasıl çıkartabilirdim? Durum böyleyken konuşmam bizi çok kötü bir duruma sokabilirdi. Peki ya bunların hepsi çarpık espri heveslerine katlanmam içinse? Dahası kanalizasyon sisteminde bizi ne tehdit edebilirdi? Burada karşılaşacağımız en kötü canavarlar farelerdi. Bir insan sesi de onları bize saldırmaya teşvik etmekten çok korkutacaktı.

Organizatörlerin entrikaları hakkında ne düşündüğümü açıkça söylemek için kayıkçıya döndüm; ama yüzündeki ifade beni bu fikrimden vazgeçirdi. Kötü şeylerin olacağını bilen birinin ifadesini takınmıştı. Burada akıntı yavaş olduğu için botumuz da yavaşça seyretti. Karanlıkta göremediğim bir şeyler mi vardı? Yeraltı dünyası hakkında hiçbir şey bilmiyordum. Ne olduğunu anlamak için sabırla beklemeli miydim? Her ne olursa olsun akıntıya karşı kürek çektiği için bu yolculuk sonsuza dek süremezdi.

Pekâlâ, birkaç dakikadan bir şey çıkmazdı. Biraz daha bekleyebilirdim. En azından talimatlara uymadığım için işleri berbat etmekle beni kimse suçlayamazdı. Gerçek bir lağım şelalesi, önümde katlanarak aksa dahi ağzımı açmayacaktım. Bu kararım, takılıp kalmaktan daha kolaydı. Bazen istem dışı sesler çıkarırız. İki elim de feneri tutmakla meşgul olmasaydı, bir tanesi gelecek şeyin etkisini azaltabilirdi. Çukur tünelde büyük bir patlama gibi yankılanan aksırmamdı.

Bundan sonra her şey çok çabuk oldu. Adam arkamdaki bir şeylere seslendi. Yaptığım gaf için özür dileyecektim ki durdum. Önümüzdeki karanlıktan beni bir noktaya korkuyla kitleyen çok yönlü bir ses yankılandı. Sesin artmasından sesi çıkaran her ne ise bize doğru yaklaştığı anlaşılıyordu. Tüylerim diken diken oldu. Yanımdaki adam kürekleri hızlıca çekip botun yönünü döndürmeye çalıştı; ama zamanımız kalmamıştı. Derken çok güçlü bir darbe aldık.

Karanlığı yararcasına bize saldırdıklarında sanki her yerden geliyorlardı. Bize doğru atılan yabancı cisimlerin yağmuruna tutulduk. Bir tanesi başıma geldiğinde doğal olarak kendimi korumak için kollarımla yüzümü kapattım. Birbiri ardına eklenen saldırılardan kendimi korumaya gayret ettim. Sonunda ellerim birbirine çarptı ve fener ıslak parmaklarımın arasından kaydı ve suya düştü. Bizi karanlıkta bırakıp suyun derinliklerine batışını izledim.

Ayakta duracak bir nedenim yoktu. Her bir hücremi panik kapladı. Etrafımda göremediğim şeyler pır pır dönüyordu. Sıçrayıp saldıranlara telaşla vurdum. Ne dediğini anlamadığımdan söylediklerine kulak asmadığım adamın bir daha seslendiğini duydum ve sonunda olan oldu. Benim tedirgin hareketlerim botu salladı. Azıcık bir ışık dahi olsaydı dengemi sağlayabilirdim. Sağa doğru eğildim, zar zor kendimi geriye itip ayakta kalmaya çalıştım. Nafile bir çabayla havaya tutunup ayakta kalmaya çalıştım.

Kendimi suyun içinde bulduğumda sanki çok zaman geçmiş gibi geldi. Bot da benimle birlikte ters dönmüş, diğer adamı da suya düşürmüştü. Suyun içine daldığımda, önce bilinmeyen canavarların cıyaklamalarını duymadığım ve artık her yönden bana doğru uçmadıkları için bir rahatlık hissettim. Ama bu rahatlama duygusu kendimi bir beladan kurtarayım derken daha beterine bulaşmış olmanın farkındalığıyla dağıldı.

Kanal tabii ki de bir kimsenin yüzmek için tercih edeceği en son yerdi. Bir sudan çok zehirli bir sıvıydı. Bir yudum dahi yutsam bulaşıcı bir hastalık kapabilirdim. Ya bu pisliğin içinde kana susamış bir canavar bekliyorsa? Bu düşüncelerin ağırlığıyla bir kaya gibi daldığımda asıl sorun geldi aklıma. Zehirlenmekten ya da bir şeyin beni yutmasından önce kötü bir şekilde can verecektim. Boğulacaktım. Yüzmeyi hiç bilmiyordum.

Meşhur samanı bile tutmaktan ümidini kesmiş boğulan bir kişi gibi davranıyordum. Gözler sıkıca yumulu, dudaklar kapalı. Tutunacak bir şeyler aradım. Botumuz ters dönüp batmasaydı belki ona ulaşabilirdim. Yön duygumu kaybetmemle beraber ne botu nerede bulacağımı biliyordum ne de yüzeye nasıl çıkacağımı. Zaman geçiyordu ve ciğerlerim bir yudum hava için neredeyse patlıyordu. Bir şeylerin montumu yakalayıp hızlıca çektiği gecedeki gibi yıldızlar ikinci kez gözümün ardında yüzmeye başlamıştı. Tekrardan kurtulmaya çalıştım. Annesinin ağzındaki yavru bir kedi kadar çaresizdim. Ardımdan bir ses gelene kadar savrulmaya devam ettim.

"Tamam. Sakin..."

Zıvanadan çıkmış bilincimin ne olduğunu anlaması birkaç dakikamı aldı. Eğer hâlâ su altındaysam hiçbir şey duyamazdım. Durup bekledim. Önce bilinçli olarak burnumu çektim. Kirli su gelmeyince ağzımı açıp derin bir nefes alma cesaretini buldum. Kanala düştüğümden beri kaybettiğim her şeyi yerine koymak istercesine havayı iliklerime kadar çektim. Bu arada yakamdaki tutuş gevşedi ve bir el su üstünde yüzdürerek kollarımın altından beni yakaladı. Artık gözlerimi kapamama gerek yoktu. Gerçi açsam ne olacaktı, burnumun ucundan başka bir şey göremezdim. Yine de gözlerimi araladım. Etrafımda beklediğim karanlık yoktu. Önümde ne kadar uzakta bilemiyorum tünelin içini, batan fenerden daha iyi aydınlatan bir dikdörtgen vardı. Gözlerimi kısarak yavaşça sol tarafıma

döndüm ve sarı yağmurluklu adamı gördüm. Beni kollarımın altından tutuyordu.

"Yarasalardı. Hapşırman onları korkuttu."

Ne diyeceğimi bilemeden ona baktım. Yarasalar. Onlar yüzünden neredeyse boğulacaktım. Gözlerim ışığa alıştıktan sonra etrafıma baktım ve korkularımın yersiz olduğunu anladım. İkimiz de kanalın ortasındaydık ve kara su, bileklerimize kadar geliyordu. Tek yapmam gereken ayağa kalkmaktı. Güvendeydim. Utandım. Kim bilir benim hakkımda ne düşünmüşlerdir? Şüphesiz korkak, kafasız ve yersiz panik yapan biri olarak düşündüler. Bundan önceki tüm sahnelerde ve fazlasıyla da şimdi, böyle düşünmeleri için nedenleri vardı.

Kolumdan tutarak "Hadi gidelim" dedi, "Buradayız."

Yukarı doğru onu takip ettim. Burasının ne olduğuna dair hiçbir fikrim yoktu. Tek görebildiğim, biz yaklaştıkça daha da büyüyen parlak dikdörtgendi. Sonunda onun ne olduğunu anladım. Sol taraftaki duvarda açık bekleyen metal bir kapıydı. Suyun içinden yükselen demir merdivenden ona ışık yansıyordu. Arkasındaki odanın ışığı çok parlaktı. En azından o kadar zaman loş ve sonra da tamamıyla karanlık yerlerde kaldıktan sonra bana öyle geldi.

Parlaklık birden azaldığında birbirimize doğru yaklaştık. Kapıda tüm ışığı kaplayacak kadar büyük bir şey belirdi. Işık arkadan geldiği için onun kadın mı erkek mi olduğunu anlayamadım. Sudaki arkadaşım beni merdivene doğru çekti. Bir kez daha ona merakla baktım ve gülen bir ifadeyle yukarı çıkmam gerektiğini işaret etti. Tereddüt ettim; ama sonra metal basamağı yakaladım. Ayağım suyun altındaki basamağı aradı. Tırmanmaya henüz başlamıştım ki yukardan bir el uzandı. Tuttuğum gibi onun bir kadın olduğunu anladım. Fakat beni yukarı çekecek kadar güçlüydü. Kısa zamanda onun yanındaydım. Ben çıktıktan sonra keskin bir demir sesiyle kapıyı kapattı.

Odayı inceledim. Uzundu, beyaz fayansla döşeliydi ve yüksek tavanından neon lambaları sarkıyordu. Fazla mobilya yoktu. Sol tarafta büyük açık mavi yastıklarıyla hintkamışından bir oturma takımı vardı: Bir koltuk, iki tane tek kişilik koltuk, üzerinde meyve kâsesi ve parlak dergilerle bir sehpa. Köşede de gerçek olup olmadığından emin olmadığım kocaman bir saksı içinde palmiye ağacı. Karşı duvarın ortasında bir kapı ve kapının da sol tarafında içi yine aynı mavi tonlarda havlu ve bornozlarla dolu kapısı camdan alçak bir kabin vardı. Üst tarafında da çerçeveli bir ayna asılıydı.

Sağ tarafın büyük bir kısmı iki kapatılmış alanla kaplıydı. Bana yakın olan daha küçüktü. Daha büyük olansa buzlu camdan yapılmış bir bölmeyle kapatılmıştı. Yerden tavana kadar ulaşan sürgülü kapı açıktı ve ardındaki banyo görülebiliyordu. Oda çok ılıktı. İçerdeki hava o kadar neme doymuştu ki su damlaları süzülüyordu. İçerdeki yağların ve de anlayamadığım miske benzer bir şeyin ağır kokusundan etkilendim.

"Hoş geldin!"

Bu tanıdık sesten kaçındım. Karanlıktan sonra bu odanın temizlikten ve beyazlıktan parlayan gerçekdışı atmosferi beni o kadar cezbetmişti ki beni bekleyeni unutmuştum. Sola döndüm ve gözlerim fal taşı gibi açılmış vaziyette donup kaldım. Onu böyle giyinmiş görmeyi beklemiyordum. Mavi tek parça bir mayo giymişti ve başında da beyaz plastik bir bone vardı. Bana her ne kadar daha çok zaman geçmiş gibi gelse de yarım saatten biraz fazla bir zaman öncesinde maymun kafesinde giydiği resmi kıyafetinden farklı bir giysi içinde onu hayal etmek çok zordu.

Şaşkınlığıma güldü ve küçük soyunma odasını göstererek "Orada üstünü değiştirebilirsin." dedi. "Sıcak bir banyo sana iyi gelir."

Hareketsiz birkaç dakika öylece bekledim. Yarı çıplak bir bayanı böyle izlemenin ne kadar kaba bir şey olduğu aklıma geldi; ama onun bu zarif görüntüsünden kendimi alamadım. Sonunda bana gösterdiği yere doğru ilerledim; ama bir adım sonra durdum. Ardımda çamurlu ayak izleri bırakıyordum. İçinde olduğum bu kusursuz beyazlığı bozmaktan korktum.

Kız neden durduğumu fark edip "Önemli değil" dedi. "Her şey hallolacak; ama lütfen acele et. On dört dakika içinde hazır olmalısın." Beni cesaretlendirerek kolumdan nazikçe tutup soyunma odasına doğru yönlendirdi. Döner kapı ardımdan kapandığında ekledi "Eşyalarını tezgâha koy."

Yer ahşap kaplamaydı. Aynı ahşaptan kapının karşısında bir tezgâh vardı. Tezgâhın üzerinde de duvarda pirinç kaplama askılar vardı. Bir tanesinde bornoz asılıydı ve tezgâhın üzerinde birkaç havlu dürülüydü. Tezgâhın altında da bir çift terlik vardı.

Paltomu çıkardım. Ceketimi de tam çıkaracaktım ki birden durdum. Dönüp kapının üzerinden baktım. Kız yolun karşısındaki koltukta oturmuş dergi karıştırıyordu. Rahatladım. Ben soyunurken

kapının önünde beklemesi çok rahatsız edici olurdu. Bu düşünceli davranışın devam etmesini umdum. Sonunda pantolonumu da çıkarabildim. Çıplak ayaklarım kapının altından görülebilirdi. Herhangi bir durumda bornozumu alabilirdim. Yan kapıdaki banyoya geçeceğim zaman vücudumun büyük bir kısmını kapatacak kadar büyük olması tam bir şanstı.

Üzerimdeki her şey ıpıslaktı ve de çok iğrenç kokuyordu. Normal koşullarda evimden başka bir yerde üst değiştirmezdim; ama şimdi bu giysilerden kurtulmaya can atıyordum. Onları öylece tezgâhın üzerine fırlatıp atmayı her ne kadar çok istesem de öyle yapmadım. Ben banyoya geçtikten sonra arkamdan bir başkası bu odaya girerse, yaptığım dağınıklıktan dolayı hakkımda yanlış düşünmesin diye en iyi şekilde onları dürmeye çalıştım. Bornozu aldığımda keyfim kaçtı. Onu giydiğimde kaçınılmaz bir şekilde kirlettim. Bu yerde tamamıyla tek başıma olsam bile böyle kalamazdım.

Soyunma odasından tam çıkacakken saatimi çıkarmadığımı fark ettim. Saati çıkarmaya çalışırken saatin durduğunu gördüm. Saat 22:22'de kalmıştı. Tabii ki de saat su geçirmez değildi. Böylesine kirli bir suda bu kadar kalmamalıydı. Her şey tamir olabilirdi; ama bu saat asla. Otuz beş yıl sonra ondan ayrılmalıydım. Bir yakınımı kaybetmiş gibi bir hüzün kapladı içimi. Bana bir tane yenisini alsalar bile bileğimle bir olmuş olan eski saatim gibi olmayacaktı. Onu bir tabuta yerleştirir gibi nazikçe tezgâhın üzerine koydum.

Banyoya çabucak geçtim. Kapıyı kapamadan önce kıza bir daha baktım. Sanki bir kitapçıda gibi kitabıyla o kadar meşguldü ki beni fark etmedi bile. Banyonun içi havadardı. Yerde de aynı ahşap kaplamadan vardı. İki oda arasındaki bölmede iki tane askı vardı. Birinde yeni bir tane daha bornoz asılıydı. Muhtemelen banyodan sonra giyeyim diye. Üstümdeki bornozu çıkarıp sabırsızlıkla suyu açtım.

Üzerimden akan sıcak su tam bir mutluluk kaynağıydı. Gözlerimi kapadım, yüzümü kaldırdım. Sadece ısınıp kirlerden arınmadım. Yaşadığım bütün o zor dakikaların da akıp gittiğini hissettim. Bütün yorgunluk ve gerginliğimin gittiğini hissedene kadar kıpırdamadan bekledim. Ne tuhaf on dakika kadar önce su benim için bir kâbusken şimdi bir keyif kaynağı olmuştu.

Fakat bu keyif uzun sürmedi. Aklıma aniden gelen bir şey rahatımı kaçırdı. Bir şey bulma ümidiyle etrafıma bakındım. Tavanı, yerdeki döşemeler arasındaki boşlukları inceledim. Şüpheli hiçbir şey fark etmedim; ama bu benim korkularımı dindirmedi. Ya bulamayacağım bir yerlere bir kamera yerleştirdilerse? Sapık değillerdir herhalde. Buradaki şeyleri film yapıp halka göstermeye cesaret edemezler değil mi? Peki ya bu gizli kamera programı sıradan insanlar için değilse? Belki de bunun arkasında böyle sahneler izleyerek sapkın düşüncelerini gidermek isteyen sapıklar vardır.

Bornoza uzandım; ama sonra buna gerek olmadığını fark ettim. Banyo hemen buharla doldu. Suyu sonuna kadar açtım. Bu hareketim kızı rahatsız ettiyse de pek umursamadım. Bir erkeğin duş başlığını istediği gibi ayarlama hakkı vardır. Kısa zamanda buhardan göz gözü görmez oldu. Kameraları ne kadar gelişmiş olursa olsun buhardan bir şey göremeyeceklerdi. Burnumun ucunu dahi göremiyordum. Güvendeydim. Kendimi bir kez daha insanı rahatlatan ve dinlendiren sıcak suya bıraktım.

Bedenimi gayet hoş bir uyuşukluk kapladı. Hızla akan suyun altında gözlerimi kapatıp burnumdan nefes aldım. Bir ara suyun üzerinde yüzdüğümü bile hissettim. O kadar hafiflemiştim ki, ayaklarım yere bile değmiyordu. Duşun altında neredeyse uyuyakalacaktım. Kayar kapının mat camına vurulduğunu duyunca, içinde bulunduğum sersemlik halinden irkilerek sıyrıldım. Kafam karmakarışık olmuştu, aklıma gelen ilk şeyi söyledim.

"Dolu!"

"Kurulanıp giyinmek için üç dakikan var."

Hemen duşu kapadım, buharın içinden elimi uzatıp bornozumu bulmaya çalıştım. Elime ilk geçeni alıp alelacele giydim. Üzerimden çıkaracak olduktan sonra yanlış bornozu almış olmam ne fark ederdi ki? Kapıdan başımı uzatıp etrafa göz atacak kadar açtım. Kız hâlâ kanepede oturuyordu, bacak bacak üstüne atmıştı, kitap okumak yerine bana bakıyordu. Yüzünde bir sabırsızlık ifadesi vardı. Üzerindeki bornozu uzun, tiril tiril, mavi bir elbiseyle değiştirmiş, plastik bonesini de çıkartmıştı; saçları yine Film Arşivleri'ndeki gibi kısaydı.

Ben iki oda arasındaki kısa mesafeyi hızla geçerken başını önüne eğdi, bana da diğerleriyle aynı tonda mavi bir elbise ayırıp ayırmadıklarını merak ettim. Mavi en sevdiğim renktir; ama o sırada seçme şansımın olmadığı da belliydi. Bana ne verirlerse giymek zorundaydım. Açılır kapılardan geçmeden evvel, üzerimdeki bütün çamur kalıntılarının temizlendiğinden emin oldum. Ben duştayken epey bir şeyler olmuştu. Şimdi sadece sırtımda birkaç damla su vardı; ama ona da elimden bir şey gelmezdi. Bir kez daha aceleyle bir yerlere koşturuyorduk ve havluyla kendimi adamakıllı kurulayacak vaktim yoktu.

Soyunma odasına girdiğimde karşıma çıkan şey bir palyaço kostümü ve astronot giysisi olsaydı daha az şaşırırdım. Temizlenip ütülenmiş bir halde bankın üzerinde duran elbiselerimi görünce gözlerime inanamadım. Bunu nasıl başardıklarını aklım almıyordu. Günümüzün kuru temizlemecileri çok hızlı çalışıyorlar; ama on dakikada her şeyi hazır etmek hiç de kolay bir iş olmasa gerekti. Elbiselerime yapılan bu sihirli dokunuşu bir şekilde kabul etmiş olsam bile ayakkabılarımı kurulayıp boyamış olmaları akıl almaz bir işti. O kadar kötü durumdaydılar ki, onları atmayı düşünmüştüm. Kösele

ayakkabıların kuruması zaman alır. Bazen sağanak yağmura yakalandığım zamanlarda ayakkabılarımı kurumaları için üç gün boyunca kaloriferin yanında bırakmak zorunda kalıyordum.

Ancak sürprizler bununla bitmiyordu. Bankın üzerindeki kancalardan birinde bir daha göreceğimi hiç düşünmediğim bir şey asılıydı: Şapkam. Sanki kutup ayısının ininden değil de, şapkacıdan yeni alınıp da getirilmiş gibi pırıl pırıl görünüyordu. Elbette bu bulmacaların hepsini çözecek kadar vaktim yoktu. Sonuçta şansın da yardımıyla onların tüm bunların üstesinden nasıl geldiklerini sorma fırsatım elbette olacaktı.

Bornozumu çıkardım, banktaki havluyu çabucak aldım ve kurulanmaya başladım. Saç kurutma makinesine ihtiyacım olmadığı için şanslıydım. Yoksa zamanında yetişmem mümkün olmazdı. Saçlarımı gelişigüzel kurulayıp ellerimle düzelttim. Kısa oldukları için taramama bile gerek kalmadı. Zaten başıma şapka takacaktım. Hayatımda hiç bu kadar hızlı giyinmemiştim Üzerime almadığım tek şey paltomdu; çünkü hava çok sıcaktı; hemen terleyebilirdim. Platomu koluma asıp dışarı çıktığımda arkamda bir şey bıraktığımı fark ettim.

Saat çalışmıyordu; ama bu haliyle bile iyi bir hatıra sayılırdı. Cebime de koyabilirdim; ama bileğimde daha iyi duracağını düşündüm. Saatin tokasını kapatırken soyunma odasında son bir sürprizle karşılaştım. Saniye ibresi tekleyerek olsa da çalışıyordu. Neden bilmiyorum; ama saati şöyle bir salladım. Bir değişiklik olmadı. Saat normal çalışıyordu ve on bire on altı dakika kaldığına işaret ediyordu, yani zamanı neredeyse doğru gösteriyordu. Keyfim yerine geldi. Nasıl tamir ettiklerini doğrusu pek merak etmedim. Sormayacaktım da. Önemli olan saatin çalışmasıydı.

"Gitmemiz gerek."

Kızın sesi beni irkiltti. Soyunma odasına girdiğini görmemiştim. Ona doğru döndüm, itaatkâr bir ifadeyle başımı sallayıp dışarı çıktım.

Kabinin olduğu tarafı gösterip "Bu taraftan," dedi.

Açtığı kapı en fazla iki metrekarelik ufak bir odaya açılıyordu. İçeri girmemizin ardından duvarların baştan aşağı aynayla kaplı olduğunu gördüm. Kendiliğinden kapanan kapının iç kısmında kol olmadığını fark ettim. Sanki büyük bir küpün içinde gibiydik. Sonsuzluk yanılsamasını daha da büyük bir hale getiren çok sayıda yansımayla karşı karşıya kalmıştım. Başımın dönmesini engellemek için yere bakmak zorunda kalıyordum.

Kız duvarların birinde duran bir nesneye dokundu. Yere baktığım için bunun ne olduğunu göremedim. Küpün tam o sırada hareket etmeye başladığından çok emindim. Yaşattığı duygu asansörde hissettiğimiz duygunun aynısıydı. Merakla gözlerimi kaldırdım; ama o bana gülümsedi, etrafımdaki yansımalar da aynı şeyi yaptılar. Belki de bu bir tür asansördü; ama kızın gülümsemesinin açık etmediği asıl şey asansörün hızıydı.

Havalanan bir roketteymiş gibi yukarı yükseldik. Vücudumdaki bütün kan ayaklarıma kadar indi. Bir yerlere tutunma ihtiyacı hissettim; ama pürüzsüz cam yüzeylerin üzerinde tutunabileceğim hiçbir şey yoktu. Dengemi sağlamak için bacaklarımı biraz açmak dışında bir şey yapamadım. Ne var ki bu akıl almaz hız, diğer yolcuyu hiç etkilememiş gibiydi. Duruşundan hareket halinde olduğumuzu anlamak imkânsızdı.

Ekspres asansördeki yolculuğumuzun uzun sürmeyeceğini düşünerek kendimi teselli ettim. Gideceğimiz yer ne kadar yüksekte olursa olsun, bu hızla kısa sürede varacaktık. Ancak aynalı kabin yükseğe çıktıkça daha da hızlanıyordu. Kanallardan geçerek devam

eden bu yolculuğun bizi nereye ulaştırdığını anlamamıştım; ama buranın yüksekliği yirmi kattan fazla olan kasabadaki en büyük binada olduğuna emindim. Normal asansörlerdeki gibi hangi katta bulunduğumuzu gösteren bir işaret yoktu; ama sekizinci katı çoktan geçmiş olduğumuzu hissedebiliyordum.

Yaklaşık on dakika sonra imkânsız olanı kabullenmek veya başka bir açıklama bulmak arasında bir seçim yamak zorunda kaldım. Tahminlerimde yanılmıyorsam küçük bir dağa tırmanıyorduk. Ancak bu da pek mantıklı gelmediği için yine bir göz yanılsamasının kurbanı olduğum düşüncesi, elimde kalan tek akılcı düşünceydi. Duyularım aksini söylese de, hareket halinde değildik. Muhtemelen benim panik halinde bu durumu sorgulamamı bekliyorlardı; ama ben onları bu zevkten mahrum bırakmaya karar verdim. Sürekli aptal gibi görünmek zorunda değildim. Stratosferin alt katmanlarına yaptığımız bu sözde yolculuk sanki normalmiş gibi davranıyordum.

Durmadan önce hızımız biraz yavaşladı. Bacaklarım o kadar çok titriyordu ki dengemi sağlamakta zorlanıyordum. Birkaç dakika boyunca her şey durdu. Kız suratına yapışmış gülümsemesiyle öylece duruyordu. Kapı bu sefer öbür taraftaydı. Sola doğru kayarak açıldı. Dışarı baktım; ama nereye geldiğimizi anlayamadım. Kıza şaşkınlıkla bir daha baktım. Elini uzatıp çıkmamı işaret etti. Kibarlık olsun diye bana öncelik verdiğini sanmıştım; ama dışarı adımımı atar atmaz kapı kayarak kapandı. Bilmediğim bir yerde yapayalnız kalmıştım.

Arkamı dönüp odaya baktım. Balo salonuna benzeyen geniş ve yuvarlak bir yerdi. Pürüzsüz, beyaz duvarları bozan ne bir pencere ne de bir kapı vardı. Yukarıdan bir yerden aydınlatılıyordu; ama ışığın kaynağı gizlenmişti. Duvarın üst kısmında yatay konumda bir kablo borusu vardı; ama o da tavana kadar uzanmıyordu. Bunun üst tarafındaki ışıklar bu koni şeklindeki çemberin sonundaydı; ama

gözle görülemiyorlardı. Yansıyan ışıkları tabandaki cilalı parkenin üzerinde donuk bir biçimde parlıyordu.

Ne yapacağımı bilemez bir halde, olduğum yerde bir süre kıpırdamadan durdum. Odadaki tek mobilya orta yerde duran döner koltuktu. Koltuğa doğru yürümekten başka seçeneğim var mıydı? Buraya sebepsiz gönderilmediğim belliydi, koltuğa oturmaktan başka ne yapabilirdim? Oturmadan önce koltuğu kontrol ettim. Koyu mavi kumaş kaplıydı, kolçakları yoktu, sıradan ofis koltuklarına benziyordu. Alt kısmında ayak koymak için bir çıkıntı vardı. Koltuğun altında denizyıldızı gibi beş parça ayak vardı; ama ayakların ucunda tekerlek yoktu, yere sabitlenmişti, bu yüzden yerinden hareket etmiyordu.

Geldiğim yöne baktım; ama asansör kapısına dair hiçbir iz göremedim. Eğer buradan ayrılmak istersem çıkışın nerede olduğunu bilmiyordum. Kapana kısılmış bir fare gibiydim. Elbette daha sonra bu konuda endişelenecek kadar vaktim olacaktı. Koltuğa oturup ayaklarımı ayaklığa uzattım. Paltomu dizlerimin üstüne, onun üzerine de şapkamı koydum. Koltuğu sağa sola hafifçe döndürdüm. Hemen hareket etti. Alt kısmındaki kolu tutup bastırdım. Koltuk birkaç santim alçaldı. Ayağa kalktığımda tekrar eski haline geldi. Işıklar birden kararınca bu tür çocuk oyunlarına ayıracak vaktimin olmadığını anladım.

Kim bilir kaçıncı defa zifiri karanlıkta kalıyordum. İç çektim. Bu artık sıkıcı bir hâl almıştı. Bu insanlardan kendilerini tekrarlamak yerine daha yaratıcı olmaları beklenirdi. Sanki bildikleri tek özel efekt, ışıkları açıp kapatmaktı. Bununla ne elde etmeye çalıştıklarını anlamıyordum; ama beni korkuttuklarını sanıyorlarsa yanılıyorlardı. En ufak bir rahatsızlık duymadan oturdum, bir sonraki bölümde bana ne tür bir tezgâh kurduklarını görmek için beklemeye

başladım. Işıklar bir süre sonra yandı; ama bu kez duvardan değil tavandaki gizli bölmelerden çıkageldiler.

Hayatımda hiç böyle bir şey görmemiştim. Bir dakika önce bembeyaz olan büyük yüzey şimdi mor bir ışıkla parlıyordu, sanki duvarın içinde gömülü tuhaf bir floresan lamba vardı. Gölge düzenli değildi. Başka renklerin karışımından oluşan karmakarışık mor katmanlar vardı; üst kısımlarda mavi, alt kısımlarda ise yeşil renk biraz daha belirgindi. Sanki kısa süren karanlık sırasında birileri kocaman, parlak bir duvar resmi yapmıştı. Bir şeye de benzemiyordu. Ya da en azından ben bir şeye benzetememiştim. Belki soyut sanat meraklısı birileri anlam çıkarabilirdi; ama ben sanatın o türünü yakından takip eden biri değilim. Bana kalırsa desenler gelişigüzel yapılmıştı.

Bütün duvarın mı yoksa sadece baktığım yerin mi bu değişimden etkilendiğini merak ettim. Arkama bakmak için biraz dönünce oturduğum koltuk hareket etti. İstemeden de olsa neredeyse tamamen arkama dönmüştüm. Duvarda referans alabileceğim bir nokta bulunmadığı için bunu tam olarak anlayamıyordum. Dikkat çeken hiçbir şey yoktu. Yuvarlak yüzey sanki sabit, çok renkli, ışık saçan bir duvar kâğıdıyla kaplıydı.

Hiçbir şeyi gözden kaçırmadığımdan emin olmak için bir kez daha etrafımda döndüm. Bu sefer bunu daha hızlı bir hareketle ve omzumla koltuğun sırtlığına yüklenerek yaptım. Durmadan önce birkaç kez daha döndüm. Duvarın baştan aşağı boyandığına emindim; ama artık bunun bir anlamı yoktu. Dikkatimi başka bir şey çekmişti. Koltuğun dönüşü yavaşlamadan önce duvardaki desenin değişir gibi olduğunu fark etmiştim. Hayal gücümden de kaynaklanıyor olabilirdi; ama bu mor arabesk desenin daha anlaşılır hale geldiğine, soyut bir resimden daha makul bir şeye dönüştüğüne yemin edebilirdim.

Bana birkaç yıl önce popüler olan şu tuhaf resimleri hatırlatmıştı. Resimlerde ilk bakışta bir renk cümbüşü vardı. Eğer bakışlarınızı özel bir yöntemle odaklayabilirseniz daha öncesinde görmediğiniz bir kişi veya manzaranın üç boyutlu görüntüsü ortaya çıkıyordu. Bu özel bakış yöntemini iyice öğrenmem için bütün bir akşam uğraşmak zorunda kalmıştım. Resimlerin bulunduğu kitapla birlikte verilen talimatları dikkatle okumuş, sonra beyhude bir çabayla gözlerimi resimlere dikmiştim. Tam bir dolandırıcılık kurbanı olduğuma karar verip vazgeçmek üzereyken biçim değiştiren resimleri görmeye başlamıştım.

Adeta paralel evrendeki dünyaya ulaşmış gibi bir aydınlanma yaşamıştım. Halbuki gördüğüm tek şey savanada otlayan bir zebraydı; ama asıl konu bu değildi. Yaşadığım muazzam heyecan yüzünden hayret dolu bir çığlık atarak yerimden fırlamıştım. O anda bir başka gerçekliğe açılan bu kapı kapanmış, bir kez daha iki boyutlu anlamsız yansımayla kalakalmıştım. Resmi görmek için kendimi zorladığım bundan sonraki yarım saatim son derece büyük bir hayal kırıklığıyla doluydu; ama zebrayı bir kez daha görmeye başlayınca bütün sıkıntılarımı unutmuştum.

O anki durumumun da buna benzediğini düşündüm. Birkaç dakika hiç kıpırdamadan durup önümdeki duvara baktım. Daha evvelden öğrendiğim ve bakışlarımı odakladığım yerle aramdaki mesafeyi değiştirmeye yönelik yöntemleri denedim; ama gözlerimi yormaktan başka bir işe yaramadılar. Mor desen üzerindeki perdeyi ısrarla kaldırmıyordu. Bunun üzerine yaklaşımımın yanlış olduğunu anladım. Bir dakika önce durduk yerde bir resim ortaya çıktığında normal bir şekilde bakıyordum. Tek fark, kendi etrafımda dönüyor olmamdı.

Bu kez ayaklarımı parke zemine koyup yere sıkıca bastırdım, sonra da ayaklığa doğru uzattım. Kendi etrafımda fırıl fırıl döndüğüm

için koltuğu kalçalarıma yakın tutmak zorunda kalmıştım, aksi takdirde mancınıkla fırlatılmış gibi bir köşeye savrulabilirdim. Koltuk oldukça yumuşak bir şekilde dönüyordu; bu yüzden hareket ettiğimi fark etmemiştim. Sanki ben hareket etmiyormuşum da, önümdeki büyük duvar etrafımda dönüyormuş gibiydi. Mor katmanlar önce çizgi, ardından da başı sonu belli olmayan bir arka plan haline geldi. Her şey bir anda oldu.

Önümde beni nefessiz bırakan bir manzara belirdi. Koltuğun kenarına sıkıca yapıştım; ama bunun sebebi düşmekten korkmam değildi. Daha önce yakaladığım aydınlanma bunun yanında solgun bir gölge gibi kalırdı. Pencerenin önünden başka bir gerçekliğe bakan pasif bir izleyici değildim artık. Sanki o pencereden dışarı süzülmüş, dünyaları birbirinden ayıran sınırı geçip diğer tarafa ulaşmıştım. Üçüncü boyut sadece derinlik algısında değil içimde de genişlemişti.

Bir arazinin ortasındaydım. Her yönden ufka kadar uzanıyordu. Bütünlüğünü bozan hiçbir şey yoktu. Tepeler, ormanlar, ırmaklar, yollar ya da evler de yoktu. Sadece mavi göğün altındaki zarif yeşil saplarının üzerindeki mor çiçeklerden oluşan çiçeklerle kaplı bir deniz vardı. Büyülenmiş bir halde bir süre seyrettikten sonra buranın göz yansımasına neden olan resimlerdeki gibi durağan olmadığını anladım. Esintiyle hareketlenince bu çiçek denizi bir uçtan bir uca dalgalandı, gölgeleri geniş kavisler çizerek değişti. Sanki gerçekten orada duruyormuşum gibi rüzgârın yüzüme değen bu nazik hamlesini hissedince de şaşırmadım. Sanki doğal olmayan hiçbir şey yoktu.

Sonra diğer duyularım da harekete geçti. Tesadüfen duyulan kokular, derinlerde yatan hatıralarımızı gün ışığına çıkarmak gibi beklenmedik bir etkiye yol açabilirler. Aramızda onlarca yıl da olsa bu hatıralar hâlâ çok canlı görünürler. Ancak o sırada burnuma gelen kokunun uzak geçmişle herhangi bir bağı yoktu. Bu kokuyu en

son ne zaman duyduğumu hatırlamam sadece bir dakikamı aldı. Birkaç saat önce Film Arşivleri'nde duyduğum kokunun aynısıydı. Yanımda oturan kadının kullandığı çiçek özü kokusunu tanıyamamış olmam bana o sırada tuhaf gelmişti. Fakat bu muamma şimdi açıklık kazanmıştı. Kokunun yapıldığı çiçeği görmemiş olsam belki de hiç tanıyamazdım.

Oysa ilk defa karşılaşmıyordum. Daha önce nerede gördüğümü hemen hatırlayamamakla birlikte gördüğümden çok emindim. Mor çiçekli manzara açılıp ayaklarıma serildi ve hafızamın derinliklerine saklanmış bir şeyin gönlünü çelip açığa çıkardı. Somut hale gelince, tanımamın neden zor olduğunu, tıpkı bir şimşeğin aydınlığını fark eder gibi hızla anladım. Anılarımda iz bırakmasına yetecek kadar vakit olmamıştı. Kelepir kitapçının arka odasında ışıklar sönmeden birkaç saniye önce görmüştüm. Sözde benim yazdığım kitabın kapak resmi sanki bu manzarada hayat bulmuş gibiydi.

O resimde çiçeklerden fazlası vardı. Ortasında bir kadın duruyordu ve şapka, yüzünü gizlemiyordu. Bu düşünce beni heyecanlandırdı, etrafımı saran bu arazinin gerçekten de içindeymişim gibi davrandım. Onu görebilmek umuduyla bu muazzam büyüklükteki manzarayı inceledim. Yakınlarda bir yerlerde olduğunu güçlü bir şekilde hissedebiliyordum. Telaşlı hareketler koltuğun dönüşünü etkilemişti. Durmamış; ama biraz yavaşlamışlardı, bu da çevremi saran kristal berraklığındaki dünyanın önce titremesine sonra kaskatı kesilip anlamsız bir bulanıklık içinde kaybolmasına yetmişti.

Zebra gözümün önünde belirdiği zaman da aynı öfkeye kapılmıştım. Şans eseri burada kaybettiğim şeyi geri kazanmam daha kolay oldu. Tüm yapmam gereken koltuğu tekrar döndürmekti. Ayağımı ayaklığa dayadım; ama ittirmek için ayağımı parkeye koymadan önce koltuk kendi kendine dönmeye başladı. Şaşkınlıktan donakaldım, ayağım havada asılı kalmıştı. Çaba harcamadan sandalyenin

hızı artarken sandalyenin kolçaklarının olmamasına üzüldüm. Bir emniyet kemeri olsaydı çok işe yarardı. Bu karmaşık sahneyi hazırlamak için epeyce zahmete girmişlerdi; ama neden böylesi bir detayı atlamışlardı? Gizli kamera organizatörleri katılımcıların güvenliğini düşünmekten yoksun olduklarını çeşitli şekillerde göstermişlerdi. Bedenim hâlâ tek parça kaldığı için şanslıydım.

Mor renkli deniz, etrafımda tekrar yükseldiğinde koltuğun üzerinde dengemi sağlayamayacağım korkusu da hemen kayboldu. Bu dünyada gözü kara savrulmalar, tehlike tehditleri yoktu. Buradaki her şeyden barış, huzur ve sükûnet yayılıyordu. Firdevs bahçeleri yani inançlardaki hayali cennet galiba böyle bir yerdi. Ancak aklım bununla meşgul olurken bu durağan kır manzarasını bir şeyler bozdu. Çiçek örtülerinin altından ufka doğru bir kıpırdanma oldu. Sanki gizlice oraya uzanmış birisi çiçeklerin arasından ayağa kalkıyordu. Üzerindeki giysiler çiçeklerin rengiyle aynı tondaydı ve çevresiyle harmanlanmıştı. Çok uzaktaydı, kim olduğunu seçemiyordum; ama yakınlığın da pek önemi yoktu zaten. Bir bakışta kim olabileceğini anlamıştım.

Kadının bana doğru gelişini izledim. Kadın yürürken çiçekler esnek saplarıyla hafifçe geriye yattığı için arkasında hafif bir hareketlenme oluşuyordu. Dizlerinin hizasına gelen dalların ucundaki mor renkli taçlara parmaklarının ucuyla dokunuyordu. Yürümekten çok süzülerek ilerliyor gibiydi. Duruşunu bozmadan bana doğru geliyordu, geniş siperlikli şapkasını neredeyse göğüs hizasına kadar aşağı indirmişti. Böyle pozisyondayken bana doğru yaklaşmayı nasıl başardığını anlayamadım. Sanki görünmez bir patikayı takip ediyordu. Belki de bütün yolların kesiştiği bir noktada duruyordum.

Yanıma geldiğinde neler olacağına dair hiçbir fikrim yoktu. Birden endişeye kapıldım. Onu görmeye can atıyordum, onca sıkıntıya ve aşağılanmaya sırf bu yüzden katlanmıştım; ama göz göze gelmesek

belki daha iyi olacaktı. Belki de hiç karşılaşmayacaktık. Neticede bu benim ileri sürdüğüm bir tahminden başka bir şey değildi. Bu fikre bel bağlamaya cüret ettim mi? Peki ya bu manzara bir göz yanılması ve kadın gerçekse? Bu da ihtimaller dahilindeydi. Bu günlerde her türden özel efekt geliştirebiliyorlar. Ben onun çiçek tarlasından bana doru geldiğini zannederken kadın aslında geniş odadaki duvardan oturduğum koltuğa doğru geliyor olabilirdi.

Koltuğun kenarını tutan avuç içlerim terlemeye başlamıştı. Sabit bir şekilde oturuyor olmasaydım yerimde duramayabilirdim. Ağzım kurumuş, boğazıma bir yumru tıkanmıştı. Kesik kesik ve hızlı bir şekilde nefes alıp veriyordum, kalbim deli gibi çarpıyordu. Derken aklıma tuhaf bir fikir geldi. Bu belirtilerin hiçbiri en uygun zamanda yani çalıştığım sırada ortaya çıkmıyordu. Ölüleri büyük bir soğukkanlılıkla, en ufak bir heyecan veya ölçüsüz bir duyarsızlık göstermeden hazırlayıp gömüyordum. Bu belirtiler tuhaf bir karşılaşmanın hemen öncesinde ortaya çıkmıştı.

Aramızda sadece birkaç adım vardı. Kafam çok karışmıştı. Ne yapmam gerekiyordu? Nasıl davranmalıydım? Kadın bana baktığı zaman ona bir şeyler söylemem gerekecekti. Görgü kuralları bunu gerektiriyordu. Tek kelime etmeden ona bakıp duramazdım. Fakat ne söyleyecektim? İnsan bu tür durumlarda ne söyler? Birbirimizle tanıştırılmamıştık bile. Elbette birbirimizi hiç tanımıyor da değildik. Gizli kameranın doruk noktası bu sahne miydi? Onun karşısında dili tutulmuş ve hiçbir şey yapamaz bir halde öylece kalmam mıydı?

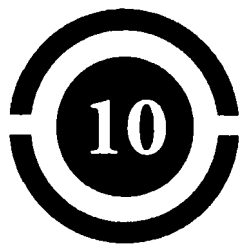
Tam önümde durdu. Başı öne eğik bir halde bir süre durdu, sonra şapkasının siperliği yavaş yavaş yukarı kalktı. Ne yapmam gerektiğini birden anladığımda siperliğin altından çenesinin ucu çoktan ortaya çıkmıştı. Bir beyefendi, karşısında ayakta duran bir hanımefendi varken kesinlikle oturmamalıydı. Son derece kaba bir

davranıştı. Kültürsüzün tekiymiş gibi görünebilirdim ve buna asla izin veremezdim. Hiç tereddüt etmeden ayağa kalkmaya niyetlendim.

Ayağa kalmaya çalıştım. Bundan kolay ne var diyebilirsiniz. Hayatımda kim bilir kaç kez bu sıradan hareketi yapmıştım. Doğru ama fırıl fırıl dönen bir koltuktan, ayağım ayaklıkla zemin arasında bir yerde havada asılıyken hiç ayağa kalkmayı denememiştim. Bu hayati hatayı fark ettiğimde artık çok geç olmuştu. Sonuç, çok hızlı bir şekilde gerçekleşmesi gerekirken sanki düşsel bir ağır çekimde meydana geliyormuş gibiydi.

Paltomu ve şapkamı bırakmadan koltuktan apar topar kalkarken çiçek tarlasının renkleri soluklaştı. Bir arada kalmak için tereddüt eden; ama hemen ardından ortadan kaybolan birbiriyle alakasız lekeler dizisi haline geldi. Çiçeklerin kadını da yanlarına alıp kaybolmaları son bir belirsizliği de ortadan kaldırdı. O da gerçekte burada değildi; bu göz yanılsamasının bir parçasıydı. İçime bir karamsarlık çöktü. Biraz daha beklemiş olsaydım onu görürdüm. Elbette bunun için kimseyi suçlayamam. Bir erkek nezaket göstermekte acele ettiğinde böyle şeyler başına gelir.

Bir süre daha savruldum. Ne yöne fırladığımı bilemiyordum. Zaten oda yuvarlak olduğu için bunun bir önemi de yoktu. Duvar yaklaştıkça üzerindeki mor arabesk desen yerini bir beyazlığa bıraktı. Sanki yukarıdan içi süt dolu bir havuza düşüyordum. Fakat etrafa hiçbir şey sıçratmadım. Eğer bu sütse, granit kadar yoğun olmalıydı. Dalmayı bilseydim hiç düşünmeden kollarımı iki yana açardım. Ancak önce kafam içeri girdi ve etrafımdaki dünya bir anda ters yüz oldu. Beyaz rengin yerini derin bir siyahlık aldı ve doğal olarak bunu mezar sessizliği izledi.

Ortalık hâlâ sessizken karanlık titreşmeye başladı, üzerime inip kalkan siyah bir kapağa benzeyen dalgalar bir yükselip bir alçalıyordu. Kapak her kalktığında kısa bir süreliğine karanlığın yerini alan görüntüden bir anlam çıkaramıyordum. Tam karşımda kocaman bir şey duruyordu; ama net göremiyordum. Okuma gözlüğüne ihtiyacım vardı; oysa ben gözlük kullanmıyordum. Hiç gözlük takma ihtiyacı hissetmedim. Görme yeteneğimin keskinliğiyle gurur duyardım, yaşıma göre hâlâ iyiydi.

Işıklandırılmış fasılaların süresi uzadıkça resme yavaş yavaş odaklandım. Neye baktığımı fark etmeden önce, üzerime inip kalkan şeyin ne tür bir kapak olduğunu anladım. Hiç de öyle düşündüğüm kadar büyük değildi ve aslında bir değil, iki taneydi. Göz kapaklarım hareket ediyor ve etrafıma bir perde indirip kaldırıyorlardı. Gözlerimi kırpmaktan vazgeçmeye çalıştım; ama bilincimin bu kararım üzerinde bir etkisi olmadı. Nihayet sona erdiğinde, bu sanki kendi rızasıyla olmuş gibiydi.

Görüşüm keskinleştikten sonra bile önümdeki şeyin ne olduğunu anlamam kolay olmadı. Açıkçası, nesneler oldukça sıradan

olmalarına rağmen bulunduğum açıdan onları göremiyordum. Peçete, bıçak ve tabak sanki sağ yanağımın üzerinde olduğu beyaz örtünün üzerinde dik duruyorlardı. Yatay duran tek nesne, büyük bir şarap kadehiydi. Dolu olsaydı içinde hiçbir sıvı durmazdı.

Bu imkânsız görüntüye bir süre hiç kıpırdamadan bakıp anlamlandırmaya çalıştım. Neler olup bittiğini anladığımda ise kendimle gurur duydum. Apaçık kabul edilen bir şeyi reddetmek ve dünyanın güneşin etrafında döndüğünü, bunun tersinin mümkün olmadığını düşünmek için üstün bir zekâya gerek olmadığını düşündüm. Bu da bakış açımda bütünüyle bir değişikliğe yol açtı. Etrafımdaki nesneler normal konumlarındaydı. Anormal olan benim kafamın konumuydu. Dik durmak yerine her nedense beyaz masa örtüsünün üzerine uzanmıştı.

Gurur birden yerini utanca bıraktı. Kafamı masamın üzerine koymama neden olan şey neydi bilmiyordum; ama münasebetsiz olduğu çok açıktı. Bu tür davranışlar da kasabanın dışındaki publarda sızıp kalan adamlara yakışırdı, haysiyetli insanlara değil. Hemen ayağa kalkmam gerekiyordu. Öyle de yaptım; ama gereğinden hızlı davrandım. Birden kendimi fırtınanın ortasındaki küçük bir kayıktaymış gibi hissettim. Etrafımdaki her şey sallanıyordu, başımı tekrar masa örtüsünün üstüne koymak zorunda kaldım.

Sallantının yavaşlamasını sağlamak için elimi kafama koymak zorunda kaldım. Hemen durdu; ama bu sefer de başka bir sorun ortaya çıktı. Saçlarım ıslak ve yapış yapıştı. İlk önce bunun kan olduğunu zannettim; ama parmaklarımı gözlerimin önüne doğru uzatınca kırmızı hiçbir şey göremedim. Ancak avuç içimden nahoş bir korku geldiği için elimi hemen çektim. Tıbbi bir malzeme kokusuna benziyordu; ama ne olduğunu anlayamadım. Hastanelerden veya ayakta tedavi kliniklerinden uzak durmama sebep olan koku da bunun aynısıydı. Midemi bulandırıyordu. Üstelik mesleğimde

kullandığım kimyasallar bundan daha iyi kokmuyordu; ama nedense onlardan rahatsız olmuyordum. Belki de onlara alışmıştım.

Rahatsız edici de olsa kokunun iyi bir tarafı vardı. Sanki birisi burnumun dibine bir şişe kokulu tuz koymuş gibi zihnim birden aydınlandı. Üzerinde uzandığım masanın ne işe yaradığını hâlâ anlayamamış olmama rağmen en azından hafızam yerine gelmişti. Kafama bir kez daha dikkatle dokundum. Herhangi bir şişlik yoktu. Döner koltuğun üzerinden o kadar büyük bir hızla savrulmuştum ki, duvara çarptığım zaman kafatasımın kırılmamış olması bir mucizeydi. Saçıma sürülen kalın, renksiz, sert kokulu merhem haricinde hiçbir şeyim yoktu. Hafif bir rahatsızlık bile hissetmiyordum. Parmaklarımı kafama bastırdım; ama başımın hiçbir yerinde ağrı hissetmedim.

Rahatlatıcıydı; ama sinirlerimi yatıştırmaya yeterli değildi. Evet, kimse beni döner koltuktan zorla fırlatmamıştı; ama bu durum gizli kamera çekimi organizatörlerinin sorumluluğunu azaltmıyordu. Bu ihtimali göz önünde bulundurmaları ve daha iyi tedbir almaları gerekirdi. İnsanlar kendi güvenliklerini her zaman düşünmezler. Vagonların kapıları bile tren istasyonunda tamamen durduktan sonra açılır. Pek çok insan hareket halindeki trenlerden ihtiyatsız bir şekilde indiği için yaralanmış, demiryolu şirketinin ödemek zorunda kaldığı tazminatlar daha güvenli kapıların yapılmasını zorunlu hale getirmişti. Belki ben de tazminat alabilirdim. Hayatım da açıkça tehlikeye girmişti. Fakat bunu nasıl ispatlayabilirdim? Trenden atlayanlar en azından bir yerlerini kırmıştı; ama benim vücudumda sıyrık bile yoktu. Ayrıca, kazanın olduğu yeri sorsalar tarif ederken çok zor durumda kalırdım. Karanlık tünelden geçip yuvarlak odaya ulaşan yolu asla bulamazdım. Üstelik uğradığım zarar ne olursa olsun bulmaya da hiç niyetli değildim. Yeraltına ilk ve son girişimdi ve yeterince doymuştum.

Canlı fresklerle dolu odayı düşünmek beni bir soruyla yüz yüze getirdi: Şimdi neredeydim? Hâlâ içeride miydim? Hatırladığım kadarıyla, odada masa yoktu; ama bu herhangi bir anlam da ifade etmiyordu. Bayıldığım sırada masayı içeri taşımış olabilirlerdi. Öte yandan böyle bir durumdayken beni başka bir yere taşımış da olabilirlerdi. Eğer yeni bölümü gitmek istemeyeceğim bir yerde çekmeyi planlamışlarsa bu onların işine gelirdi. Beni bir oldubittiye getirmiş olurlardı. Zaten yeterince zorluğa katlanmıştım, gitmek istemeyeceğim neresi kalmıştı? Bunun üzerinde kısaca düşündüm; ama özellikle tehlikeli veya ürkütücü olabilecek bir yer aklıma gelmedi. Kabaca bir tahmin yapmaya da gerek yoktu. Etrafıma göz gezdirmek zorundaydım.

Bu kez başımı yavaşça kaldırdım. Sallantı hâlâ devam ediyordu; ama tahammül edilebilir bir haldeydi. Ayağa kalktığımda durdu. Artık yuvarlak odada değildim. Işık yetersiz olmasına rağmen nerede olduğumu bir bakışta anlamakta zorluk çekmedim. Buraya kendi irademle gelmeye hazır olduğumdan şüphelenmekte haklıydılar. Bunun sebebi dini endişelerin beni engellemesi değildi. Benim mesleğimde dini inancı olan çok az kişi vardır. Bu kaçınılmaz bir durumdur. Halbuki ateist bile olsanız saygı göstermeniz gereken kaygılar vardır; başka sebep yoksa bile en azından inananların hatırı için... Kiliseye gizli kamera koymak tam anlamıyla barbarlık olurdu.

Papazlardan izin almadan bunu yapamazlardı. Emin olun o insanlar hakkında hiçbir önyargım yok. Birlikte çalıştığımız onca yılın ardından hepsinin iyi ve kötü yanlarının olduğunu öğrendim; ama bu son yapılan şey haddinden fazlaydı. Kutsal bir mekânın böylesine saygısızca istismar edilmesine izin vermek dini inançlara hakaretin en yüksek biçimiydi. Tamam, kiliselerin paraya ihtiyacı olduğunu ben de biliyorum, kimin ihtiyacı yok ki? Fakat her şeyin bir sınırı olmalıdır. Ne yazık ki, görünüşe göre artık her şeyin bir fiyatı

var. Bunun kaça mal olduğunu gerçekten çok merak ediyordum. Bir kiliseyi ayin ve ibadet saatleri dışında eğlence amacıyla kiralamanın maliyeti nedir?

Belki de suçlamaları asılsızdı. Ya izin almadan beni içeri sokmuşlarsa? Bu beni hiç şaşırtmazdı. Televizyoncular için hiçbir şeyin mukaddes olmadığı herkesçe bilinen bir gerçektir. Tek önem verdikleri şey, izlenme oranlarıdır. Program ne kadar ölçüsüz ve kepazeyse o kadar geniş izleyici kitlesi olur. İzleyici sayısı ne kadar yüksekse reklam geliri de o kadar fazladır. Bu tecavüz eyleminden dolayı kilise onları mahkemeye verse kazançlarının bir kısmıyla tazminatı rahatça ödeyeceklerdi. Peki ya ben? Hiçbir şekilde söz konusu olmadığı halde, eğer suç ortaklığıyla itham edilirsem kendimi nasıl savunacaktım? Bu işte tamamen irademin dışında yer aldığıma kim inanırdı? Eğer bu daha önceki sayısız bölümden biri değil de ilk bölüm olsaydı belki elimde bir kanıt olabilirdi. Avukat tutmak zorunda kalırsam parayı nereden bulacaktım? Avukatlar şeytandan bile pahalıdır, üstelik bana fayda sağlayacak bir teminatım da yoktu.

Kiliseden sorumlu papazlarla karşılıklı bir anlaşma zemini oluşturmaya çalışmak benim açımdan daha iyi olacaktı. Hepsinin gizli sırları vardır. Bunu en iyi bilen kişiyim. Onlara şantaj yaptığımı iddia edebilirlerdi. Ne olmuş yani? Eğer lekesiz ve erdemli kişilerle muhatap olsaydım bu çok uygunsuz kaçardı; ama böyle insanlarla karşı karşıya olmadığıma göre ortak bir noktada buluşabilirdik. Bazıları için bu, oldukça kolay olurdu. Hangi papazın sorumluluğunda olduğunu anlamak için kilisenin içini dikkatle inceledim. İşim gereği kiliselere çok sık girip çıktığımdan hangisinin kimin sorumluluğu altında olduğunu gayet iyi bilirim. Derken, aslında ilk bakışta fark etmem gereken bir şey dikkatimi çekti. Biraz başım döndüğü için gözümden kaçmış olmalıydı. Bu kiliseye daha önce hiç gelmemiştim.

Tecrübesiz bir insan bunu fark etmeyebilirdi, özellikle de yarı karanlıkta. Kiliselerin içleri birbirine benzer. Özellikle eski kiliseler böyledir ve çoğu kilise de eskidir. Aynı kalıptan çıkmışa benzerler. Fakat içlerinde belirli bir süre geçirdikten sonra, defalarca dinlediğiniz ayin artık ilginizi çekmemeye başlar ve zihninize notlar alarak kendinizi oyalarsınız. En azından ben böyle yapıyorum. Kısa zaman içinde kiliselerin detaylarının birbirlerinden çok farklı olduğunu anladım. Bu konudaki yeteneğim o kadar gelişti ki, fotoğraftaki herhangi bir bölüme bakarak o kilisenin hangisi olduğunu söyleyebiliyorum. Aylaklık bazen insanı uzman yapıyor.

Bu uzmanlığım şimdi ilk defa işe yarıyordu. İçerideki sayısız detay sayesinde, bu kiliseye daha önce hiç gelmediğim sonucuna sağlam bir şekilde ikna oldum. Peki bu mümkün müydü? Aklıma gelen ilk düşünce şuydu: Beni başka bir kentteki büyük bir kiliseye götürmüşlerdi. Demek ki uzun bir süre baygın kalmış olmalıydım. Saat kaçtı acaba? Ceketimin sol kolunu hafifçe geriye çektim. On biri on altı geçiyordu. Eğer saat doğruysa en yakın kente helikopterle bile bu kadar çabuk varmamız imkânsızdı. Uçmaktan korkan biri olduğum için açıkçası bu iyi bir şeydi.

Sonra kafama dank etti. Tabii ya! Bariz görünen bu durum aslında gereksiz yere karmaşık ve pahalıydı. Daha basit ve daha az masraflı bir yolu daha vardı. Kilisede değildim. Tipik bir film yapımı yöntemiyle aynı şeyi gerçekleştirme imkânları varken pahalı bir yer kiralama veya kilise yetkilileriyle sürtüşmeye girme riskine girmelerinin gereği var mıydı? Burası büyük bir stüdyodaki film sahnesiydi. Bölüm için bütün seti inşa etmek yerine daha önceki çekimlerde kullanılan sahneyi kullanmışlardı. Eğer sinemaya sık giden biri olsaydım bu kilise dekorunun hangi filmin sahnesinde yer aldığını bile hatırlayabilirdim.

Ancak olağandışı bir şey vardı. Daha önceden filme alınan sahnelerin, kurallara uygun bir biçimde hazırlanmış masanın kiliseyle hiçbir uyumu yoktu. Bir sinema parodisi için bile kabul edilebilir sınırların dışında kalıyordu. En azından normal boyutlarda olabilirdi; ama değildi. Aksine hayatımda hiç bu kadar uzun bir masa görmemiştim. Benim oturduğum ucu sözde kilisenin kapısının yanında, diğer ucu ise mihrabın önündeydi. Bu yekpare bir masa mıydı yoksa birkaç küçük masa yan yana mı dizilmişti anlayamadım; çünkü taş zemine kadar beyaz bir örtüyle kaplıydı.

Odaya girdiğimde ilk defa tuhaf bir açıdan gördüğüm çatal bıçak takımı hemen önümde duruyordu. Pahalı şeylere benzemelerine rağmen muhtemelen taklit ürünlerdi. Film stüdyolarında imitasyon olmayan fazla eşya bulunmaz. Çatal ve bıçak saf gümüşten yapılmış gibi görünüyordu. Nerede olduğumu bilmesem yemek tabağının hakiki porselenden yapıldığına yemin bile ederdim. Aynı şekilde kristal şarap kadehinin üzerine yansıması vuran şamdanın ayakları da altındandı. Şüpheye yer vermeyen tek şey, düzgünce katlanıp tabağın ortasına dik bir şekilde konmuş peçeteydi. Kesinlikle suni ipek değildi.

Aynı sofra düzeni masanın diğer ucunda da vardı. Aradaki mesafe çok küçük görünüyordu. Aramıza bir buçuk metrelik düzenli aralıklarla şamdanlar sıralanmıştı. On üç tane olduklarını saydım. Her birinin üzerinde beşer tane mum vardı. Dışarıdaki dört tanesi beşinciyle birlikte köşelerinin kesiştiği yerde bir kare oluşturmuştu. Şamdanlar ayaklıklarıyla aynı yükseklikteydi. Mumlar erimediğine göre henüz yakılmışlardı. Bunların dışındaki tek aydınlık duvar ve sütunlardaki meşalelerden geliyordu.

Masanın diğer ucuna kurulmuş sofra takımı kısa bir süre sonra birinin bana eşlik edeceği anlamına mı geliyordu? Eğer böyle bir şey olursa çok tuhaf bir durumda kalacaktık. Örneğin konuşmak zor

olacağından birbirimize bağırmak zorunda kalacaktık. Gerçekten de o kadar mesafe ve öyle bir aydınlıkta masanın diğer ucunda oturan kişiyi açık seçik görmem imkânsızdı. Böyle bir düzenlemenin sebepsiz olmadığını düşündüm; ama ne olabileceği üzerine de fazla kafa yormadım. En iyisi sabırla bekleyip hazırladıkları bölümün ne olduğunu görmekti. Kısa bir süre içinde bir şeylerin olacağı belliydi.

Tam da o esnada sol tarafımdan gelen ayak seslerini duydum. Kiliseye dönüştürülmüş geniş ve boş stüdyoda derin bir yankı yapıyorlardı. O tarafa döndüğümde yarı karanlığın içinden gelen bir adam gördüm. Onu son gördüğümde üzerinde bir yağmurlukla yarı beline kadar kanalın pis sularına batmıştı. Şimdiki görüntüsü bunun tam tersiydi. Parlak yakalı koyu yeşil bir ceket giymiş, aynı renkte geniş bir kravat takmıştı. Siyah pantolonu ütülü, ayakkabıları boyalıydı. Giydiği pamuklu eldivenler bembeyaz parlıyordu.

Kolunun altında yine yeşil renkte geniş, deri bir dosya vardı. Yanıma geldi, gülümsedi ve başını hafifçe eğerek selam verdi. Ne yapacağımı bilemediğimden selamına ben de başımı eğerek karşılık verdim. Dosyayı bana uzattı, bir adım geriye çekildi. Alıp üst kısmına şöyle bir göz attım. Kapağında altın kabartmalı bir balerin vardı. Ellerini başının üzerine kaldırmış, ayakuçlarında duruyordu. Bir leotard ve onun üstüne de tütü giymişti. Dosyanın üstünde herhangi bir yazı yoktu.

İçinde ne olabileceğine dair aklıma hiçbir fikir gelmiyordu. Dosyayı açmadan önce adama baktım. Hâlâ gülümsüyordu. Ellerini üst üste koymuştu. Dosyanın içinde biraz daha küçük, bej renkli kartondan bir dosya daha vardı. Ön tarafına aynı balerin çizimi işlenmişti. Bunda da herhangi bir yazı yoktu. Yanımdaki adama bir kez daha baktım. Tavırları değişmedi. Geriye kalan tek şey bu ikinci dosyayı da açmaktı.

İçinde kalın beyaz bir kâğıt vardı. Aşağı yukarı orta kısmında küçük harflerle bir şeyler yazılıydı. Dosyayı en yakınımdaki şamdana doğru tutup üzerine birazcık eğildim. Yazılanları gördüm; ama bana bunun bir faydası olmadı. Bilmediğim bir lisanda yazılmıştı. Bir süre, ne yapacağımı bilemez bir halde, bu kısacık satıra baktım. Yazıyı anlamamı beklediklerı açıktı. Cahilliğim ortaya çıkacak ve bu yüzden rezil olacaktım. Bunun olmasına izin veremezdim.

Dosyayı elimde tutmamın bir sebebi kalmadığı için kapattım ve tek kelime etmeden bekleyen adama verdim. Başımı onaylayıcı bir ifadeyle hafifçe salladım; yazılanları anladığım izlenimi yaratmak istedim. En azından böyle olmasını umuyordum. Adam da sanki bunu bekliyormuş gibiydi. Gülümsemesi dudaklarına iyice yayıldı.

Samimi bir ifadeyle, "Harika bir seçim efendim," dedi. Bir kez daha başıyla beni selamlayıp arkasını döndü, geldiği yoldan yürümeye başladı.

Arkasından şaşkınlıkla baktım. Ne seçtiğimi bilmiyordum bile. Bir seçeneğim olduğunun farkında bile değildim. Tek bir satır yazıda kaç seçenek olabilir ki? Her neyse, bir şekilde cehaletimi gizlemeyi başarmıştım.

Adam kilisenin köşelerinden birinin koyu gölgesi içine gizlenmiş bir sütunun arkasında gözden kaybolduktan hemen sonra tekrar ortaya çıktı. Bu kez ayak seslerine taş zemine değen kauçuğun donuk sesi de eşlik ediyordu. Bir servis arabası ittiklediğini fark etmemden evvel bana doğru birkaç adım attı. İçindeki şey bir dakika önceki muammayı hemen açıklığa kavuşturdu. Üzerinde tutacağı bulunan kubbe şeklindeki gümüş kapak bir tabağın üstünü örtüyordu. Yanında gümüş bir kova vardı; içinden çıkan şişenin boynuna beyaz bir peçete sarılmıştı.

Önümdeki masaya kurulan yemek setinden neler olup biteceğini anlamam gerekirdi. Sırf dekor olsun diye masa kurmadıkları açıktı. Bu gözümden kaçmış olsa bile, eski kayıkçının şimdiki giysileriyle karşımda belirmesi gözlerimi açmalıydı. Hem hangi tuhaf restoranda garson yeşil bir ceket giyip ona uygun renkte kravat takardı? Elbette kiliseyi bir restorana çevirmek son derece uygunsuzdu; ama zaten gizli kamera çekimlerinin en bilinen tarafı bu tür dönüşümler değil mi? Özellikle de en ölçüsüz olanlar. Hiçbir şey tabu değildi.

Bana doğru gelişini izlerken içimi iki zıt duygu kapladı. O yerin gerçek bir kilise olmadığı gerçeğini dikkate almadan yemek yemek bile rahatsız ediciydi. Asla yapılmaması gereken şeyler vardır, özellikle de bu kamuoyuna gösterilecekse. Kutsal mekânlara saygı göstermeyen bir cenaze levazımatçısından hizmet almayı bundan sonra kim isterdi? Sokak kavgasında başkasının dişini söken bir diş hekiminin koltuğuna kim oturmak ister? Ancak yemeği düşününce ağzım sulandı. Tramvayda ağzıma tıkıştırdığım bir dilim ekmek ve ezik sandviç dışında sabahtan beri ağzıma lokma koymamıştım. Midem daha hayvanat bahçesindeyken guruldamaya başlamıştı; ama farkında değilmiş numarası yapmıştım.

Garson servis arabasıyla yanımda durunca, üstü kapalı olmasına rağmen tabaktan gelen yemeğin kokusu burun deliklerime kadar ulaştı ve olayların akışını bütünüyle değiştirdi. Temel içgüdüler kaygılarımın önüne geçti. Bir şeyler yemek zorundaydım. Nahoş sonuçlar üzerinde daha sonra düşünecektim. Gizli kamera ekibini bu sahneyi çıkarmaları konusunda ikna edecektim Onlar için çok büyük bir anlam ifade etmese gerekti. Ellerinde başka türden bolca malzeme vardı. Gerekirse mesleki itibarımı zedeledikleri için onları dava edeceğim tehdidini de savurabilirdim. Beyaz eldivenin yemeğin üstündeki kapağı açıp havaya kaldırışını aç gözlerle izledim.

Kapağın altında gördüklerim iştahımı alt üst etti. Gümüş tabağın üstünde fırınlanmış bir balık vardı. Diğer başka şeylerin yanında kılçıklarından tiksindiğim için çok iyi hazırlanmış bir fileto dahi olsa balığı hiç sevmem. Zaten akvaryum aldığımdan beri balık yemeyi de tamamen bırakmıştım. Bana huzur vereceğini düşündüğüm canlıları yersem nasıl görünürdüm? Elbette seyrettiğim tropik balıkları yemeyecektim; ama onların türünün başka üyelerini yeme düşüncesi de oldukça rahatsız ediciydi.

Ben onu izlerken, garson ustaca hareketlerle yassı parçanın yanından bir kesit aldı, üst yarısını çevirdi, kemikleriyle beraber bütün omurgayı çıkardı; yemeğin yanında garnitür olmamasına üzülmüştüm. Bu tür ara sıcakların yanında servis edilen patates ve biraz yeşillik olsaydı, açlığımı onlarla bastırıp balığı da kırıntılayıp sanki bitirmişim gibi davranabilirdim. Bir parça ekmek bile yeterli olurdu; ama tabakta sadece altüst edilmiş balığın altında kalan üç dilim limon vardı.

Garsonun önümdeki porselen tabağa koyduğu balığı yemekten başka çarem kalmamıştı. Yememek için nasıl bir bahane ileri sürebilirdim ki? Servis edilen yemeği yemezsem zor beğenen bir insan olduğum izlenimi yaratabilirdim. Getirilecek yemeğin aslında ne olduğunu bilmediğimi söylesem daha da zor durumda kalırdım. Özellikle kanaldaki utanç verici durumdan sonra, adamın benimle ilgili edindiği kötü izlenimi derinleştirmekten başka bir işe yaramazdı. Menüde bana sunulan alternatiflerin kısıtlı oluşundan yakınabilirdim ya da doğruyu söylemek gerekirse en azından açık bir dille herhangi bir şey sipariş etmediğimi söyleyebilirdim. Fakat artık çok geçti. Aslında hoşlanmış bile olabilirim. Yemek özenle hazırlanmışa benziyordu ve boş midem balığa karşı hissettiğim tiksintiyle mücadele etmemi kolaylaştırıyordu.

Garson ihtiyatlı bir ifadeyle öksürdüğünde çatal ve bıçağa çoktan elimi uzatmıştım. Garson buz kovasından şarap şişesini çıkardı, hafifçe yana yatırdı ve şişe mantarını yerinden birazcık oynattı. Mantarı tamamen çıkardıktan sonra şişenin ağzını sildi ve bir parmak kadar şarap doldurdu. Yeni bir açmazla karşı karşıyaydım. Balığı bir şekilde yiyebilirdim; ama şarap içemezdim. Asla. Hayatımda bir kez denemiştim; ama henüz ilk yudumda midem bulanmıştı. O zamandan beri kokusundan bile uzak duruyordum. Ancak o sırada bu içkiyi reddetmem mümkün değildi. Balık şarapla giderdi, başka bir şeyle değil; bundan kurtulmanın bir yolu yoktu. Eğer şarabı geri çevirip başka bir şey istersem tam bir kıro gibi görünecektim.

Neyse ki numara yapabilirdim. Kadehi kaldırıp dudaklarıma götürdüm. Dudaklarımı sıkıca kapattım, nefesimi de tuttum. Sanki bir yudum almış gibi yaptım ve ağzımın yan tarafından herhangi bir şey damlamadığından emin olup bir süre öylece durdum. Sonra kadehi masanın üzerine bıraktım. Sanki şarabın tadına bakmışım gibi peçeteyi kaldırıp ağzımın etrafındaki şarap izlerini sildim. Bunu bitirene kadar da nefes almadım ve garsona doğru başımı evet dercesine salladım.

Beni yakından izlemesine rağmen hiçbir şeyden şüphelenmemişti. Hemen kadehimi neredeyse ağzına kadar doldurdu. Ardından da şişeyi buz kovasına koyup masanın üzerine bıraktı. Tekrar şarap kadehine uzanmak zorunda değildim. Yemekten sonra masayı toplarken el sürülmemiş bir kadeh bulacaktı. Bunun tuhaf olduğunu düşünecekti; ama bir şey sormaya cesaret edeceğinden de şüpheliydim. Sorarsa uygun bir cevap uyduruverirdim. Belki de sorusuna cevap vermezdim. O esnada bu, hiçbir şeyi değiştirmezdi.

"Afiyet olsun efendim," dedi. Başıyla selamlayıp kilisenin köşesine çekildi.

Ayak sesleriyle beraber servis arabasının tekerleklerinin sesi de duyulmaz olunca ağzıma dikkatle bir parça balık koydum. Çok lezzetliydi. Eğer çok aç olmasaydım yine böyle düşünürdüm. Yemeğin kalitesinin aktörün yüzünden anlaşıldığı doğaçlama film seti yemeklerinden birini de verebilirlerdi; ama bunu yapmamışlardı. Gizli kamera organizatörlerini takdir etmeliydim. Sebebini bilmiyordum; ama gerçekten büyük çaba harcıyorlardı. Ya stüdyonun kantininde olağanüstü bir aşçıları vardı ya da yemeği pahalı bir balık restoranından sipariş etmişlerdi. İkincisi aklıma daha makul geldi. En sevdiğim yemeği sormamış olmaları çok üzücüydü. Hem balık sevmediğimi nereden bilebilirlerdi? Her şeyde kusur bulma hakkım yoktu. Hediye atın dişlerine bakılmazdı.

Bu rüya hali üçüncü lokmada kayboldu. Daha önce hiç tatmadığım baharatlarla zenginleştirilmiş, karşı konulması imkânsız bu tada kendimi kaptırınca yemeğin bir balık olduğu gerçeği aklımdan çıktı. Garsona gereğinden fazla güvenmiş, işini kusursuz yaptığına ikna olmuştum. Ancak bütün kılçıkları ayıklamak imkânsızdı. Damağıma batan kılçığı dilimin ucuyla ittirdim. İki parmağımla tutup baktım. Çok ufak bir parçaydı; ama ciddi bir soruna sebep olabilirdi. Dikkatli olmak zorundaydım. Yemeğe devam ettim, balığı çatal ve bıçakla önce küçük parçalara ayırdım, sonra da aralarında kılçık kalıp kalmadığını kontrol ettim. Bu beni biraz yavaşlattı ve bir an önce açlığımı yatıştırma isteğimi azaltmadı; ama bu işi hafife almaya da cesaret edemedim.

Gösteri başladığında balığın üçte birini yemiştim. Sanki hemen bütün camları ve kapıları açmışlar gibi korkunç bir esinti başladı. Eğer dışarıda olsaydım fırtına çıktı derdim. Bir yerlere gizlenmiş kuvvetli havalandırma cihazlarını açmış olmalıydılar. Herhangi bir mekanik ses duymuyordum; ama bu tuhaf bir şey değildi. Bu tür stüdyolar hiç şüphesiz, sessiz çalışan ekipmanlarla donatılırlar.

Şamdanlar esintiyle hemen hemen aynı anda söndü. Öyle bir ahenkle söndüler ki, sanki birisi onları aynı anda üflemişti. Meşaleler bir süre daha yanmaya devam ettikten sonra onlar da birer birer söndü; alevleri dalgalandı, karşı koymaya çalıştılar; ama rüzgârın gücüne teslim olmak zorunda kaldılar.

Yemeğin ortasında olmasaydım bu orijinallik yoksunluğundan çok da rahatsız olmazdım. Her bölümde er ya da geç zifiri karanlığın içinde kalmaya zaten alışmıştım. Ancak yemek yerken bunu yapmaları tam bir düşüncesizlik örneğiydi. Bitirene kadar bekleyemezler miydi? Karnımın ne kadar aç olduğunu gayet iyi biliyorlardı, üstelik bu benim hatam değildi. İlk davetiyeden beri beni alelacele oradan oraya sürüklüyorlar, sonra da yeterince vakit olduğu ortaya çıkıyordu. Kelepir kitap dükkânında bir şeyler olmadan önce neredeyse bir saat boyunca aylaklık etmiştim, üstelik oraya yetişmek için canımı dişime takmıştım.

Artık beni yakalamalarına izin vermeyecektim. Onlar düşüncesiz davranıyorlarsa ben de öyle davranacaktım. Sanki bölüm başlamamış gibi yemeğime devam edecektim. İşlerine devam edip benim de görgüsüz bir budala olduğumu düşünebilirlerdi; ama umurumda değildi. Zaten yıllar sonra balık yemeye razı olmuştum; ama şimdi de en lezzetli yerinde yarım bırakmamı bekliyorlardı. Önümdeki görünmez tabağı çatalımla hissetmeye başladığım sırada biraz daha beklemem gerektiğini anladım. Eğer bana servis yapılmamış olsaydı karanlık çok da büyük bir engel teşkil etmeyecekti; ama yaptığım işi görmeden kılçıkları nasıl ayıklayabilirdim. Her halükârda perde kalkmadan önceki bu karanlık çok da uzun sürmeyecekti.

Gerçekten de öyle oldu. Bu düşünce aklımdan geçer geçmez, parlak, mavimtırak bir spot ışık yandı. Stüdyoda olduğum gerçeğinin farkında olmasaydım dehşete kapılırdım. Işık, kilisenin üstündeki kubbenin tam ortasından geliyordu. Biraz eğimli inen ışık masanın

sol tarafındaki yassı taban taşının üzerinde yaklaşık bir buçuk metre çapında bir alanı aydınlatıyordu. İçinde parıldayan bir şey vardı, sanki sayısız küçük kıvılcım yanıp sönüyor gibiydi. Dindar bir insan bunun ilahi bir görüntü olduğunu zannedebilirdi.

Yerde ışık altında parlayan alan boş değildi. Tamamına yakını bej renkli bir külçe, sanki yukarıdan aşağı düşmüştü. Birkaç dakika herhangi bir hareketlenme olmadı. Etrafımı saran karanlık yüzünden iyi göremememe rağmen balığı didikleyip kılçıkları ayıklamaya henüz başlamıştım ki külçe hareket etti. Şaşkınlıktan çatalımı ve bıçağımı tabağımın içine bıraktım. Teleskopik uzantılara benzeyen bir şeyler kendini çözüyor gibiydi. Neredeyse tamamen ayaklandıkları zaman bunların bacak olduğunu birden fark ettim. Sonra bir kafa ortaya çıktı.

Kadının saçları bu kez biraz daha uzun ve dalgalıydı. Kıvılcımları bir şekilde kendine çekmiş, onlar da parıltılarını yoğunlaştırıp etrafında toplanmışlardı. Kısa bir süre önce onu mayoyla görmüştüm, güzel bir vücudu vardı. Vücudunu saran açık renkli leotard, zarif vücudunu daha da belirgin kılıyordu. Ayağa kalkıp tıpkı menüdeki balerin resimlerinde olduğu gibi ayakuçlarında yükselip kollarını başının üzerine kaldırdığında elbise bütün vücut hatlarını ortaya çıkardı. Çizimi artık hatırlayamasam da belindeki hafif tütü etek uçuşuyordu. Çıplak değildi; ama son derece erotikti.

Oldukça yetenekli olduğunu gösterecek kadar uzun süre o pozisyonda kıpırdamadan durdu. Kadının kesinlikle birden fazla yeteneği vardı. Daha önce aktris ve flüt sanatçısıydı, bu sefer de balerin olarak karşıma çıkmıştı. Bu kadar yetenekli bir insanın kendini gizli kamera çekimlerindeki küçük rollerde neden heba ettiğini anlamıyordum. Parayla ilgisi olmalıydı. Başka ne olabilirdi? Bugünlerde fiyat uygunsa herkesi satın almak mümkün. İçimi bir üzüntü kapladı, sanki onu sokakta genç bedenini zevk düşkünlerine sunarken

yakalamış gibiydim. Onunla aynı konumda olduğum aklıma gelince üzüntüm derinleşti. Hatta belki ondan daha kötü durumdaydım. O en azından bir şeyler kazanıyordu; peki ya ben ne elde edecektim? Hiç. Kendimi yok pahasına satıyordum. Huzur içinde yemek yeme hakkından bile mahrum kalmıştım.

Kadının gösterisine başlamış olmasına aldırmadan tabağımdaki balığın kalan kısımlarını didiklemeye devam ettim. Kabalık ediyordum; ama en azından onun bunu yüzüme vurmayacağını da umuyordum. Onu küçümsemiyordum. O gece beni neyin beklediğini kimse bilemezdi; belki bir daha yemek yeme fırsatı bulamayacaktım. Eğer yorucu bir faaliyet içine girmek zorunda kalırsam açlıktan düşüp bayılabilirdim. Üstelik onu tamamen göz ardı etmiyordum. Ağzıma bir parça balık attıktan sonra, bir diğer lokmanın kılçıklarını ayırmadan evvel onu bir süre izliyordum.

Yılların dans tecrübesine sahip olduğu çok açıktı. Tekniği dengeli ve zarifti. Bu karmaşık koreografide bile hiç çaba harcamadan hafifçe ve esnek bir şekilde süzülüyordu. Işık, kadınla bütünleşmişti. Hiç aksatmadan onu takip ediyor, sürekli spot ışığının aydınlığında kalmasını sağlıyordu. Ne yazık ki, baleden pek anlamam; bu yüzden bunun hangi eserin bölümü olduğunu bilemiyordum. Normal şartlarda müzik eşliğinde dans edilir; ama görünüşe göre o anda buna hiç gerek yoktu.

Sıçrayışları özellikle ilgimi çekmişti. Sanki ayaklarının altında taş yerine elastik bir zemin varmış gibi çok çaba harcamadan yukarı zıplıyordu. Sanki bir trambolinin üzerindeydi. Adeta yeryüzüne dönmekte tereddüt ediyormuş gibi uzunca bir süre havada asılı kalıyordu. Bu şekilde bir kez sıçradıktan sonra havada asılı kaldığında bunun normal bir durum olduğunu sanmıştım. Hatta yeni bir lokma hazırlamak için başımı eğip tabağıma bakmaya başladım; ama

çatal ve bıçağımı oynatmadım. Başımı yavaşça kaldırdım ve balerine baktım.

Yerden yaklaşık bir metre kadar yukarıdaydı. Yüzündeki gülümsemeden anladığım kadarıyla bu hiç de zor değildi. Havada asılı kalmak için özel bir çaba harcamıyordu. Tıpkı çizimdeki pozu gibi havada duruyordu. Tavırlarındaki kayıtsızlık bana da sirayet etti. Başlangıçtaki şüphelerim yerini aşikâr olanı kabullenişe dönüştü. Göze ne kadar imkânsız görünürlerse görünsünler, filmlerdeki özel efektleri de aynı şekilde kabulleniyordum. Filmleri düşününce aklım başıma geldi. Tabii ya! Bu bölümün film stüdyosunda çekilmesinin sebebi buydu. Bu tür numaraları yapmalarını sağlayacak ekipmanlar gerçek bir kiliseye sığmazdı.

Eğer sadece havada asılı kalmayla sınırlıysa, illüzyonistlerin repertuarında uzun zamandan beri bulunan bu hile o kadar da karmaşık sayılmazdı. Ancak baktığım şey bir sirk gösterisindekinden daha yükseğe çıkıyordu. Bunu nasıl kurguladıklarını anlayamadım; çünkü ışık zemini aydınlatmıyordu. Kızın ayaklarının hizasından kesilmiş gibi bitiyordu. Altındaki boşluk tamamen karanlıktı. Sağduyuya ters düşmesine rağmen ışığın kırılmasını normal kabul ettim. Film yapımcılarının hokkabazlıkları söz konusu olduğunda insan fazla şaşırmamalı.

Balerin sonunda canlandı. Duruşunu değiştirmedi; ama yatar bir pozisyon aldı. Işık, boyunun uzunluğunu gösterecek şekilde genişledi. Parmak uçlarından ayakuçlarına kadar boyu iki metre fazla olmalıydı. Bir süre o şekilde durduktan sonra bir daire çevresinde yüzmeye başladı. En azından bana balıkların hareket edişini hatırlatıyordu. Ellerini ileriye uzatmıştı. Birbirine sarılmış elleri küçük bir balığın kafasına benziyor, başparmakları da balığın gözlerini andırıyordu. Hafifçe ayırdığı bacakları balığın yüzgeçleri gibiydi. Yüzmeye

başlaması için vücudunun hafif bir devinimi yeterliydi. Hava, kadının aerodinamik şekline sudan çok daha az direnç gösteriyordu.

Önce aynı yerde ağır ağır birkaç daire çizdi, sonra bir spiralin içinden yukarı çıkmaya başladı. Onun havaya yükselişini takip eden ışık, altında daha fazla karanlık alan bırakıyordu. Bu sahnenin koreografi benim gibi akvaryumdaki balıkları izleyen biri olmalıydı. Balıklar kaotik bir şekilde yüzerler; ama kimi zaman da insanı şaşırtacak kadar düzenli manevralar yaparlar. Bunlardan biri de spiral şeklinde aşağı yukarı yüzmeleriydi. Buna neyin sebep olduğunu hiç anlayamıyordum; ama bir tür heyecan duygusuyla yaptıklarını söyleyebilirdim.

Kubbenin aşağı yukarı yarısına ulaştığında kadın sanki bir şeyden ürkmüş gibi birden durdu. Vücudu bir titremeyle sarsıldı. Tekrar yüzmeye başladığında hareketleri eski düzenini kaybetmişti. Telaşa kapılan bir balık gibi sarsılıp seğiriyordu. Bir tehlikeden kurtulmaya çalışıyordu; ama kaçacak yeri yoktu. Işığın alt kısmına doğru ilerlemeye çalıştı; ama başaramadı, tıpkı akvaryumun dibinden daha aşağı gidemeyen bir balığa benziyordu. Yana doğru yaptığı hareketler de sınırlıydı. Bir taraftan diğer tarafa gidiyor; ama etrafındaki görünmez cam duvarlar onu geri itiyordu.

Işık merhametsiz küçülüşüne devam edip onu daha da sınırlı bir alana hapsediyordu. Sanki bir balık ağına yakalanmış gibi çılgınca debeleniyor, kaçınılmaz sondan kurtulmak yani yuvarlak ışığın kaynağında kaçmak için hummalı bir çaba harcıyordu. Şaşırtıcı benzerlik şok edici bir şekilde benim de başıma gelinceye kadar kadının hoşnutsuzluğuna anlam verememiştim. Üst taraftaki açıklık, kocaman açılmış bir ağza benziyordu. Biraz daha yaklaşınca kadın yenmiş olacaktı.

Çiğnediğim lokma boğazımdan henüz geçmişti. Vicdan azabı boğazımdan aşağı inen lokmayı durdurmaya beni zorladı; ama artık

çok geçti. Midemle boğazımın ortasında bir yerlerde tutmayı başarmıştım; ama sanki filetoyu dikkatlice ayırmama rağmen küçük bir kılçığı gözden kaçırmışım gibi nefesimin tıkanmasına engel olamadım. Soluğum hırıltı halini alırken gözlerimden de yaşlar akmaya başladı. Hiç düşünmeden şarap kadehine uzandım; ama şarabın her şeyi daha da berbat edecek olması aklıma gelen son şeydi.

Şarap içmeden itidalimi tekrar kazanmaya çalışırken yukarıdaki balerin zirveye yaklaşıyordu. Kubbenin yakınına geldiğinde balık kadın kaderine teslim olmuş gibi çırpınmayı bıraktı. Önceki hareketlerinin ataletini üzerinde taşıdığı için belinin etrafında bir çember çizerek dönüyordu. Bu gerginliği, sessizliği bozan tek şey telaşlı öksürüğümdü. Sanki gerçek bir bale gösterisindeymişim gibi rahatsız olmama neden olmuştu. Adeta izleyicilerin sitem dolu tavırlarını hissediyordum. Ancak final sahnesi geldiğinde sıkıntılarımdan da kurtuldum. Işıktan geriye kalanlar, açıklığın içine hızla süzülüp her şeyi emdi ve geriye karanlıktan başka bir şey kalmadı.

Rezillikten başka bir şey değildi. Önce beni saatlerce aç bırakmışlardı. Ardından bana bir şeyler yeme fırsatı vermeye tenezzül etmişler; ama yemeğimin ortasında yediğim her şeyin midemde düğümlenmesine sebep olmuşlardı. Bunu yapmak zorunda mıydılar? Daha az kötü ve zalim bir şey düşünememişler miydi? Eve döndüğümde balıklarımın gözlerine nasıl bakacaktım? El yordamıyla önümdeki tabağı bulup tiksintiyle ittirdim. Bunu galiba gerektiğinden daha sert bir şekilde yapmıştım. Karanlıkta bir şeylerin yere düştüğünü duydum.

Ne olduğunu hemen anladım. Şarap kadehi devrilmiş ve içindeki de dökülmüştü. Şartlar daha farklı olsaydı bu sakarlık, utançtan yerin dibine geçmeme sebep olurdu. Muazzam büyüklükteki masa örtüsünü berbat etmiştim. Ne var ki, buna hiç üzülmedim. Ettiklerini bulmuşlardı, yaptıklarının sonuçlarına katlanacaklardı. Hem

gizli kamera çekiminde böylesine pahalı bir masa örtüsüne ne gerek vardı? Eğer iş tazminat ödeme tartışmasına kadar uzarsa şarap siparişi vermediğimi, beni buna zorladıklarını söyleyebilirdim. Tıpkı balık gibi. Menüyü niye yabancı bir dilde yazmışlardı? Neden ışıkları söndürmüşlerdi? Beni karanlıkta bırakmasalardı kadehi devirmezdim.

Sol tarafımdan yine ayak sesleri duydum. O tarafa baktım; ama görüşüm karanlık yüzünden bulanıklaşmıştı. Garson ise karanlıktan rahatsız değilmiş gibi görünüyordu. Ayak seslerinden bana doğru geldiğini anladım. Yanıma gelene kadar durmadı. Bir süre herhangi bir ses duymadım; ama onun bir şeyler yaptığı izlenimini edindim. İçimi bir korku kapladı. Bana zarar vereceğini düşünmüyordum; ama onu görebilseydim kendimi daha iyi hissederdim. Birden yanımda bir şey çatırdayıp parladı.

Geriye sıçrayıp kendimi koruma refleksiyle ellerimi kaldırdım. Oysa buna gerek yoktu. Tehdit altında değildim. Utanç içinde ellerimi indirdim. Aniden yanıp sönen ışık kısa bir süre sonra yerini mütevazı boyutlardaki bir kibrit alevine bıraktı. Parlak beyaz eldiven yanımdan geçip masada en yakınımda duran şamdana uzandı. Beş mum da arka arkaya parıltılı hediyelerini ortaya döktüler. Işık arttıkça sebep olduğum ziyan da ortaya çıkmaya başladı.

Kendimi müdafaa etmek için tam bir şeyler söylemek üzereyken garson tek kelime etmeden kadehi kaldırdı, yanında getirdiği ve bükülü koluna astığı peçeteyle sildi, lekeyi gizlemek için peçeteyi serdi. Ardından, önceden tabağımın bulunduğu yere kadehi koydu. En sonunda da buz kovasından şişeyi çıkarıp bardağıma biraz daha şarap doldurdu. Rahatsızlık hissim, yerini birden öfkeye bıraktı. Adam çok ısrarcıydı. Şarap içmek üzere olmadığımı kafasından atamamıştı. Bunu anlaması için ne yapmam gerekiyordu? Bu sefer her şeyi açıklığa kavuşturmak için şarabı kazara değil, kasten dökmeyi düşündüm; ama yapmadım. Böyle taşkınlıklar kişiliğime tersti.

Şarabı görmezden gelecektim. Ben bitirene kadar orada dikilmekte ısrar ederse epeyce bekleyecekti.

Ancak niyeti bu değildi. Daha önce yaptığı gibi kilisenin sol köşesine de gitmedi. Ağır adımlarla masanın diğer ucuna yürüdü. Sadece bir şamdan yandığı için benden birkaç adım uzaklaşınca karanlığın içinde kaybolmuştu. Ayak seslerini bir süre daha duydum, sesler kesildiğinde gözle görülmeyen bu mesafeden tahmin yürütmem güçleştiği için benden ne kadar uzakta olduğunu veya neden durduğunu anlayamadım.

Garson bir kibrit daha yakınca her iki soru da cevabını buldu. Masanın diğer ucunda, şamdanların üzerindeki mumları yakıyordu. Aydınlık yavaş yavaş arttıkça karşımda duran birinin yüz hatları da belirginlik kazanmaya başladı. Mesafe net bir şekilde görmeme izin vermeyecek kadar uzaktı, eğik başının üzerindeki şapkasının geniş siperliği kadının yüzünü tamamen örtüyordu; ama kim olduğunu tahmin etmem için yakından görmeme gerek de yoktu.

Bu sefer beyaz bir elbise giymişti, etrafındaki karanlığa tezat bir parıltısı vardı. Kalbim lise çağındaki bir çocuğunki gibi çarpmaya başladı. Onun ortaya çıkmasını beklediğim için pek şaşırmamıştım. Gizli kamera dizilerinde o kadar uzun zamandır yer alıyordum ki onun sadece sesiyle bile olsa, bölüm sonlarında ortaya çıktığını artık öğrenmiştim. Onu nerede görebileceğimi bile gayet iyi biliyordum. Masanın diğer ucuna sofra takımlarını başka kimin için koyabilirlerdi ki?

Garson son şamdanı da yaktıktan sonra yavaş yavaş geri çekildi. Yanıma geldiğinde durdu, şarap kovasını ve yemediğim balığın bulunduğu tabağı aldı. Dolu kadehi de alabileceğini elimle işaret ettim; ama bana dikkat etmedi. Arkasını dönüp gitti. Burası şu süslü restoranlardan biri olsaydı şef garsonu çağırıp personelin kabul

edilemez hatta kaba davranışını şikâyet edebilirdim; ama o yerde şikâyetimi dile getireceğim hiç kimse yoktu.

Ayak sesleri kesildikten sonra beyaz elbiseli kadın başını kaldırmadan ayağa kalktı. Hiç tereddüt etmeden ben de aynısını yaptım. Ne yapmaya çalıştığı konusunda hiçbir fikrim yoktu; ama görgü kuralları özellikle de bana yönelik bir tehdit olmadığı için oturmama izin vermiyordu. Önündeki kadehi alıp havaya kaldırdı. Mum ışıklarının yansıması kristal kadehin üzerinde kıpırdandı. İstemeyerek de olsa onu bir kez daha taklit etmek zorunda kaldım. Bir sonraki adımda neler olacağını ve beni ne kadar zor bir durumda bırakacağı çıkarımına varmak hiç de zor değildi.

Şapka tıpkı görünmez bir güneşi takip eden ayçiçeği gibi yukarı doğru kavislendi. Pek faydası olmayacağını bilsem de masaya doğru hafifçe eğildim. O kadarcık ışıkta onu rahatça göremeyeceğim kadar uzaktaydı. Masanın bu kadar uzun olmasının amacı da buydu: Şapkasının siperliğiyle yüzünün benden saklı kalması. Ne var ki, eski hayal kırıklığım hiç vakit kaybetmeden içimde yeniden kıpırdandı; çünkü kadın tam o esnada kadehini dudaklarına götürmüştü.

Kadehimi kaldırmaktan başka ne yapabilirdim? Bir hanımefendinin şerefe kadeh kaldırmasını nasıl geri çevirebilirdim? Bu, söz konusu bile olamazdı. Öte yandan şaraptan bir yudum bile almam söz konusu değildi. Az önce yediğim her şeyi çıkarabilirdim. Ne hoş bir görüntü olurdu ama... Panik halinde, kendimi bu tuzaktan kurtaracak bir yol aramaya başladım.

Garson yanı başımda durup ona gitmesini işaret etmemi beklerken yaptığımın aynısını yapabileceğimi düşündüm. İçermiş gibi yapacaktım. Ne yazık ki, kadehte çok az içki olsaydı bu mümkün olurdu; ama şimdi ağzına kadar doluydu. Kadehi birazcık eğdiğim anda, ağzım kapalı olacağı için şarap yanaklarımdan aşağı dökülürdü.

Üstelik bir garsonu aldatmakta herhangi bir onur kırıcı taraf olmamakla beraber, aynı şeyi bir hanımefendiye karşı yapamazdım.

Kadın kadehini kaldırıp içmeye başladı. Tamamen köşeye sıkıştığımı hissettiğim sırada aklıma bir çıkış yolu geldi. Zarif bir yöntem değildi; ama başka seçeneğim var mıydı? Şarabı ağzıma dolduracak; ama yutmayacaktım. Bu alternatifin de sıkıntılı tarafları elbette vardı; ama şarabı gerçekten içmekten da azdı. Kolay olmayacaktı; ama bu zor durumu atlatmak için her türlü sıkıntıya göğüs germeye de hazırdım. Gözlerimi kapatıp kadehten büyükçe bir yudum aldım.

Gözlerimi uzun süre kapalı tutmaya niyetli değildim; ama şarabın iğrenç tadı beni buna zorlamıştı. Asık surat ifadem tıpkı balık yağı içmek zorunda kalan bir çocuğun yüz ifadesine benziyordu. Aramızdaki geniş mesafenin lehime çalıştığını ve kadının yüzümü ekşittiğimi görmediğini umuyordum. Büyük bir çaba harcayarak yüzüme normale yakın bir yüz ifadesi takınmaya çalıştım; ama yaptığım hilenin izlerini bütünüyle silemedim. Şişen yanaklarım beni ele veriyordu. Şansıma, masanın diğer ucundan görülmesi mümkün değildi. Ağzımın dolu olduğunu değil de muhtemelen gözlerimi kapattığımı görecekti. Gözlerimi hemen açtım.

Gördüğüm daha doğrusu görmediğim şey hem karamsarlığa kapılmama hem de rahatlamama neden oldu. Masanın diğer ucunda kimse yoktu. Şamdanlar boş sandalyeyi aydınlatıyordu. Bir kez daha aldatılmıştım; ama bu seferki benim hatamdı. Eğer gözlerimi kapatmamış olsaydım kaşla göz arasında bu şekilde ortadan kaybolamazdı. Peki ya şarap seven biri olsaydım? Bu, daha büyük bir ihtimal değil miydi? Şarap severlerin sayısı şaraba tahammül edemeyenlerden daha fazladır. İkinci gruptakilerden olduğumu bilmelerine imkân yoktu. Önceden hazırlanmış olmaları gerekirdi; ama kucaklarına düşen bu fırsatı da iyi değerlendirmişlerdi.

Kadının ısrarlı bir biçimde ortadan kayboluşları beni aptal konumuna düşürüyordu; ama bu kez bunun iyi bir tarafı vardı. Edepli hiçbir davranış kaygısı beni ağzımdaki şarabı tükürmekten alıkoyamazdı. Belki beni hâlâ filme alıyorlardı; ama bunu o kadar umursayamazdım. Bundan daha kötü hallerimi de çekmişlerdi. Ünüm zaten o kadar kötü bir seviyeye inmişti ki, daha kötü hale getirmeme sebep olacak bir şey yapamazdım. Önümdeki en zorlu konu ağzımdaki şaraptan kurtulmaktı.

Kadehi tekrar ağzıma yaklaştırdım. İçine geri tükürmek en mantıklı davranıştı. Zaten aklıma başka bir çözüm yolu da gelmiyordu. Dekor amaçlı bir kilise de olsa bir ibadethanenin zeminine tüküremezdim. Tam harekete geçmek üzereyken yanımda birinin hafifçe öksürerek boğazını temizlediğini duydum. Elinde kurabiye kutusuyla suçüstü yakalanan bir çocuk gibi kadehi masaya çabucak geri koydum. Garsonun orada olduğunu sesinden anlamıştım; ama yanında baka birinin daha olacağı aklımın ucundan bile geçmemişti.

Gözlerim kapalıyken belli ki epeyce bir şeyler olmuştu. Gözlerim kapalıydı; ama kulaklarım açıktı. Önceden duyulabilir olmalarına rağmen neden ayak seslerini duyamamıştım. Bu seferki neden bir değil de iki çift ayak sesiydi? Aklım almıyordu. Bir tür hile yapmış olmalıydılar. Balerin, garsonun yanında duruyordu; ama üzerinde leotard yoktu. O da koyu yeşil bir ceket giymiş ve aynı renkte kravat takmıştı. Tek fark pantolon yerine siyah renkte bir etek giymiş olmasıydı. Saç modeli değişmemişti.

Balerinlikten garsonluğa düşsem buna çok üzülürdüm; ama o hiç de rahatsız olmuşa benzemiyordu. Tıpkı meslektaşı gibi rahat rahat gülümsüyordu. Ben de gülümseyerek karşılık vermeye çalıştım; ama ağzımın şarapla dolu olması bunu zorlaştırıyordu. Köşeye sıkışmıştım. Bir şey soracak olsalar, sonuçları ne olursa olsun ağzımdaki sıvıyı yutmak zorunda kalacaktım. Olacakların en kötüsünü

bekleyerek gözlerimi kırpmadan onlara baktım. Fakat ikisi de bana bir şey sormadılar.

Aksine, kısa bir süre sonra garson elini uzattı. Şaşkınlıktan biraz tereddüt ettikten sonra ben de elimi uzattım. Bunun ne anlama geldiğini bilmiyordum. Beni bir şeyden dolayı tebrik mi ediyordu yoksa benimle vedalaşıyor muydu? Ortada tebrik edilecek bir şey göremediğim gibi misafir ayrılmak üzereyken garsonun gösterdiği böylesi bir yakınlığın sebebini de anlayamamıştım. Elimi sıkıca kavradı ve uzunca bir süre el sıkışmaya devam ettik. Hatta sonunda diğer elini de ellerimizin üstüne koydu.

Sıra kadına gelmişti. O âna dek, elinde şapkamı ve paltomu tuttuğunu fark etmemiştim. Onları giymediğime gerçekten şaşırdım ve elbette masanın üzerine bırakmakla aptallık ettiğimi de anladım. Bana önce şapkamı uzattı, giydikten sonra paltomu verdi. Dışarıya çıkmaya hazır bir şekilde karşısında duruyor, onun da elini uzatmasını bekliyordum, galiba o yerde garsonlar bunu alışkanlık haline getirmişler diye düşünüyordum. Fakat tam aksine, kadın bana doğru yaklaştı, omuzlarımdan hafifçe tutup önce bir yanağımdan sonra da diğerinden öptü.

Bu hareketi karşısında adeta donakaldım. Eğer dudaklarını biraz daha bastırmış olsaydı dudaklarımın ucundan ağzımdaki şarabı püskürtecektim. Dudaklarını hafifçe dokundurduğu için şanslıydım. Kadın benden hemen uzaklaşmadı. Öpücüğüne karşılık vermem gerektiğini dehşet içinde anladım; ama buna cesaret edemedim. Yan yana bir süre öylece durduk. Kendimi savunmak için bir şeyler de söyleyemezdim. Sonunda kadın bir adım geriye çekildi.

Utanç içinde başımı öne eğdim. Gözlerimi indirdim, ne yaptıklarına bakmadım. Sonra ikisinin de birer koluma girdiklerini fark ettim. Kilisenin birkaç adım ötedeki büyük kapısına doğru onlarla birlikte yürüdüm. Garson kapıyı açtı ve gösterişli bir el hareketiyle

dışarıyı gösterdi. Kapıdan hemen çıkmadım. Meraklı gözlerle onlara baktım; ama bana sadece gülümsemeleriyle karşılık verdiler. Belli ki söylenecek her şey söylenmişti. Bir an için tereddüt ettikten sonra kaçınılmaz olanı yaptım, yani karanlığa doğru yürüdüm.

Kapı arkamdan kapanınca karanlık daha da koyu bir hâl aldı. Nerede olduğuma dair hiçbir fikrim yoktu. Dışarıda bir yerlerde olduğum kesindi. Etrafımda ara ara yere düşen yağmur damlalarını duyuyordum, hafif bir esinti yüzümü okşuyordu. Tahminime göre, eğer az önce çıktığım kilise bir film stüdyosuysa burası da onun etrafındaki alandı. Dışarıda hiç ışık olmaması da tuhaf bir durumdu. Elbette kasten söndürülmemişlerse. Karanlıktan burnumun ucunu bile göremezken o yerden çıkıp başka bir yere gidebileceğimi mi düşünüyorlardı?

En iyisi onlara sormaktı. Kapıyı çalmak üzere dönmüştüm ki, bir şey söyleyemeyecek durumda olduğumu hatırladım. Önce ağzımdaki şaraptan kurtulmalıydım. Bu, hepsinden önce geliyordu. Ağzımda biraz daha uzun tutarsam yutmaktan farkı kalmayacaktı. Hem midem bulanacak hem de zehirlenmiş gibi olacaktım. Son istediğim şey buydu.

Görünüşe göre şaraptan rahatça kurtulabilecektim. Kimse beni izlemiyordu, yere tükürsem de bir sorun olmayacaktı. Üstelik bütün lekeleri yağmur temizleyecekti. Tükürmek için yan tarafıma

döndüğüm sırada beklenmedik bir düşünce beni alıkoydu. Ya bekledikleri şey buysa? Ağzımı açar açmaz flaşlar patlayacak ve yaptığımı ayan beyan gösteren bir fotoğrafımı elde edeceklerdi. Doğrusu muazzam bir fotoğraf olacaktı; istifra etmek için kilisenin önünden başka bir yer bulamayan yarı sarhoş bir cenaze levazımatçısı. Daha sonra o yerin gerçek bir kilise olmadığını, benim de aslında sarhoş olmadığımı ve gerçek anlamda istifra etmediğimi kim ispatlayabilirdi?

Bu fikri kafamda kısa bir süre tarttım ve kötünün iyisini tercih ettim. Ağzımdaki şarabı tükürürken beni kameraya almak için pusuya yatıp yatmadıklarını bilmiyordum; ama ağzımı kapalı tutmaya devam edersem başıma geleceklerin gayet farkındaydım. Yere eğilip ağzımı açtım. Ağzım açılıp şarap dışarı döküldüğü zaman gerçekte ne miktarda bir yudum aldığımı fark ettim. Neredeyse yarım kadehti. Halbuki küçük, sembolik bir yudum alabilirdim; ama görgü kuralları benden daha fazlasını istemişti. Kadehini bir dikişte bitiren bir hanımefendiden geri mi kalsaydım?

İçimi kaplayan rahatlama hissi uzun sürmedi. Başından beri korktuğum şey tarafından alt üst edildi. Daha doğrulmaya bile vakit bulamadan bir flaş patladı. Şanslıydım ki, üzerime çevrilmiş parlak ışıklar yoktu. Hatta elektrik ışığı bile değillerdi. Tam önümde iki sıra küçük ateş yanıyordu. Birbirlerine paralel ve düzenli aralıklarla yerleştirilmişlerdi; ama mesafe uzadıkça perspektif nedeniyle aralarındaki boşluk sanki azalıyordu. Bana en yakın çiftten yola çıkarak sıranın iki üç adım uzunluğunda olduğunu tahmin ettim. Bunun ne olduğunu anlamak zor değildi. Önümde aydınlık dar bir patika oluşturuyordu.

Biraz daha dikkatli bakınca ateşlerin daha önce düşündüğüm gibi yere düzgün bir biçimde yerleştirilmediğini fark ettim. Eski moda gaz lambalarını andıran alçak kapların içinde yanıyorlardı.

Kenarlarının mavimsi bir renk alması, ateş kaynağının tutuşan gazlar olduğunu gösteriyordu. Ortaya çıkan ışık zayıf da olsa etrafımda ne olduğunu anlamama yetiyordu. Yolun hem sağında hem de solunda mezar taşları vardı. Ya bir mezarlıktaydım ya da mezarlık süsü verilmiş bir yerdeydim.

Mezarlıkları kiliselerden daha iyi tanıyordum. Görüşümün kısıtlı olması bir yana, zifiri karanlık bir mezarlıkta bile yolumu bulabilirdim. Hiçbir şey göremesem de, yol boyundaki gaz ateşi ışıkları kentteki dört mezarlıktan herhangi birinde olmadığımı anlamama yetmişti. Onlar çok farklıydılar. Tek açıklaması, az önce çıktığım stüdyonun kapalı alanla sınırlı olmadığı, çevresindeki açık alanı da kapladığıydı. Yani gizli kamera çekimi hâlâ devam ediyordu. O zaman neden sanki her şey sona ermiş gibi birbirimizle vedalaşmıştık? Yanlış bir izlenim edinmiş olmalıydım.

Yavaş yavaş patikadan yürümeye başladım. Yağmurun sesi ayağımın altında ezilen çakıl taşlarının sesine karışıyordu. Birkaç adım sonrası, arkamdaki kiliseye bakmak için ânî bir istek duydum. Arkamı döndüğümde ilk ateş çiftinin zayıf ışığında bütün görebildiğim büyük kapı ve hemen etrafındakiler oldu. Hem enine hem de boyuna uzun bir binaydı; ama bulunduğum yerden bunu belirleyemiyordum. Yani kilisenin sadece bir arka plan dekoru olmadığı belliydi. Kentte bir film stüdyosunun bulunduğunu biliyordum; ama içinde en ufak detayına kadar hazırlanmış bir kilise olduğundan haberim yoktu.

Yürümeye ve etrafıma bakmaya devam ettim. Bu alanda uzman biri olarak, hemen fark etmiş olmam gereken bir şey dikkatimi çekti. Görebildiğim bütün mezar taşlarının boyutları birbirleriyle aynıydı ve aynı gri rengi taşıyorlardı. Üstelik hepsinin üzerinde birer büst vardı. Gerçek bir mezarlıkta böyle bir şeye rastlanmaz. Hangi tuhaf film böylesine bir tekdüzeliği zorunlu kılıyordu? Dekoru gizli

kamera çekimi gerekliliklerine uygun hale getirmek için bir şeyler yapamazlar mıydı? İzleyicilerin beni göreceği ortamın benim açımdan da önemli olduğunu öğrenmiş olmaları gerekirdi. Böylece tek tip mezar taşı yapmadığımızı da belki anlamış olurlardı. Bir mezarlığı böyle bir örnek hale getirmek çok pahalıya mal olurdu. Neyse ki, zayıf ışık altında bu durum pek dikkat çekmiyordu.

Önümde uzanan yolun bir sonunun olmadığı açıktı. Alevli işaretlerle belirlenen yolun iki ucu epeyce ileride birleşiyordu. O kadar ilerlememe karşın bu birleşme noktasına bir türlü ulaşamıyordum. Belli ki stüdyoya oldukça geniş bir alan tahsis edilmişti. Ne yapacağım konusunda tereddüt yaşadığım için kısa bir süre durakladım. Kilisenin kapısından uzaklaşarak doğru bir şey mi yapmıştım? Başka bir seçeneğim var mıydı? Yoksa sonsuza kadar orada dikilmem mi gerekiyordu? Eğer kilisenin önünde durmamı isteselerdi bu ateşleri yakarlar mıydı? Öte yandan kilometrelerce yol yürümemi de beklemiyorlardı herhalde. Bunun bir mantığı var mıydı?

Kiliseye geri dönüp kapıyı çalabilir ve yolu tarif etmelerini isteyebilirdim elbette; ama birinin çıkıp bana yolu tarif etmeyi bir yana kapıyı açma ihtimallerinin bile çok düşük olduğunu bilecek kadar da tecrübe edinmiştim. En başından beri benimle ilgili en ufak bir şeye bile tenezzül etmemişlerdi. Belki de olması gereken buydu. Kurbanın olan bitenin farkında olduğu gizli kamera çekimi olur muydu?

Peki ya orada öylece dursaydım? Bu da ellerini güçlendirirdi. Başka bir yerde olmamı istiyorlarsa, bunu anlamamı sağlamalıydılar. Beni yürümeye nasıl zorlayabilirlerdi? Belki beni korkuturlar, kuyruğumu kıstırıp kaçmamı sağlarlardı. Eğer gerçek niyetleri buysa küçük bir hesap yanlışı yapmışlardı. Sıradan bir korku filmi sahnesinden çok daha ikna edici bir şeyler tasarlamaları gerekirdi. Belki başka insanlar hayaletlerden, zombilerden, açılan mezarlardan falan

korkuyor olabilirdi; ama bunlar cenaze levazımatçısı karşısında bir işe yaramazdı.

İki ateş kabının arasında durdum. Etrafımda yaprak dahi kıpırdamıyordu. Sessizliği bozan tek şey, çiseleyen yağmur ve göremediğim ağaçların tepelerindeki yaprakların hışırtısıydı. Derken, nereden geldiği belli olmayan kuş cıvıltıları duydum ve bunu kanat sesleri takip etti. Şapkamı yüzüme doğru hafifçe indirdim, paltomun yakasını kaldırdım ve ellerimi cebime soktum. Daha sonra düşününce etraftaki en korkunç şeyin bizzat kendim olduğunu anladım. Masum birileriyle karşılaşacak olsam yüzünü kapatıp olduğu yerde kıpırdamadan duran siluetim karşısında muhakkak dehşete kapılırdı. Hangi normal insan gece vakti böyle bir yerde dolaşırdı ki? Hayalet olduğumu sanmasalar bile, bir tür manyak olduğumu düşünürlerdi.

Dakikalar herhangi bir şeyin olmadığı durumlara uygun olarak yavaş yavaş ilerliyordu. Yere çömelip elimi mavimsi alevlere biraz yaklaştırırsam saatimi görebilirdim; ama canım istemiyordu. Umurumda da değildi. O gece ilk defa bir yere yetişmek için acele etmiyordum. Üzerimde baskı olmadığı için kendimi daha rahat hissetmem gerekirdi; ama ne tuhaftır ki, üzerime bir sabırsızlık çökmüştü. Durumu yine yanlış değerlendirdiğim korkusuna kapıldım. Beni daha ne kadar bekleteceklerdi?

Sanki bu sorunun cevabıymış gibi, tam o esnada bir şey oldu. Hiçbir şeyin beni şaşırtamayacağından emindim; ama çan sesini duyunca birden irkildim. Bir gök gürültüsü edasıyla sanki tam arkamdan çalıyordu. Sesin kiliseden geldiğini ancak üçüncü çan sesinde fark ettim. Saymak zorunda olmadığımı anlayana kadar iki çan sesi daha duyuldu. Elbette on iki kez çalacaktı. Gece yarısı çanıydı. Buna rağmen saymaktan kendimi alamıyordum. Dokuzuncu vuruşundan sonra çan sesi bütün önemini yitirdi.

Sol tarafımdaki mezar taşını donuk bir ışık kapladı. Anladığım kadarıyla ışık yerden çıkıyor, ağır ağır yukarı yükseliyordu. Bir tür soluk beyaz floresan lambası gibiydi. Dört bir yanımdan yükselen mezar taşlarının görünüşleri mermeri andırıyordu; ama mermerden yapılmadıklarının farkındaydım. Öyle olsa son derece gereksiz bir masraf olurdu. Mezarlık dekoru oluşturmanın çok daha kolay yolları vardı. Tahminime göre strafor kullanmışlardı; ama yanıldığımı hemen anladım. Strafor malzeme, içinden ışık saçmazdı.

Etrafıma bakındım; ama başka yerlerde aynı parıltıyı göremedim. Her şey eskisi gibiydi. Çiseleyen yağmurun etkilemediği gaz ışığının alevleri karanlığı iyi kötü dağıtıyordu; çan sesi kesilmiş ve arkasında daha büyük bir sessizlik bırakmıştı. Bakışlarımı tekrar büstün kaidesine çevirdim, altındaki levha hâlâ ışık saçıyordu. Bana süte batırıldıktan sonra üstünde kalan süt damlalarını yavaş yavaş emen bir bisküviyi hatırlattı.

Parıltı yarıya kadar yükseldiğinde mezar taşının alt kısmı şeffaf bir hâl adlı. İçten gelen ışık yüzünden mermer imitasyonu gri malzemeyi belirsiz bir hale getirdiğine göre muhtemelen plastikten veya camdan yapılmıştı. Bloğun altında bir yerlerde ışığı gittikçe kuvvetlenen bir projektör olmalıydı. Hayal kırıklığına uğramıştım. Gösterinin sonunda daha düzeyli ve yaratıcı bir şeyler bekliyordum. Daha önceki sahnelerin standartlarının altındaydı ve bütün o özel efektlerin yanında bu, küçük kasabalardaki sihirbazların el çabuklukları gibi kalıyordu.

Yükselmeye devam eden ışık, sonunda kare şeklinde ve yüksekliği aşağı yukarı yarı belime kadar gelen sütunun üzerine ulaştı. Üst köşesinin hemen yanında bir yazı belirdi. Bloğun üzerine kazınmıştı; ama zıt bir renkle belirgin hale getirilmemişti; bu nedenle okumak zordu. Okuyabilmek için yolun o tarafına doğru yürümek

ve eğilmek zorundaydım. Ne yazdığı hakkında hiçbir fikrim yoktu. Muhtemelen bir isim kazınmıştı, başka ne olabilirdi ki?

Ancak isim yazılı değildi. Tüm görebildiğim rakamlardı. Geleneksel leşmiş haliyle doğum ve ölüm yıllarından oluşan iki ayrı rakam yerine tek bir yıl daha doğrusu kesin bir tarih vardı. Ertesi günün tarihiydi. Kafam karışmış bir halde tarihe bakarken birden aklım başıma geldi. Ertesi günün değil bu günün tarihiydi. Kilisenin çanı az önce vaktin gece yarısını geçtiğini duyurmuştu. Bu muammanın üzerinde düşünecek vaktim yoktu; çünkü büstün kaidesinden henüz ışık çıkmaya başlamıştı ve ortaya çıkan şey bütün düşüncelerimi dağıttı.

Bu sefer geniş siperlikli şapka takmıyordu. Fakat uzakta da değildi. Kısa bir süreliğine ortaya çıkmamıştı. Artık onu açık seçik görebiliyor, ona istediğim kadar bakabiliyordum. Belki de yüzünün plastikten veya camdan bir büstünü yapmışlardı. Malzeme basit olmasına rağmen isimsiz heykeltıraşın zorlanmadığı belliydi. Yeteneği sayesinde ona birinci kalite mermer havası kazandırmayı başarmıştı. Kadının başının zarif ve güzel orantılanmış bir şekli, insanı sarhoş edip baştan çıkaran bakışları, gülümseyişindeki tarifi zor gölge ve saçını okşayan rüzgâr yani güzelliğinin eşsiz bir ânı, zamanın içinde bir yerlerde donup kalmıştı. Eğer canlı olsaydı bu eşsiz an kısa bir süre sonra kaybolup giderdi.

İçerden kaynaklanan ışık ona daha büyük bir güzellik katıyordu. Demek ki, malzemeyi seçmenlerindeki belirleyici etken buydu. Taş malzeme, üzerimde böylesine hipnotize edici bir etki yaratan yumuşak parlaklığı veremezdi. İstesem bile gözlerimi karşımdaki yüzden ayıramıyordum. Her işte bir hayır vardır diye düşündüm. Yeryüzünde onun yüzünü görmek isteyeceğim son yer bir mezar taşıydı; ama canlı haliyle karşımda durmuş olsaydı, gözümü dikip bakmamı nasıl izah edebilirdim?

Yoğun ışık, dağılan sis gibi seyrelmeye başladığında bile altında olanlarla uyumlu olarak güzelliği bozulmadı. Uhrevi bir saydamlık kazanarak daha kırılgan ve hassas bir hâl aldı. Kuvvetli bir sağanak yağmurun bile büstü paramparça edebileceğini hissettim. Ancak benden ona bir zarar gelmezdi. Ona dokunmaya bile kıyamıyordum. İnançlı biri olmamama rağmen bana dine hakaret etmişim gibi gelirdi.

Saydamlık nedeniyle büstün üzerindeki su damlaları belirginleşti. Aralıksız devam eden yağmur yüzünden olmalıydı. Şemsiyemin hayvanat bahçesinde kalmasına üzüldüm. Yağmur durana kadar büstün üstünde tutabilirdim. Bir süre sonra damlalar büyüdü ve sayıları da arttı. Çizgiler oluşturup yüzünde aşağı derecikler halinde akmaya başladılar. Aklıma gelen kıyaslama yüzünden kendimden utandım; sanki terliyor gibiydi. Peki onu terleten neydi? Hava sıcak değildi, aksine soğuktu. Ancak terleme, dışarıdaki sıcaklık yüzünden olduğu kadar insanın içindeki ısıdan da kaynaklanabilir. İşte tam o anda ne olduğunu anladım.

Mezar taşını içeriden aydınlatan ışık soğuk değildi. Aksine tüm işaretler sıcaklığının arttığını gösteriyordu. O halde, sıcaklık yüzünden bu kadar çok buhar tutan bu plastiğin veya camın yapısı neydi? Bu özellikte bir malzeme olduğunu daha önce hiç duymamıştım. Sadece buzun böyle bir özelliği vardı. Gözlerimi kısıp baktım. Tabii ya! Buzdur! Daha önce fark etmem gerekirdi. Buz, olabilecek en ucuz malzemeydi. O kadar büyük bir mezarlığı başka şekilde inşa etmek çok pahalıya mal olurdu. Ellerimi çıkarıp birkaç dakika önce hayal bile etmediğim şeyi yaptım. Parmak uçlarım yanaklarındaki soğukluğu hissetti.

Biraz sonra olacakları böylesine çabuk fark etmek kanımı dondurdu. Sıcaklık yıkıcı işlevine devam edecekti. Buz daha fazla eriyecek, güzelliği bozacak ve çirkinliğe ve biçimsizliğe dönüştürecekti.

Buna izin veremezdim. Bir şeyler yapmak zorundaydım. Endişeyle etrafıma bakındım; ama patikanın loşluğunda veya yakın civarda faydası olabilecek hiçbir şey göremedim.

En sonunda yaptığım şey sağduyunun değil paniğin eseriydi. Eğildim, büstü aşağı yukarı orta yerinden tutan kare şeklindeki sütunu kucaklayıp bütün gücümle kaldırdım. Ancak bu çıplak elle yerinden kaldırmaya benziyordu. Elime geçen tek şey paltomu bir kez daha terden sırılsıklam etmek oldu. Buz kalıbı, yağan yağmur yüzünden iyice ıslanmıştı. Nihayet kucağımdan bırakıp geri çekildiğimde, bu beyhude çaba yüzünden yüzüm kıpkırmızı kesilmişti. Çaresiz bir umutsuzluk içimi kapladı. Gözlerim kaçınılmaz sonuyla yüzleşecekti ve benim elimden hiçbir şey gelmiyordu.

Daha fazla izleyemedim. Yüzümü kiliseye doğru çevirdim, elimden geldiğince çabuk belki de koşarak oraya varmaya niyetlendim. Ancak sonra bunun utanılacak ve korkakça bir hareket olduğunu anladım, tıpkı ölümün pençesindeki bir kişiye sırtını dönmek gibiydi. Hayır, ne kadar zor olursa olsun, sonuna kadar onun yanında kalacak cesareti toplamak zorundaydım. Benden başka kim vardı? İstemeye istemeye geri döndüm.

Korkuların en korkuncuna hazırdım. Güzel yüz hatları eriyip çirkinliğe dönüşecek, gözlerinin yerinde oyuklar oluşacak, gülümsemesi menfur bir surat ifadesine dönüşecek ve saçları karmakarışık olacaktı. Fakat bunların hiçbirini görmedim. Yüz, değişmesine rağmen güzelliğini korudu. Çizgiler halinde akan su, sanki sadece yılları alıp götürmüştü. Kaidenin üzerinde hâlâ genç bir kızın büstü duruyordu, sadece biraz daha kadınsı bir ifade kazanmıştı.

Bu değişikliğe şaşıracak zamanım yoktu; çünkü dönüşüm devam ediyordu. Mezar taşı zamanın her anında daha da hızlı bir şekilde geriye doğru işlediği bir kum saatine benziyordu. Genç kızın küçük bir çocuğa dönüşmesini büyülenmiş bir halde izledim. Başın

boyutları orantılı bir biçimde küçüldü; ama saçlarının uzunluğu aynı kaldı. Yüzünde, bu gençleşmeden dolayı acı çektiğine dair hiçbir ifade yoktu. Aksine sükûnetini koruyordu ve içerden gelen ışık ona neşe katıyordu.

Küçük kız sonunda cinsiyetini anlamanın zor olduğu küçük bir çocuğa dönüştüğünde saçları birden kısaldı. Neler olup bittiğini anlar anlamaz bana musallat olan bu kadınla nihayet yüz yüze gelmek zorunda kalmıştım. Bu geçmişe dönüş nerede son bulacaktı? Soru kafamda canlanır canlanmaz acı verecek derece aşikâr cevap kafama dank etti. Sona ermeyecekti.

Az önce kaybolan çaresizlik duygusu tekrar içimi kapladı. Kaçınılmaz olanı engellemenin mümkün olmadığını biliyordum. Sıcaklık, kaidenin üstünde eriyecek bir şey bırakmayana kadar bekleyip kayboluşuna tanıklık etmekten yapacak başka bir şey kalmamıştı. Saat ileri doğru işleseydi buna tahammül etmek daha kolay olurdu. Bu haliyle her şey kaybolup gidecekti. Bunun ölüm anlamına gelip gelmediğinden bile emin değildim.

Çocuk bir bebeğe dönüştü; dönüşüm sükûnet dolu ifadeyi kovalayıp uzaklaştırdı. Küçük yaratığın yüzü hissettiği rahatsızlığı anlatırcasına bükülüp büzüldü. Küçük dudağı konuşmak istercesine büzüldü; ama hiç ses çıkmadı. Aniden, ışığın parlaklığı artınca gözlerimi kısmak zorunda kaldım. Küçük saçsız başa şeklini veren buz inceldi. İnce kaplamanın içeriden saplanan heybetli ışınlara daha fazla dayanması imkânsızdı.

Parlak bir ışık aniden dışarı süzüldüğünde bir çığlık koptu. Dünyaya yeni gelmiş bir yeni doğan çığlığıydı. Sesi duyabiliyor; ama çıktığı dudakları göremiyordum. Işık patlaması yüzünden gözlerimi daha da kısmak zorunda kaldım. Buna rağmen parlak görüntü kapalı gözkapaklarımın altından beni kör etmeye yetti. Kısa bir süre sonra çekinerek gözlerimi açtığımda gözlerimin önünde uçuşan

beyaz noktalar yüzünden önümü göremedim. Bu beyazlıklar da kaybolduktan sonra artık her şey için çok geç olmuştu. Geride görülecek bir şey kalmamıştı.

Kaidenin üstünde artık büst yoktu. Yerden çıkan ışık da görünmüyordu. Az önce olup bitenlerle ilgili tek ipucu, buz kalıbının eriyen su dereciklerydi. Ancak onlar da soğuk sonbahar gecesinde hemen seyreldiler. Orada yapacak bir işim kalmamasına rağmen bir süre daha bekledim. Cenaze levazımatçıları matem yerini en son terk ederler. Mezarlık yoluna, buzdan mezar taşlarına, aralarındaki çimenlere baktım, karanlıktaki yaprakların üzerine düşen yağmur damlalarının sesini dinledim. Şapkama ve paltoma, çılgın düşüncelerime düşen yağmur damlaları.

Nihayet oradan ayrıldığım zaman kafamın içindeki düşünceler karman çorman olmuştu; ama bir şeyden emindim. Geri dönmenin tek yolu, beni buraya getiren yolu takip etmekti. En azından bir yere çıkıyordu; ama ters istikamette yol ileride gözden kayboluyordu. Çok fazla yürümeme gerek kalmadan yolun sonu göründü. İki sıra dizilmiş alevli inciler bir noktada sona eriyordu. Yoldayken tahmin ettiğim mesafe, geri dönüş yolundan daha uzun görünmüştü; ama muhtemelen bu da genel bir göz yanılsamasının sonucuydu. Geri dönüş yolu her zaman göze daha kısa görünür.

Son gaz ışık çiftinin yanına vardığımda, ortada bir göz yanılsaması olmadığı da ortaya çıktı. Geri yürüdüğüm yol aslında daha kısaydı; çünkü beni yürümeye başladığım yere ulaştırmamıştı. Küçük ateşlerin yaydığı ışık zayıftı; ama kilisenin kapısının önünde olmadığımı anlamama yetmişti. Aksine üzerinde uçları altın sarısı varaklarla kaplı demirlerin bulunduğu, tuğladan bir duvar gibi her iki yöne de uzanan siyah renkli bir geçidin önünde duruyordum. Yekpare metalden yapıldığı için arkasında ne olduğunu göremiyordum.

Şaşırmadım. Şaşkınlık yaşamak benim için artık geride kalmıştı. Geçidi fark ettiğimde de şaşırmamıştım. Arkasını göremiyor olmam, bir engel teşkil etmiyordu. Diğer tarafta neler olup bittiğini gayet iyi biliyordum. Yukarı uzanıp geniş kapı tokmağını kavrayıp kapıyı ittirdim. Normal şartlarda o yerden ayrılma çabalarımın sonuçsuz kalması gerekirdi; çünkü kapılar geceleri her zaman kilitli tutulur. Fakat bu, normal durumlarda geçerliydi.

Büyük kapı hiç gıcırtı çıkarmadan açıldı. Dışarı çıkıp kapıyı arkamdan kapattım. Bana hiç de yabancı gelmeyen bir caddedeydim. Buranın hiç de yabancısı değildim. Otuz yıldan beri her sabah buraya geliyor ve akşamüzerine kadar kalıyordum. Siyah kapının arkasındaki yer ise çalıştığım cenaze işleri evi ve kentin mezarlıklarından biriydi. Çok büyük bir yer olmadığı gibi sıra dışı bir özelliği de yoktu. Çeşitli boy ve ebatta mermer mezar taşları, vefat edenlerin küllerinin saklandığı kavanozları koymak için bir gül bahçesi, servi ağaçları, çimenlikler, asfalt patikalar bulunur. Bir de ölümün ağır başlı sükûneti. Özellikle geceleri kilitli kapılar hayatı dışarıda tutar. Aynı şeyin az önce de meydana geldiğinden hiç şüphem yoktu.

Böyle geç bir saatte orada durmama gerek kalmamıştı. Zaten yatmadan önce yapmak zorunda olduğum bir şey daha vardı: Geciktirilmemesi gereken bir ziyaret. Birkaç saat önce birisi bana gece yarısından sonra gideceğim yeri söylemiş olsaydı onun deli olduğunu düşünürdüm. Oysa şimdi bir an evvel oraya ulaşmam gerekiyordu; ama aklıma mukayyet olmama yardım edeceğinden pek umutlu değildim. Kararlı adımlarla caddeden aşağı yürümeye başladım.

Varacağım yere ulaşmak için sıkı adımlarla en az yarım saat yürümem gerekiyordu. Yolda neredeyse hiç kimseyle karşılaşmadım. Yanımdan geçen birkaç araba da olmasaydı ölü bir kentte gezindiğimi zannedecektim. Yürümeye başladıktan sonra yağmur durmuş ve ardında, ıslak kaldırımlarda ve ağaçlardan düşen büyük su damlalarının oluşturduğu birikintilerde ayaklarımın çıkardığı seslerin sükûnetini bozduğu sessiz bir gece bırakmıştı. Düşüncelerimi toparlamaya bile çalışmadım. Birbiriyle bağlantısız resimler gibi rastgele aklıma geliyorlardı. Ya da en azından ben bunlardan bir anlam çıkaramıyordum.

Bunlar esas olaylar değil, hatırlamam için elle tutulur bir sebebimin bulunmadığı belli başlı detaylardı. Renkli bir mozaik oluşturacak şekilde, canlı bir biçimde birden ortaya çıkıyorlardı: Yediğim ekmeği tuttuğum elimi uzatmaya çalışırken geriye itmeye çalıştığım gömlek kolu, Film Arşivleri'nin fuayesinde beni kovalayan ölmüş aktör ve aktrislerin gözleri, çaktırmadan sandviçimi yemeye çalışırken taksinin arka koltuğunda gizlenişim, kelepir kitapçıdaki ayaklı merdivenin tepesinde durarak dağınık raflardaki kitapları seçişim,

boş caddedeki kavşakta bulunan trafik ışıklarının yanıp sönüşü, beni hayvanat bahçesine götüren yoldaki sarı yön çizgileri, yeraltı kanalındaki pis suların döküldüğü iki simetrik şelale, daracık asansörde sonsuzluğun dört yansımasını yaratan ayna, kilisedeki masada tuhaf bir açıdan gördüğüm çatal bıçak takımı, mezarlıktaki yolu kaplayan büyük, siyah taşlar...

Doğumevinin girişi aydınlıktı. Bir süre caddenin karşısındaki ıhlamur ağacının gölgesinde bekledim, tereddüt ediyordum. Sabırsızlık beni acele etmeye zorluyor, çekingenlik ise ayaklarımı geri çekiyordu. Burası bazı cevapları aramaya cüret ettiğim tek yerdi; ama sorulması gereken doğru soru bir türlü aklıma gelmiyordu. Aklıma gelen her şey mantık dışıydı. Eğer şüphelerim yanlış çıkarsa olasılıklar umutsuz bir hâl alacaktı. Neden geldiğimi söylediğim an da beni yaka paça dışarı atacaklardı. Ancak kadın doğum uzmanı zaten benim hafiften kaçık biri olduğumu düşünmüştü; bu yüzden aslında kaybedecek bir şeyim yoktu. Benimle ilgili düşüncesinin biraz daha perçinlenmesinin bir şey değiştirmeyeceğini düşünerek caddenin karşı tarafına geçtim.

Resepsiyondaki her şey neon ışıkların aydınlığına boğulmuştu. Korkunç bir hastane kokusuyla çarpılacağımı sanmıştım; ama beni tatlı, yapay bir koku karşıladı. Bir kadın doğum hastanesinin gece vakti nasıl göründüğünü bilmiyordum; ama kalabalıkla karşılaşmasam bile birilerine rastlayacağımı tahmin ediyordum. Büyük bir şehirde her an hayatını kaybeden insanlar olur ve bu durum, doğumların da aynı sıklıkta gerçekleştiği anlamına gelir. Fakat hastanenin geniş salonunda kimsecikler yoktu. Sağ tarafımdaki uzun bankonun arkası da boştu. Sol tarafımda sıralanmış, üzerlerinde mavi minderler bulunan beyaz plastik sandalyelerde de kimse oturmuyordu. Tam

karşımda, üzeri çocukların yaptığı resimlerle süslü duvarın ortasında, asansöre açılan genişçe bir kapı vardı.

Ortada hiçbir hemşirenin olmaması kafamı karıştırdığı için girişte bir süre bekledim. Ya benim yerime doğum yapmak üzere olan bir kadın gelseydi? Kimden yardım isteyecekti? Onu kim karşılayacaktı? Bu kabul edilemez olduğu kadar tehlikeliydi de. Belki de hemşire kısa bir süreliğine ayrılmıştı. Her insan kısa bir süre ayrılma ihtiyacı hissedebilirdi. Buna rağmen böyle yerleri sürekli görev başında biri olmaksızın boş bırakmak doğru değildi. Yerine bakacak birinin bulunması gerekirdi. Aynı şey cenaze işleri evlerinde de geçerliydi. Cenaze hizmeti almak isteyen biri çıkageldiğinde etrafta kimseyi bulamazsa ne olurdu? Hemen rekabet başlardı. Elbette burada başka alternatif yoktu. Kimse cenazeye gitmek için acele etmez; ama teslimatın gecikmemesi gerekir. Bir kadın başka bir doğumevine giderken yolda doğum yapabilirdi.

Ne yapacağımı bilemediğimden bankoya doğru yürüdüm. Hemşireyi bekleyecektim. Üzerinde dikkatle düşününce bunun bana bahşedilmiş lütuf olduğuna karar verdim. Kayıt masasındaki görevliyle konuşmak bana tekrar doktora koşmaktan daha büyük bir rahatsızlık veriyordu. Dikkat çekmemek için ne yapmam veya ne söylemem gerektiğini bilmiyordum. Nöbetçi kadın doğum uzmanını görmek istediğimi söylediğimde bana kesinlikle kuşkuyla yaklaşacaklardı. Benim gibi birinin onların yardımına ihtiyacının olmadığı açıktı. Bunun özel bir ziyaret olduğunu söylemem yeterliydi; ama gecenin bu geç saati için hiç de uygun bir mazeret olmazdı. Bu şekilde hemşirenin gereksiz merakının önünü kesebilirdim. Masasını terk etmesinin ona beni sorgulama hakkı kazandırmadığını ima eden bir bakış atabilirdim.

Dakikalar geçmek bilmezken gelen giden de olmuyordu. Bir ara kaygılı bir ifadeyle bankonun arkasına baktım; ama sıra dışı bir şey görmedim. Işığı yanan bir bilgisayar monitörü, bir klavye, yarısı boşalmış bir kahve fincanı, birkaç yabani çiçeğin olduğu bir saksı, bir saç tokası, sayfaları açık bir kitap, üzeri tuşlarla kaplı bir telefon ve tabağın içinde iki elma dilimi. Orada bir süre daha bekledikten sonra üzerime yorgunluk çöktü. Hemşireyi ayakta beklememin bir anlamı yoktu.

Bankoya bakan sandalyelere doğru yürüdüm ve bir tanesine oturdum. Nöbetçi hemşire bu kadar uzun süre başıboş bırakmaması gereken görevinin başına nihayet geri dönmeye tenezzül ettiğinde, ona doğru yürüyüş tarzım onun bu kabul edilemez davranışıyla ilgili ne düşündüğümü açıkça belli edecekti. Sandalyeye oturup ağrıyan ayaklarımda geçici bir rahatlama hissettiğim sırada uğultuyu andıran bir ses, lobideki sessizliği bozdu.

Sesin nereden geldiğini hemen anlayamadım. Birisi hastanenin anons sistemini çalıştırmıştı. Etrafıma baktım; ama hoparlörleri göremedim. Asansörün kapısı açıldığı zaman ne olduğunu anladım. Vücut dilimin hoşnutsuzluğumu ve sabırsızlığımı gösterdiğini umarak hemen ayağa kalktım. Fakat ortada bunu fark edecek kimse yoktu. Asansörün kayan kapısının ardından kimse çıkmadı.

Asansörün içindeki derin boşluğa bakakaldım. İçerisi oldukça genişti, belli ki hastaları sedyeyle taşıyorlardı. Bunu daha önce bindiğim küçük asansörden ayıran bir başka özellik daha vardı: İçinde ayna yoktu. Üç çıplak duvarı zeytin yeşili rengine boyanmıştı, tabanı ve tavanı da aynı renkteydi. İki uzun neon ışığı içeriği pırıl pırıl aydınlatıyordu. Öylece durup sanki birileri aniden ortaya çıkacakmış gibi asansörün içine baktım.

Elbette hiç kimse ortaya çıkmadı; ama asansörün kapısı da kapanmadı. Orada öylece durmamın anlamsız olduğunu anlayana kadar aşağı yukarı bir dakika geçti. Hiçbir şey olmayacaktı. Geri dönüp tekrar sandalyeye oturabilirdim; ama yapmadım. Ağır adımlarla asansöre doğru yürüdüm ve birkaç adım önünde durdum. Bir gözlemcinin gözünde, büyük ihtimalle hayatında daha önce hiç böyle bir makineyle karşılaşmamış bir yabani gibi görünürdüm.

İçeride bakmaya değer hiçbir şeyin olmaması manzarayı daha komik hale getiriyordu. Yeşil renkli, iç karartıcı duvarların tekdüzeliğini, üzerinde kat numaralarının yazılı olduğu düğmeler bozuyordu. Asansör hareket halinde olmadığı için düğmelerin ışıklarının yanmaması gerekirdi; ama nedense ikinci katı gösteren geniş kare düğmenin ışığı yanıyordu. Sebebini anlayamamıştım. Acaba asansöre binsem ne olur, diye düşündüm. Beni ikinci kata mı çıkaracaktı?

Bunu öğrenmenin tek bir yolu vardı. Ancak asansöre binmem biraz vakit aldı. Yabani son bir iki adımını atmakta acele etmedi, bir süre eşikte bekledi, sanki ağzını kocaman açmış, karnı aç bir canavarla yüz yüzeymiş gibi cesaret edip harekete geçemiyordu. Lobinin tabanını asansörün tabanından ayıran dar aralığı geçmek için nihayet adım attım. İçeri girer girmez kapının iki kanadı arkamdan hiç ses çıkarmadan kayarak birbirleriyle buluştular.

İlk tepkim, panik halinde arkamı dönüp kapıyı zorla açmaya çalışmak oldu. Ancak buna vakit kalmamıştı, kapılar kapanır kapanmaz asansör hareket etti. Bu sefer uğultu kısa sürdü, asansörün durduğunu bile anlayamadım. Arkamdaki kapı açıldı; ama hemen dışarı çıkmadım. Aksine dışarıda duran kişi her kimse, ona arkamı dönük halde bir süre bekledim, yüzümü çevirmeye cesaret edemiyordum.

İçimdeki korku dolu yabaniyi sakinleştirmem için büyük bir irade gerekiyordu. Nihayet arkama ağır ağır döndüm ve açık kapının önündeki boş alana baktım. Koridorun görebildiğim kısmını sadece asansörün içindeki ışık aydınlatıyordu. Karşımdaki duvarın rengi asansörün içi gibi zeytin yeşili rengindeydi. Dünyaya gözlerimizi açtığımız bu yere neden daha canlı bir renk seçmemişlerdi, merak ettim. İlk izlenim her zaman önemlidir. Görüş alanımdaki tek şey muazzam büyüklükteki saksının içinde dal budak salmış uzun bir kauçuk ağacıydı.

Dışarı çıkmadan önce sağıma soluma bir göz attım. Koridor her iki yöne de uzanıyordu; ama neredeyse zifiri karanlıktı. Koridorun sağ tarafının sonundaki kapının üzerinde bir ışık vardı. Asansörün aydınlığını bırakıp bilinmezliklerle dolu ikinci kat koridorunun karanlığının içine dalma düşüncesi bana hiç de cazip gelmiyordu; ama başka ne yapabilirdim? Giriş katına geri dönüp hemşireyi mi bekleyecektim? Hemşire ortaya çıkana kadar epeyce bir vakit geçmesi gerekebilirdi ve ben de ne kadar sinirlendiğimi açıklamak için yoğun bir çaba harcamak zorunda kalırdım. O an için en azından böyle bir durumdan uzaktım.

Bir diğer ihtimal ise, daha iyi aydınlatılmış bir kata çıkmak ve oradakilere nöbetçi kadın doğum uzmanının yerini sormaktı. Peki ama hangi kata çıkacaktım? Bina on iki katlıydı ve nereden başlayacağımı bilmiyordum. Tesadüf eseri asansörde biriyle karşılaşırsam şüphe çekerdim. Burası neticede bir doğumeviydi, insanlar caddedeki gibi istedikleri her yere kafalarına göre girip çıkamazlardı. Üstelik üst katlara çıkmamın bir nedeni var mıydı? Bu katta da birileri olabilirdi. Karanlığı ele alacak olursak zaten bu işler başladığından beri o kadar çok şey olmuştu ki, artık bu duruma duyarsızlaşmaya

başlamıştım. Sıradan bir hastanenin karanlık koridorundan çekinmem için ortada bir sebep var mıydı?

Dışarı çıktıktan sonra asansörün kapısı kapandı; ama kendime olan güvenim de uçup gitmişti. Belli belirsiz aydınlanan kauçuk ağacının bu işte parmağı olduğu belliydi; çünkü uzun kollarıyla çok tehditkâr görünüyordu. Gidebileceğim tek yöne doğru yürüyerek bitkinin yanından hemen uzaklaştım; ilk görüşümden daha uzaktaymış gibi görünen ve yanıp sönen lambaya doğru yürüdüm. Yaklaştıkça, ensemden çıkan nahoş bir karıncalanma arkama dönmeye zorluyordu; ama boyun eğmedim.

Nereye gittiğimi bilmiyordum. Sadece bu kapının ışığının yanıyor olmasının bir sebebi olmalıydı. Burası muhtemelen ikinci kattaki nöbetçi hemşirenin odasıydı; ama bu sadece bir tahmindi. Doğumevlerini pek bilmem. En son doğduğum gün bir doğumevi görmüştüm ve bu da haliyle çok uzun zaman önce olduğu için hatırlamam imkânsızdı.

Koridorun iki tarafında bulunan ve önlerinden geçtiğim kapıların üzerinde numaralardan başka herhangi bir belirleyici işaret yoktu. Rakamlar soluk ışıkta bile görülebilecek kadar büyüktü. Üzerinde ışık olan kapıya ulaştığımda bunun diğerlerinden farklı oluğunu gördüm. Üzerinde kare şeklinde bir tabela vardı. Üzerindeki ince uzun dikdörtgendeki işaret, iyi aydınlatılmış olmasına rağmen uzaktan okuyamayacağım kadar küçüktü. Ancak kapının önünde durduğum zaman okuyabildim.

İlk önce talihli olduğumu düşündüm. Fakat içimdeki ses şansla aramın aslında pek de iyi olmadığını hatırlattı. Üstelik talih insanın şansı baskın çıktığı zaman ortaya çıkar; ama geçen günün akşamüstünden beri başıma gelenlerin hiçbiri tesadüf değildi. Doğumevinde olanlar da öyleydi. Ne boş lobi, ne beni ikinci kata getiren asansör

ne de önünde durduğum ve "Nöbetçi Kadın Doğum Uzmanı" yazan kapı tesadüftü.

Mantığın sesi içimden bana bir kez daha seslenip çok geç olmadan orayı terk etmemi tavsiye etti. O kapının ardında görmemem gereken bir şey olabilirdi. Oraya pervasız, gereğinden fazla bir merak neticesinde gelmiştim. Fazla merak çoğu zaman kötü sonuçlar doğurur. Bazen cahil mutluluğu, istenmeyen bir bilgiye ulaşmaktan daha iyidir. En akıllıca şey geri dönüp tekrar asansöre binmek ve giriş katına inmek, doğumevinden çıkıp doğruca eve gitmek ve yatağa uzanmaktı. Sabah uyandığımda hepsinin tuhaf bir rüya olduğunu düşünecektim. Unutulmuş diğer rüyalarım gibi zaman içinde bunu da unutabilirdim. İçimdeki ses haklıydı. Biri hariç her açıdan. Geri dönmek için geç kalmıştım. Kapıyı tıklattım.

Yanıt gelmedi. Belki de duymamışlardı. Fakat kapıyı tıklattığımda çıkan ses boş koridorda yankılanmıştı; ancak kapı iç kısmında yalıtım malzemesi varsa bu, sesi boğmuş olabilirdi. Daha kuvvetli bir şekilde vurdum ve başımı kaldırıp telaşla koridora baktım. Çıkardığım ses doğumevinin huzurlu ortamına hiç de uygun değildi. Yine içeriden herhangi bir yanıt gelmedi. Bir süre tereddüt ettim, sonra da normal şartlarda haneye tecavüz sayılabilecek bir şey yaptım. Kapının kolunu tutup yavaşça ittim.

Kapının kolu yukarı kalkık olduğu için kilitli olduğunu umuyordum. Bu beni ciddi anlamda utanç verici bir durumdan kurtaracaktı. Vicdan azabı duymadan oradan ayrılacaktım. Korkaklar gibi hareket etmemiş, her yolu denemiştim. Başka ne yapmam gerekirdi? Kapıyı kırmam mı? Bu kadar ileri gittiğim için kimse beni suçlayamazdı. Ne var ki, elimi uzattığımda kapının kolu kolayca hareket etti. Kapı hemen açıldı.

Kapıyı biraz daha açıp içeri baktım. Tedbiri elden bırakmamak amacıyla bir kez daha, bu sefer kapı pervazını tıklattım. Eğer içerde uyuyan biri varsa beni duymamış olabilirdi; ama son çıkardığım sesi duymaması imkânsızdı. Ofisin içinden çıt çıkmıyordu. Kapıyı biraz daha açıp çekinerek başımı içeri uzattım.

Odanın boş olduğunu bir bakışta anladım. Görgü kuralları artık geri çekilmem gerektiğini söylüyordu; ama ben sessizce içeri girip kapıyı arkamdan kapattım. Geleneksel kuralları düşünecek zamanım yoktu. İçimi kaplayan endişelerin içinde girmeye hakkımın olmadığı bir odada yakalanmak en az endişe verici olanıydı. Öte yandan aslında burası tam da olmam gereken yerdi. Saatlerdir beni buraya yönlendiren dolambaçlı yollarda dolanıp duruyordum.

Etrafıma bakındım. İçeride hiç de öyle hastane havası yoktu. Daha çok bir edebiyat profesörünün çalışma odasına benziyordu. İki yandaki duvarlarda boydan boya kitap rafları uzanıyordu. Gebelikle ilgili bu kadar çok kitap olduğunu bilmiyordum. Belki de mesleki kitaplar değillerdi, kim bilir? Uzaktan kitapların adını okumak zordu; ama kitap sırtlarının çeşitliliğini göz önüne alıp bunların roman olduklarını söyleyebilirdim. Belli ki doktorun doğum ve müdahale arasında kitap okumakla geçirdiği boş vakti oluyordu. Başka ne yapabilirdi ki? Odada televizyon yoktu.

Karşı duvarın neredeyse tamamını kaplayan bir pencere vardı. Kalın perdelik kumaşlarla çevrelenmiş tiril tiril tüller, kentin turuncu renkli gece ışıklarını içeri alıyordu. Oda biraz daha aydınlık olsaydı dışarıdan gelen ışığı bastırırdı; ama odadaki tek ışık kaynağı yekpare ahşap masanın üzerinde duran ve üstünde yuvarlak yeşil plastikten bir başlık bulunan masa lambasıydı. Masa, pencerenin önüne yerleştirilmişti; üzerinde tertipli bir şekilde bırakılmış birkaç parça eşya vardı. Lambanın koni şeklindeki ışığı, kırtasiye malzemelerini

aydınlatıyordu: Kahverengi deriden bir kurutma kâğıdı, açık duran genişçe bir defter içinden yukarı doğru rastgele uzanan kurşun ve tükenmez kalemlerle dolu kafası olmayan bir kirpiyi andıran kalemlik.

Defterin üzerinde bir tükenmez kalem daha vardı. Beklenmedik bir şey, işini yarıda bıraktırmış olmalıydı. Bunun resmi bir evrak olduğunu sanmıyordum. Resmi belgeler elde değil, bilgisayarda veya daktiloda yazılır. Ancak masada bu aletlerden hiçbiri yoktu. Demek ki kadın doğum uzmanı hem okumayı hem de yazmayı seviyordu. Neden olmasın? Başka mesleki alanlarında çalışan insanların edebiyata el sürmemeleri yönündeki peşin hükümlerden oldum olası hoşlanmamışımdır. Mesela doktorların. Ya da cenaze levazımatçılarının.

Burada yapılacak işim kalmamıştı. Deri koltuklardan birine oturup doktorun gelmesini bekleyebilirdim; ama aklıma yatmadı. Sadece davetsiz misafir olduğumdan değil, hiç kimsenin gelmemesi ihtimalinin de bulunmasından. Geri dönmek için kapıya yöneldiğimde aklıma bir fikir geldi. Masaya doğru hırsızlar gibi yürüdüm, arkasına dolaşıp sandalyeye oturdum. Gözlerim yarısına kadar parlak, zarif el yazısıyla yazılarla dolu sayfaya iliştiği sırada kapı çalındı.

Yerimden fırladım. Kısa bir tereddütten sonra ağzımdan "Girin!" kelimesi çıkıverdi. Başka bir şey söylememek için dilimi ısırdım ve saklanacak bir yer bulmak için alelacele etrafıma bakındım. Eğer gelen kişi kadın doğum uzmanıysa saklanmamın bir sebebi olmazdı; ama kendi odasına girmeden önce kapıyı tıklatacağını hiç sanmıyordum. Gelen muhakkak bir başka sağlık personeliydi ve beni odada görmesi hiç de normal bir durum olmayacaktı. Orada bulunma sebebimi açıklayacak basit ve makul hiçbir mazeret bulamayacağım gibi doktorun kapısının arkasına saklanmamı da açıklayamazdım.

Aklıma ilk gelen şey perdenin arkasına saklanmak oldu. Fakat her şeyin birbiriyle uyumlu olduğu bir film çekmiyorduk ki. Perde uzun olmasına rağmen beni saklayamayacak kadar dardı. İyice paniğe kapıldığım esnada saklanacak çok uygun bir yer buldum. Hemen masanın altına eğildim. Kafamı masanın kalın cam kaplamasının arkasına saklar saklamaz kapının açıldığını duydum. Nefesimi tuttum.

Sessizlik biraz uzun sürdü. Masanın diğer tarafında neler olup bittiğini göremiyordum. Tek umudum nöbetçi kadın doğum uzmanının yanına gelen kişinin onun orada olmadığını anlayınca geri dönüp gitmesiydi. Eğer onu beklemeye karar verirse çok zor durumda kalacaktım. Orada emekler vaziyette sonsuza kadar kalamazdım. Er ya da geç bir ses beni ele verecek ve başım derde girecekti. Neyse ki, bir süre sonra kapının kapandığını duydum.

Yine de nefes alıp vermeye cesaret edemedim. Ya gelen kişi odadan çıkmamış; içeri girip kapıyı arkasından kapatmışsa? Pek muhtemel değildi; ama göz ardı etmek de olmazdı. Kulak kabarttım; ama herhangi bir ses duymadım. Bir süre sonra başka seçeneğimin kalmadığını anladım. Orada öylece sonsuza dek duramazdım. Avuç içlerimi kırmızı ve siyah desenli kalın halıya dayadım, kendimi fazla göstermemeye çalışarak masanın diğer tarafına baktım. Masanın gölgesi o tarafa düştüğü için orada ne olduğunu göremedim.

İçeride kimse yoktu. Yine de hemen ayağa kalkmadım. Tedbiri elden bırakmadan masanın diğer tarafına doğru emekledim ve ön tarafa gelince ayağa kalktım. Ayakuçlarımda yürüyerek kapıya yaklaşıp kulağımı dayadım. Tahminimin aksine arka tarafı kumaş kaplı olmadığı için şanslıydım. Uzunca bir süre orada bekledim, kolu yukarı kaldırdım; ama kapının diğer tarafından gelen hiçbir ses duymadım. Nihayet bir başka riski daha göze almaya karar verdim.

Tereddüt ederek vakit kaybedemezdim. Odadan ne kadar çabuk çıkarsam o kadar iyi olacaktı.

Kapının kolunu kavradığım sırada bir şey beni durdurdu. Tekrar masaya döndüm, açık duran deftere baktım. Birdenbire çelişkili duyguların arasında kaldım; ya defterde ne yazdığına bakacak ya da hemen odadan çıkacaktım. İkinci düşünce baskın gelirse korkak gibi davranmış olacaktım. Kapının tekrar çalınması ihtimali belki beni defterde yazılanları okumaktan alıkoyacaktı; ama içimi kaplayacak kendimi küçük düşürme duygusu kadar etkili olmayacaktı.

İçerisi karanlıktı. Tam o sırada birisi koridordaki ışığı söndürdü. Odadan gizlice çıkmayı düşünüyordum; ama şimdi eşikte kararsız bir şekilde kalakalmıştım. Kapıyı arkamdan kapattığımda zifiri karanlıkta kalacaktım. Karanlığa uzun zaman önce alışmıştım; ama yine de bu düşünce hiç hoşuma gitmedi. Ancak zorunluluk bir kez daha benim adıma seçim yaptı. Önümde beni bekleyen şey ne olursa olsun artık geri dönemezdim. Odadan dışarı çıktım.

Beklentilerimin aksine koridor tamamen karanlık değildi. Koridorun sonuna doğru, duvarın bir kısmında mütevazı ve yapay bir aydınlık yaratan koyu mavi bir ışık vardı. Ne olduğunu anlayamamıştım ve öğrenmeye de niyetim yoktu. Ancak o tarafa doğru yürümekten başka çarem var mıydı? Ters tarafa yani asansöre doğru gitsem karanlıkta el yordamıyla yürümek zorunda kalacaktım. Bu yüzden mavi ışığa doğru yürüdüm.

Yürümeye can atan bir halim yoktu. Ayaklarım beni geri çekiyordu, kulaklarım her şeyi duymaya hazırdı, isteksiz adımlarla yürümeye başladım, koridorda çıt çıkmıyordu ve en ufak bir kıpırtı bile yoktu. Duvarın bir kısmı camla kaplıydı, ışık diğer taraftaki bu odadan geliyordu. Doğumevleri hakkında çok fazla bilgim yoktu; ama buranın babaların yeni doğan bebeklerini ilk gördükleri yer

olduğunu anlamam zor değildi. Bir anda, başıma gelecekleri anlayıverdim.

İlerlemek yerine olduğum yerde durdum. Beni oraya getiren şeyi, bir gece önce katlandığım sıkıntıların sebebini, çekingenliğin yerine tutkuyu, sağduyu yerine tedbirsizliği, gerçeğin yerine hayali koyma isteğimin sebebini rafa kaldırmak için uzunca bir süre öylece bekledim. Deli gibi çarpan kalbimin gümbürtüsü içimden değil dört bir tarafımdan geliyor, duvarlara çarpınca sesi daha da artıyor ve hem beni sağır etmekle hem de bütün hastaneyi ayağa kaldırmakla tehdit ediyordu.

Elbette böyle bir şeye izin veremezdim, yoluma devam ettim. Pencerenin kenarına geldiğimde içeri bakmak yerine orta kısmına gelene kadar bir iki adım daha attım. Ondan sonra döndüm. Gördüğüm şey beni ilk önce çok şaşırttı. Onu görmüştüm. Sadece onu değil, kendimi de görüyordum. İç içe geçmiş, birbirine dolanmış adeta tek vücut olmuş gibiydik. Bunun göz yanılsaması olduğunu hemen anladım. Ona bakmıyordum, gördüğüm şey camdaki yansımaydı.

Küvöz olduğunu düşündüğüm bir şeyin içinde yatıyordu. Pencerenin yanına yerleştirilmiş bu şeffaf lahidin ince kalın hortumları vardı ve her biri üzerinde değişik renklerde ışıklar ve dijital rakamlar bulunan bir başka cihaza bağlanmıştı. Bu tür yerlere konan bütün yenidoğanlar gibi çıplaktı. Yüzü yana yani bana doğru dönüktü. Gözleri kapalıydı. Ona bakarken bunun ne kadar tuhaf bir durum olduğunu düşündüm. Düne kadar bir bebeği diğerinden ayırt edemezdim. Yaşça büyük bebekleri bile. Oysa şimdi hiç şüphem yoktu. İlk veya son çığlığı yıllardır kulaklarımda çınlayan o küçük yaratık şimdi tam karşımdaydı.

Ancak bir fark vardı. Buzdan yapılmış olmasına rağmen, ölümün/doğumun ıstırabı sebebiyle yüzünde acı dolu bir canlılık vardı. Oysa şimdi acı hissetmiyordu ve kıpırdamak için bir sebebi de yoktu. Kıpırdamadan duruyordu; belki de uykudadır diye düşündüm; ama içimi birden bir korku kapladı. Küçücük de olsa hayatta olduğunu gösteren bir işaret görmeliydim. Minik ciğerleri hafifçe inip kalkıyor olmalıydı; ama ben göremiyordum. Yansımam görüşümü engelliyordu. Yüzümü cama dayayıp ellerimi de iki yana koyup ışığı kesmeye çalıştım.

Artık onu görebiliyordum. Göğsünün belli belirsiz de olsa inip kalktığını görünce rahat bir nefes aldım. Fakat dikkatimi çeken bir şey daha vardı; yüzündeki mutluluk dolu huzur. Sanki bu ilk uykusu ona benim hızlandırılmış bir sırayla ve ters bir akışta gördüğüm gelecekte olacak her şeyi anlatıyordu: Büyümesi, daha zarif, etkileyici ve güzel bir kız haline gelişi. Kalp gözüm bu değişimi bir kez daha önceki gibi hızlı; ama zamanın akış yönünde görebilsin diye gözlerimi kapadım.

Son resim aklımda uzun süre değişmeden kaldı: Şapkasının siperliği artık yüzünü gizlemiyor, saçları rüzgârda dağılmıyordu, göz alıcı gülümseyişi içime çok büyük bir sevinç doldurdu. Gelecek zamana, takatsiz ihtiyar bir adam haline geçeceğim o âna ait bu görüntüye elimden geldiğince uzun süre baktım. Sanki o zaman hâlâ hayatta olacakmışım gibi. Yine de üzülmedim. Aksine içimi dolduran his, zamanın yıkıcı etkisine meydan okumuştu. Başarmanın, bir zorluğun üstesinden gelmenin ve sevincin yarattığı bir duyguydu; mutluluktu.

Pencerenin önünde gereğinden uzun kaldığımı anladığımda bu mutluluk yanılsaması ortadan kayboldu. Birileri ortaya çıkıp beni bu tuhaf pozisyonda, ciddi bir dille söylemek gerekirse, özellikle

böylesi geç bir saatte olmamam gereken yerde görebilirdi. Üstelik bebekle aramda ne tür bir akrabalık bağı olduğunu sorduklarında ne cevap verecektim? En iyisi hiç cevap vermemekti. Aramızda kan bağı olmamasına rağmen ilişkimizin bundan daha yakın olduğunu açıklamaya girişmekten de vazgeçemezdim. Fakat açıklamamın anlayışla karşılanacağını umut etme cüretini göstermedim.

Camın önünden çekildim, yansımam hemen küvözün üzerine düşüp onunla birleşti. Bunu bekliyordum. Ancak beklemediğim şey, üç yansımanın daha ortaya çıkmasıydı. O kadar ânî bir şekilde belirmişlerdi ki, şaşkınlık duygusu tüylerimin ürpermesine neden oldu. Üç surete sanki daha önce hiç karşılaşmamışım ve hayaletlermiş gibi baktım. Sol tarafımdaki kızı ve orta yaşlı adamı bir önceki akşam sayısız rolde görmüştüm. Sağ tarafımda ise kadın doğum uzmanı duruyordu; onu daha bir kez görmüş olmama rağmen gayet iyi hatırlıyordum. Bu yarı saydam aynadan üçü de bana gülümseyerek bakıyordu.

Yavaşça arkamı döndüm, neyle karşılaşacağımı bilmiyordum; ama bu beni durdurmadı. Arkamda hiç kimse yoktu. Çıplak duvara bakıyordum, nahoş yeşil rengin yerini koyu mora dönüşen mavi bir parlaklık almıştı. Sonu gelmeyen yatay bir uçurumun kenarındaymışım duygusuna kapıldım. Eğer gözlerimi çevirmezsem bu baş döndüren anaforun içine çekilecektim. Ancak bu meydana gelmeden önce mor renkli uçurum her şeyi içine çekip gözden kayboldu. Etrafımı aniden saran bu karanlığın merkezinde olup olmadığımdan bile emin değildim.

Küvözün bulunduğu odadaki mavi ışık söndükten sonra karanlığın ne kadar zaman devam ettiğini anlayamadım. Belki sadece birkaç dakika sürmüştü, belki de sonsuzluğun iyi kısmıydı. Hiçliğin ortasında durup bekledim. Nihayet değişim gerçekleştiğinde önce

sesini duydum. İleride, sol tarafta uğultuya benzer bir ses vardı. O tarafa döndüm; önüme uzanan tünelin sonunda içinde küçük yeşil bir bitkinin bulunduğu saksıyla yuvarlak bir ışık belirdi. Daha önceki büyük saksıyı ve devasa kauçuk ağacını tanımak için büyük bir hayal gücü gerekiyordu.

Asansöre doğru yaptığım yürüyüşün sonsuza kadar süreceğini sandım. Yürüyor; ama bir türlü yaklaşamıyordum. Bir ara koşmak istedim; ama bu dürtümü bastırdım. Oraya daha hızlı varamazdım, kaçtığımı düşünebilirlerdi. Arkamda doğumevinin gece sükûnetinden başka bir şey yoktu. Davetsiz misafir bendim.

Yine, asansör kapısında herhangi bir şeye basmama da gerek kalmadı. Alt katı gösteren düğmenin ışığı zaten yanıyordu. İçeri girer girmez asansörün kapısı sessizce kapanmaya başladı. Yüzümü döndüğümde kapı devasa bitkinin görüntüsünün üzerine kapandı. Kısa bir süre sonra kapı tekrar açıldığında boş giriş salonundaki parlak neon ışığı yüzünden gözlerimi kıstım. Nöbetçi hemşirenin hâlâ yerine dönmemiş olduğunu anlamak için sol tarafıma bakmama gerek yoktu. Doğrudan çıkış kapısına yöneldim.

Dışarıda beni bir kez daha çiseleyen yağmur karşıladı. Paltomun yakasını kaldırıp şapkamı birazcık indirdim. Eve kadar uzun bir yolum vardı. Taksiye binsem çabucak giderdim; ama gece yürüyüşü normalden çok daha geç bir saatte yatağa gireceğim anlamına gelse de bana daha iyi gelecekti. Uykumu alamadan işe gidecektim; ciddi bir cenaze levazımatçısının böyle bir şeye müsaade etmemesi gerekir. Müşterileri üzerinde olumsuz bir izlenim yaratabilir. Fakat harici durumların muhakkak bir mazereti vardır, zaten keyifsizliğimi mümkün olduğunca belli etmemeye çalışırdım.

İşten sonra eve dönerken kırtasiyeciye uğrayacaktım. Aynı defterden benim de almam gerekiyordu. Bu çok önemliydi. Yorgunluğuma

yenik düşmezsem hemen yazmaya başlayacaktım. Aslında aceleye de gerek yoktu, kitabın önümüzdeki beş yıldan önce tamamlanmayacağını zaten biliyordum; ama geciktirmenin bir mânâsı da yoktu. Sıcağı sıcağına yapmakta fayda vardı. Aşk ve ölüm hakkında bir şeyler yazmanın çok da zor olmayacağını umuyordum. Sonuçta bunlar benim dünyamdı. Üstelik uzun zaman önce önüme çıkan engeller artık yoktu. Mükemmel bir başlık bulmuştum.